

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต (ธุรกิจศึกษา)

ปริญญา

ธุรกิจศึกษา

อาชีพศึกษา

สาขา

ภาควิชา

เรื่อง การปรับตัวของนิสิต ชั้นปีที่ 1 หลักสูตรศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิตสาขาวิชาธุรกิจและคอมพิวเตอร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

The Self-Adjustment of the First-Year Kasetsart University's Students in Bachelor of Education Program in Business and Computer Education

นามผู้วิจัย นางสาวจามจุรี จุลพูล

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(รองศาสตราจารย์วิกร ตัณฑวุฑโฒ, Ed.D.)

หัวหน้าภาควิชา

(รองศาสตราจารย์สุรชัย จิวเจริญสกุล, ศศ.ด.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์กัญญา ธีระกุล, D.Agr.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ เดือน พ.ศ.

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

การปรับตัวของนิสิต ชั้นปีที่ 1 หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจ
และคอมพิวเตอร์ศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

The Self-Adjustment of the First-Year Kasetsart University's Students in Bachelor of
Education Program in Business and Computer Education

โดย

นางสาวจามจุรี จุลพูล

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ธุรกิจศึกษา)
พ.ศ. 2553

จามจุรี จุลพูล 2553: การปรับตัวของนิสิต ชั้นปีที่ 1 หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจและคอมพิวเตอร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปริญญาศึกษา ศาสตรมหาบัณฑิต (ธุรกิจศึกษา) สาขาวิชาธุรกิจศึกษา ภาควิชาอาชีวศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รองศาสตราจารย์วิกร ตันทงูทโฒ, Ed.D.
125 หน้า

บุคคลต้องมีการปรับตัวให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและบริบททางสังคม การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปรับตัวของนิสิตชั้นปีที่ 1 หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจและคอมพิวเตอร์ศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การวิจัยรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกนิสิตจำนวน 6 คนเป็นตัวแทนผู้ให้ข้อมูลจำแนกเป็น 2 กลุ่มหลัก คือ กลุ่มที่พักอยู่บ้านกับผู้ปกครอง และกลุ่มที่อยู่หอพักภายนอกมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จากนั้นวิเคราะห์ และสร้างแบบจำลองโดยการสังเคราะห์ข้อมูล จำแนกเรื่องและวิธีการปรับตัวของแต่ละกลุ่ม ซึ่งพบว่ามีเรื่องที่ต้องปรับตัวและวิธีการปรับตัวในหลายประเด็นที่แตกต่างกัน จึงจำแนกเรื่องและวิธีการพร้อมทั้งอธิบายรายละเอียด หลังจากนั้น ได้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ

ผลการวิจัยพบรูปแบบการปรับตัว 2 รูปแบบใหญ่ คือ การปรับตัวของผู้ที่มาจากต่างจังหวัดพักอยู่หอพัก การปรับตัวของผู้ที่พักอยู่บ้านกับผู้ปกครอง นอกจากนี้พบรูปแบบย่อยเป็นผู้ที่เคยพักอยู่บ้านกับผู้ปกครอง และย้ายมาอยู่หอพัก ผู้ที่มาจากต่างจังหวัดพักอยู่หอพักมีการปรับตัวเรื่องการคิดถึงบ้าน ความสัมพันธ์กับเพื่อน การเรียน และการเตรียมตัวสอบ ผู้ที่พักอยู่บ้านกับผู้ปกครองมีการปรับตัวด้านการเดินทางมาเรียน การเรียน และการเตรียมตัวสอบ

แบบจำลองการปรับตัวของนิสิตประกอบด้วยตัวแปรที่เกี่ยวกับการเตรียมตัวสอบ และเวลา ซึ่งนิสิตยึดผลการสอบรายวิชาเป็นเป้าหมายสำคัญในการปรับตัว และเป้าหมายการปรับตัวนั้นเป็นเป้าหมายแต่ละบุคคล

Jamchuree Julpoon 2010: The Self-Adjustment of the First-Year Kasetsart University's Students in Bachelor of Education Program in Business and Computer Education. Master of Education (Business Education), Major Field: Business Education, Department of Vocational Education. Thesis Advisor: Associate Professor Vikorn Tantawutho, Ed.D. 125 pages.

Individual has to adjust him self in order to live in harmony with his surrounding environment and social context. The purpose of this study was to examine the adjustment patterns of freshmen enrolling in B.Ed. program in Business and Computer Education at Kasetsart University.

The quantitative data was collected by in depth interview of 6 first-year students covered those who stay in dormitory and those who stay at home. In addition, behavior observation was also used. The data was categorized according to some aspects which student needed to adjust and relationship was identified for self adjustment patterns.

The result indicated that there are two major patterns, living in dormitory and living at home. Moreover, there was another special pattern for those who stay at home at the beginning of the semester and move to stay in a dormitory after facing some learning difficulty. Students who live in dormitory have to adjust themselves for homesick, expense, relationship with others, learning activity and preparation for exam. Meanwhile, students who live at home tend to adjust themselves in terms of transportation, learning activity and preparation for exam.

A subject score adjustment model was formed. A student adjusts his time dimension and learning dimension in order to pass each subject according to his desire.

Student's signature

Thesis Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จเรียบร้อยด้วยดี ด้วยความกรุณาจากรองศาสตราจารย์
ดร. วิกร ตันฑะวุฑฒิน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ที่ได้ให้คำปรึกษา คำแนะนำ ตลอดจน
ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องให้ถูกต้องเหมาะสม และสนับสนุนให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมาจน
วิทยานิพนธ์สมบูรณ์

ขอขอบคุณ คุณกำธร จิตศิริ สำหรับคำปรึกษา และคำแนะนำ จนให้การค้นคว้าสำเร็จไป
ได้ด้วยดี และขอบคุณนิสิตชั้นปีที่ 1 หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจและ
คอมพิวเตอร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

ท้ายสุดขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ พี่สาว และทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่ให้การ
สนับสนุนและให้กำลังใจทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จ

จามจรี จุลพูล
มีนาคม 2553

สารบัญ

	หน้า
สารบัญภาพ	(3)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์	3
ขอบเขตการศึกษา	3
คำถามการวิจัย	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
นิยามศัพท์	4
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	6
การปรับตัว	7
ความหมายของการปรับตัว	7
ทฤษฎีการปรับตัว	9
สาเหตุที่ก่อให้เกิดการปรับตัว	19
กลไกในการป้องกันตนเอง	21
วัยรุ่นและการเข้าสู่วัยผู้ใหญ่	25
หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา ธุรกิจและคอมพิวเตอร์ศึกษา	27
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	28
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	31
ผู้ให้ข้อมูล	31
การเก็บรวบรวมข้อมูล	33
การจัดการข้อมูล	37
บทที่ 4 ผลการวิจัย และข้อวิจารณ์	38
ผลการวิจัย	38
ชีวิตการเรียนภาคต้น	38

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
การปรับตัวของนิสิต	
แบบจำลองการปรับตัวโดยยึดผลการสอบรายวิชาเป็นสำคัญ	64
ข้อวิจารณ์	68
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ	70
สรุปผลการวิจัย	70
ข้อเสนอแนะ	72
บทสะท้อนการทำวิจัย	74
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	76
ภาคผนวก	79
ภาคผนวก ก บันทึกสัมภาษณ์นิสิต	81
ภาคผนวก ข บันทึกสัมภาษณ์อาจารย์	121
ภาคผนวก ค บันทึกการสังเกต	123
ประวัติการศึกษาและการทำงาน	125

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	สาเหตุที่ก่อให้เกิดการปรับตัว	19
2	แบบจำลองการปรับตัวโดยยึดผลการสอบรายวิชาเป็นสำคัญ	65

บทที่ 1

บทนำ

การปรับตัวเป็นสิ่งจำเป็นในการดำรงชีวิตในสังคม เพราะการออกสู่สังคมภายนอกต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม ปรับพฤติกรรมให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงได้ หากว่าบุคคลสามารถปรับตัวได้ก็อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข แต่ถ้าปรับตัวไม่ได้ก็จะมีทุกข์

ความสำคัญของปัญหา

ในการพัฒนาประเทศ สิ่งสำคัญที่จะต้องพัฒนาคือ คุณภาพของทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดที่จะนำไปสู่การพัฒนาประเทศให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ การพัฒนาคนในด้านคุณภาพก็คือ การพัฒนาบุคลิกภาพ ให้คนมีบุคลิกภาพที่ดีเหมาะสม เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง บุคลิกภาพที่สำคัญอันหนึ่งคือ การปรับตัว ถ้าบุคคลมีการปรับตัวดีจะมีความเชื่อมั่นในตนเอง สามารถจะช่วยเหลือผู้อื่นได้ แต่ถ้าบุคคลใดไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ไม่สามารถปรับพฤติกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการภายในตนเองและสภาพแวดล้อมทางสังคม ปัญหาที่จะตามมา ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมส่วนใหญ่มักจะเป็นผลมาจากด้านการปรับตัวของบุคคลในการพัฒนาบุคลิกภาพของบุคคลนั้น (นิภา นิธยานน, 2520: 14)

การปรับตัวมีความสำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ด้วยเหตุที่มนุษย์ไม่สามารถตอบสนองความต้องการทุกอย่างของตนเองได้ ความรู้สึกขัดแย้งสับสนว่ารุ่นใจและความเคร่งเครียดจากการเผชิญปัญหาหรืออุปสรรคต่าง ๆ ในชีวิตจริงจึงเกิดขึ้น การปรับตัวจะช่วยบรรเทาความยุ่งยากใจให้ลดลง จนสามารถรักษาสมดุลของชีวิตไว้ได้ (นิภา นิธยานน, 2520: 14)

การต้องออกสู่สังคมภายนอกที่กว้างขึ้น อีกทั้งมักจะใช้ชีวิตส่วนใหญ่อยู่กับสังคมนอกบ้านจึงต้องปรับตัวให้เข้ากับผู้คนและสิ่งแวดล้อม ทั้งเพื่อนฝูง การเรียน ผู้คนในสังคม ฯลฯ การปรับตัวที่ซับซ้อนเหล่านี้อาจส่งผลให้เกิดปัญหาการปรับตัวในระยะแรก ซึ่งบุคคลอาจแสดงพฤติกรรมออกมาได้หลากหลายรูปแบบ ในด้านการปรับตัวด้านการเรียนสังคมไทยยังคงถือว่าการเรียนเป็นเป้าหมายที่สำคัญในความสำเร็จของบุคคล ทั้งที่จริงแล้วหลายคนที่เรียนดีเรียนได้ก็อาจพบกับปัญหาการปรับตัวจะเห็นได้จากการที่นักศึกษาใหม่ เข้ามาศึกษาในระดับอุดมศึกษาหรือในมหาวิทยาลัยนั้นมักจะ

ประสบปัญหาในเรื่องการปรับตัวให้เข้ากับการดำเนินชีวิต และการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยอยู่เป็นอย่างมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาที่นักศึกษาไม่เคยศึกษามา แตกต่างกับระดับอุดมศึกษา ตลอดจนไม่เข้าใจข้อมูลเกี่ยวกับสถาบันที่ตนเองกำลังศึกษาอยู่อาจทำให้เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอน หากนักศึกษาไม่มีการปรับตัวที่ดี (จรรยา รัตน์โนบล, 2545: 1)

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับการสถาปนาขึ้นเป็นหน่วยงานระดับคณะ ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน พ.ศ. 2512 หน่วยงานในช่วงเริ่มก่อตั้งคณะประกอบด้วย ภาควิชาการศึกษา ภาควิชาอาชีวศึกษา ภาควิชาพลศึกษา และสำนักงานเลขานุการโดยเปิดสอนหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์เกษตร หลักสูตร 2 ปี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์-พลศึกษาและรับโอนหลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตรและสาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร นับตั้งแต่ได้รับการสถาปนาเป็นคณะศึกษาศาสตร์จนถึงปัจจุบัน ได้มีการจัดตั้งหน่วยงาน และเปิดสอนหลักสูตรต่าง ๆ อีกมาก ในปีการศึกษา 2552 เปิดสอนระดับปริญญาเอก 7 หลักสูตร ปริญญาโท 15 หลักสูตร ปริญญาตรี 20 หลักสูตร ประกาศนียบัตรบัณฑิต 2 หลักสูตร (งานบริหารการศึกษา และงานนโยบายและแผน, 2551: 91)

หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา ธุรกิจศึกษา เป็นสาขาวิชาหนึ่งที่มีการเปิดสอนในคณะศึกษาศาสตร์ เมื่อปีพ.ศ. 2525 โดยเปิดสอนหลักสูตรปริญญาตรีต่อเนื่อง 2 ปี สาขาวิชาธุรกิจศึกษารับผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นสูง หรือเทียบเท่า ต่อมาในปี พ.ศ. 2533 จัดทำหลักสูตรธุรกิจศึกษา 4 ปี และในปี พ.ศ. 2534 ได้ปิดหลักสูตรธุรกิจศึกษา 2 ปี หลังจากเปิดหลักสูตรธุรกิจศึกษา 4 ปี ในปี พ.ศ. 2541 มีการปรับปรุงหลักสูตร และปี พ.ศ. 2547 ได้เปิดหลักสูตรระดับปริญญาตรีผลิตครู 5 ปี จำนวน 2 หลักสูตร คือ หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (ธุรกิจศึกษา) และหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (คหกรรมศาสตร์ศึกษา) จนกระทั่ง พ.ศ. 2550 ได้มีการปรับปรุงหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (ธุรกิจศึกษา) โดยมีการยกร่างหลักสูตรใหม่เป็นหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (ธุรกิจศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา) ซึ่ง พ.ศ. 2550 นี้ได้เสนอปรับปรุงหลักสูตรต่อมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ซึ่งคาดว่าจะเปิดการเรียนการสอนในภาคต้นปีการศึกษา 2551 ในปีพ.ศ. 2552 เปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (ธุรกิจและคอมพิวเตอร์ศึกษา) (งานบริหารการศึกษา และงานนโยบายและแผน, 2551: 91)

คณะศึกษาศาสตร์ให้ความสำคัญ และตระหนักถึงการปรับตัวในด้านต่าง ๆ ของนิสิตตลอดมา ให้ความช่วยเหลือด้านการเรียนการสอน ด้านกิจกรรม และด้านอื่น ๆ ในแต่ละปีนิสิตจะมีปัญหา

ในด้านการปรับตัว เช่น ในปีการศึกษา 2546 มีการรับนิสิตจำนวน 25 คน มีนิสิตลาออกเป็นจำนวน 3 คน ปีการศึกษา 2547 มีการรับนิสิตจำนวน 25 คน มีนิสิตลาออกเป็นจำนวน 2 คน (มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2552) ในทุกปีนิสิตที่ลงทะเบียนเข้ามาเรียนใน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เมื่อผ่านภาคต้นการศึกษา มีจำนวนนิสิตลดลงจากเดิม เนื่องจากมีการ ลาออก เท่าที่ผ่านมามีหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา ธุรกิจและคอมพิวเตอร์ศึกษา ยังไม่มีการ ศึกษาการปรับตัวเมื่อเปลี่ยนสภาพจากระดับมัธยมศึกษามาเป็นระดับอุดมศึกษา ผู้วิจัยจึงมี ความสนใจศึกษาการปรับตัวของนิสิต ชั้นปีที่ 1 หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา ธุรกิจและ คอมพิวเตอร์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อนำผลการศึกษามาเป็น แนวทางช่วยเหลือและแนะนำนิสิตต่อไป

วัตถุประสงค์

ศึกษาการปรับตัวของนิสิตชั้นปีที่ 1 หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจและ คอมพิวเตอร์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ขอบเขตการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาการปรับตัวของนิสิตชั้นปีที่ 1 ที่ลงทะเบียน ภาคต้น ปีการศึกษา 2552 หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา ธุรกิจและคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ประกอบด้วย นิสิตที่ผ่านการคัดเลือกโดยสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา จำนวน 27 คน และผ่านการคัดเลือกโครงการร่วมมือทางวิชาการเพื่อให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทางด้านวิชาการในการรับนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ 3 จำนวน 4 คน

คำถามการวิจัย

นิสิตชั้นปีที่ 1 หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจและคอมพิวเตอร์ศึกษา ต้อง ปรับตัวในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เรื่องอะไรบ้าง และวิธีการปรับตัวอย่างไร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สถาบันการศึกษาใช้เพื่อเป็นแนวทางให้อาจารย์ที่ปรึกษาคอยชี้แนะแนวทางที่เหมาะสมให้คำปรึกษาและให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆ ได้
2. ศึกษาการปรับตัวเพื่อเป็นแนวทางให้อาจารย์แนะแนวคอยให้คำปรึกษา และพยายามเสริมสร้างกำลังใจให้นิสิต
3. ศึกษาการปรับตัวเพื่อเป็นแนวทางให้ฝ่ายกิจกรรมนิสิต จัดกิจกรรมต่างๆ ให้นิสิตมีความพร้อม
4. สถาบันการศึกษาใช้เพื่อเป็นแนวทางให้อาจารย์ผู้สอนมาปรับการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน

นิยามศัพท์

การปรับตัว หมายถึง กระบวนการที่บุคคลสามารถที่จะเปลี่ยนแปลง ปรับพฤติกรรม อารมณ์ เมื่อเจอสถานการณ์ต่างๆ หรือสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปได้ ซึ่งหากว่าบุคคลสามารถปรับตัวได้แล้วก็อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข แต่ถ้าปรับตัวไม่ได้ก็จะมีความทุกข์

นิสิต ปี 1 หมายถึง บุคคลที่ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิต ภาคต้น ปีการศึกษา 2552 หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจและคอมพิวเตอร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจและคอมพิวเตอร์ศึกษา หมายถึง แนวทาง วิธีการในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ตามที่กำหนดในจุดมุ่งหมายของการศึกษา และศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการและหลักธุรกิจศึกษา การศึกษาหลักสูตรธุรกิจศึกษา หลักและพื้นฐานทางธุรกิจ วิธีการสอนวิชาธุรกิจพื้นฐาน กระบวนการความรู้ทางธุรกิจและสำหรับครูธุรกิจหลักและการจัดการธุรกิจตลอดจนกฎหมาย หลักการตลาดและเศรษฐศาสตร์ การบริหารงานธุรกิจและสำนักงานอัตโนมัติ โครงการทางธุรกิจ ตลอดจนหลักการบัญชีและการใช้อุปกรณ์สำนักงาน

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน หมายถึง สถาบันที่ให้การศึกษาระดับ
ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก และประกาศนียบัตรบัณฑิต สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ตั้งอยู่
เลขที่ 50 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

ในการวิจัยเรื่องการปรับตัวของนิสิตชั้นปีที่ 1 หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจ และคอมพิวเตอร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. การปรับตัว

1.1 ความหมายการปรับตัว

1.2 ทฤษฎีการปรับตัว

1.3 สาเหตุที่ก่อให้เกิดการปรับตัว

1.4 สภาวะทางอารมณ์ ที่เป็นสาเหตุก่อให้เกิดการปรับตัว

1.5 กลวิธีในการป้องกันตนเอง

2. วิทยุณและการเข้าสู่วิทยุใหญ่

3. หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจและคอมพิวเตอร์ศึกษา

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การปรับตัว

การใช้ชีวิตในสังคมที่แตกต่างจากสังคมเดิม ทำให้ต้องมีการปรับตัวเพื่อให้เข้ากับสภาพแวดล้อมในสังคม เพื่อเป็นการเข้าใจในเนื้อหาให้ครอบคลุมตรงกับงานวิจัยที่ผู้วิจัยต้องการนำเสนอจึงอธิบายการปรับตัวดังต่อไปนี้

ความหมายของการปรับตัว

นักวิชาการหลายท่านได้สรุปความหมาย และคำนิยามเกี่ยวกับการปรับตัวไว้ผู้วิจัยขอสรุปมาเป็นรายบุคคลดังต่อไปนี้

มนุษย์นั้นต้องพบเจอกับสถานการณ์ของความสมหวัง และความผิดหวังอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ หากบุคคลสมปรารถนาตามที่หวังก็ย่อมที่จะเกิดความสุขความพึงพอใจแก่บุคคลนั้นๆ แต่ในทางตรงกันข้าม หากมีอุปสรรคมากั้นขวางทำให้บุคคลไม่สามารถบรรลุจุดมุ่งหมายของความปรารถนาที่ตั้งไว้ ก็ย่อมจะสร้างความทุกข์ที่ต้องเผชิญ กลไกทางธรรมชาติที่กล่าวถึงนี้เรียกว่า การปรับตัว (Adjustment) (วิไลวรรณ ศรีสงคราม และคณะ, 2549: 238)

การปรับตัว (Adjustment) คือ ความพยายามของบุคคลในการที่จะหาวิธีลดสภาวะความตึงเครียดทางอารมณ์ ซึ่งเกิดจากการไม่สมปรารถนาในสิ่งที่ตนหรือสังคมแวดล้อมคาดหวังทั้งยังเกี่ยวข้องกับการปรับตัวกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการณ์และสภาพแวดล้อมที่ปฏิสัมพันธ์อยู่ ความพยายามดังกล่าวมีจุดประสงค์เพื่อให้มีความสามารถในการดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข (วิไลวรรณ ศรีสงคราม และคณะ, 2549: 238) ซึ่งสอดคล้องกับ Arkoff (1968: 4 อ้างใน นุชนางค์ ชูกร, 2542: 23) อธิบายว่าการปรับตัว เป็นการปะทะสังสรรค์ระหว่างบุคคลกับสิ่งแวดล้อม บุคคลจะพยายามทำสิ่งต่างๆ เพื่อตอบสนองตามเป้าหมายของตนเอง แต่ในขณะเดียวกันบุคคลก็ตกอยู่ภายใต้ความกดดันของสภาพแวดล้อม ที่ต้องมีความประพฤติที่เหมาะสม ดังนั้นการปรับตัวจึงเป็นวิธีการในการผสมผสานความต้องการส่วนบุคคลให้ผสมกลมกลืนจากข้อเรียกร้องจากสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะช่วยให้บุคคลสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ในสภาวะที่แตกต่างกัน จรรยา รัตนโนบล (2545: 5) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการปรับตัว ว่าหมายถึง การที่บุคคลสามารถที่จะปรับและเปลี่ยนแปลงแนวความคิด ความรู้สึก ความต้องการ ชัดเกล้าพฤติกรรมให้เข้ากับแบบ

แผนของสังคมหรือสิ่งแวดล้อม สามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพบรรลุจุดหมายที่ต้องการทำให้มีชีวิตอยู่กับผู้อื่นได้อย่างปกติสุขทั้งกายและใจ ไม่เกิดผลเสียต่อตนเองและผู้อื่น และ ชูติมา ไชยเสน (2547: 23) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการปรับตัวว่า หมายถึง การที่บุคคลจะพยายามเปลี่ยนแปลงปรับปรุงพฤติกรรมของตนให้เข้ากับสภาพแวดล้อม และสถานการณ์ต่างๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ที่ต้องการและดำรงชีวิตอยู่ได้ในสังคมอย่างมีความสุข

ณัฐณี มณีท่าโพธิ์ (2548: 11) อธิบายเกี่ยวกับการปรับตัวว่าเป็นความสามารถของบุคคลที่จะดำเนินชีวิตให้เข้ากับสภาพแวดล้อมสถานการณ์ใหม่ ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปได้เป็นอย่างดี ไม่ว่าจะเป็นสภาพที่ขัดขวาง ต่อต้านหรือส่งเสริมต่อพฤติกรรมของบุคคลทั้งเป็นความสามารถที่จะขจัดความคับข้องใจหรือความขัดแย้งในใจหรือความวิตกกังวลสามารถประพฤติตนได้ตามแนวทางในสังคม สามารถสร้างสัมพันธ์กับบุคคลอื่นได้ดี และอยู่ในสังคมได้อย่างไม่เป็นทุกข์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นุชนางค์ ชูกร (2542: 23) ที่ระบุว่า การปรับตัวเป็นความสามารถของบุคคลในการจัดการกับปัญหา ความคับข้องใจ ความเครียด ความวิตกกังวล หรือสภาวะการต่าง ๆ ที่กำลังเผชิญ โดยการแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมนั้น

วารภรณ์ ตระกูลสฤษดิ์ (2543: 2) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการปรับตัว หมายถึง กระบวนการที่ใช้ความพยายามในการปรับตนเอง เมื่อเผชิญกับปัญหา ความอึดอัดคับข้องใจ ความเครียด ความวิตกกังวลต่างๆ จนเป็นสภาพการณ์ที่บุคคลนั้นๆ อยู่ในสภาพแวดล้อมได้อย่างมีความสุข นั้นแสดงว่าบุคคลมีสุขภาพจิตดี แต่หากว่าบุคคลปรับตัวแล้วยังมีความทุกข์ ว่าวุ่นใจ ไม่สบายใจอยู่ ความรู้สึกดังกล่าวย่อมจะทำให้บุคคลนั้นกลายเป็นบุคคลที่สุขภาพจิตไม่ดี และหากเรื้อรัง รุนแรงมากขึ้น อาจเจ็บป่วยเป็นโรคประสาท และโรคจิตในที่สุด สอดคล้องกับแนวคิดของ สุชา จันทร์หอม (2536: 135) ที่ระบุว่ากระบวนการที่บุคคลได้แสดงพฤติกรรมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายต่าง ๆ ในสิ่งแวดล้อม มนุษย์ทุกคนต้องมีการปรับตัวตราบเท่าที่เขาดำรงอยู่ได้ มนุษย์ต้องแก้ไข ปัญหาเพื่อความสำเร็จในการทำงาน เพื่อทำมาหาเลี้ยงชีพเพื่อสนองความต้องการทั้งกายและจิตใจและสังคม นอกจากนี้การปรับตัวทำให้เกิดมีแรงผลักดันจากปัจจัยภายนอกที่มากระทบตัวบุคคล และสภาวะจิตใจของคนที่ได้รับ ทำให้เกิดการกระตุ้นความต้องการที่เกิดขึ้น บุคคลจึงมีความจำเป็นที่ต้องใช้การไตร่ตรองและการเลือกสรร เพื่อให้ได้มาซึ่งความปรารถนาและความต้องการที่เหมาะสมกับตนเอง และงานวิจัยของ กำพล จาววัฒนาสกุล (2547: 15) กล่าวว่า กระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสิ่งแวดล้อมทั้งสิ่งมีชีวิตไม่มีชีวิตแสดงออกถึงการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งเมื่อเผชิญกับสถานการณ์ที่รบกวนความผิดปกติทั้งที่อยู่ภายในและภายนอกตัวบุคคลซึ่งคงไว้ซึ่งความต้องการ

พื้นฐานอันเป็นธรรมชาติบ่งชี้ความมั่นคงของชีวิต ซึ่งการที่จะพิจารณาว่าบุคคลใดมีการปรับตัวดีหรือไม่ นั้นดูได้จากการที่บุคคลจะพึงมีความมั่นคงทางร่างกาย จิตใจ และสังคม

จากแนวคิดต่างๆ ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่าการปรับตัว หมายถึง กระบวนการที่บุคคลสามารถที่จะเปลี่ยนแปลง ปรับพฤติกรรม อารมณ์ เมื่อเจอสถานการณ์ต่าง ๆ หรือสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปได้ ซึ่งหากว่าบุคคลสามารถปรับตัวได้แล้วก็อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข แต่ถ้าปรับตัวไม่ได้ก็จะมีปัญหา

ทฤษฎีการปรับตัว

นำเสนอ 4 ทฤษฎี คือ ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ ทฤษฎีพัฒนาการของ Erikson ทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นของ Abraham H. Maslow และทฤษฎีการปรับตัวของ Roy ดังนี้

ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Psychodynamic Theory)

ณัฐณี มณีท่าโพธิ์ (2548 อ้างถึง กุลวัชรีย์ ชีรกุล, 2540) ว่า Sigmund Freud (1856-1939) เป็นนักจิตวิทยาชาวออสเตรียเป็นผู้ที่สร้างทฤษฎีจิตวิเคราะห์ได้ อธิบายว่าพฤติกรรมของมนุษย์ เป็นผลของการกระทำที่อยู่ภายใต้อำนาจของจิตใจและการตระหนักรู้ของแต่ละบุคคล โดย Freud ได้มีความเห็นว่ามนุษย์มีจิต 3 ส่วน ดังนี้

1. จิตสำนึก (Conscious Mind) เป็นสภาวะปกติของมนุษย์ในการดำเนินชีวิต ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกได้สอดคล้องกับความเป็นจริง
2. จิตกึ่งสำนึก (Subconscious Mind) เป็นสภาวะที่บางครั้งรู้ตัว บางครั้งก็ไม่รู้ตัวของบุคคล
3. จิตไร้สำนึก (Unconscious Mind) เป็นสภาวะที่บุคคลไม่รู้ตัวเลย แต่อาจสะท้อนออกมาในรูปความฝันและการละเมอ นอกจากนี้ฟรอยด์มีความเห็นว่าจิตมนุษย์มีองค์ประกอบ 3 ส่วน คือ

3.1 id เป็นส่วนที่ติดตัวมาโดยกำเนิด จัดเป็นเรื่องของแรงขับตามสัญชาตญาณ ความอยาก ตัณหา เป็นส่วนของจิตที่กระตุ้น ให้บุคคลแสดงพฤติกรรมตามหลักแห่งความพอใจ ถ้าบุคคลใดแสดงพฤติกรรมตาม id นั่นคือ พฤติกรรมนั้น เป็นไปเพื่อสนอง ความต้องการของตนเองเป็นส่วนใหญ่

3.2 ego เป็นพลังส่วนที่ผ่านกระบวนการเรียนรู้มาแล้ว เป็นส่วนที่ควบคุมการแสดงพฤติกรรมของคนๆ นั้นให้ดำเนินไปอย่าง เหมาะสม ทั้งภายใต้อิทธิพลของ id และ super ego พยายามแก้ไขข้อขัดแย้งต่างๆ ของ id และ super ego จนในที่สุดบางคนจะ ทุกข์ร้อนวิตก กระวนกระวาย จนอาจถึงขั้นโรคจิตประสาท ถ้าความขัดแย้งดังกล่าวมีมาก วิธีหนึ่งที่เป็นทางออกของ ego ก็คือ ปรับตนโดยการใช้กลไกการป้องกันตัว (Defense Mechanism) ซึ่งหมายถึงการที่บุคคล พยายามแก้ไขความคับข้องใจของตนเอง โดยที่มีได้จึงใจเป็นไปเพื่อรักษาหน้าและศักดิ์ศรี

3.3 super ego เป็นพลังจากสังคมที่เกี่ยวกับหลักศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม อุดมคติ ในการดำเนินชีวิต เป็นพลัง ส่วนที่ควบคุมให้บุคคลแสดงพฤติกรรมโดยสอดคล้องกับหลักแห่งความเป็นจริง (Principle of Reality) เช่น บัญชาให้คนๆ นั้น เลือกลงกลไกการป้องกันตัวที่เหมาะสมมาใช้

Freud ได้อธิบายว่าหากบุคคลใดได้รับการอบรมเลี้ยงดูอย่างดีในวัยเด็ก บุคคลนั้นจะมี id ตลอดจน ego และ superego ที่ผสมผสานกลมกลืนกันอย่างพอเหมาะจะทำให้บุคคลนั้นสามารถปรับตัวได้ดี ส่วนบุคคลที่ปรับตัวไม่ได้หรือมีบุคลิกลักษณะของโรคประสาทที่เกิดจากบุคคลมี ego ที่อ่อนแอ ไม่สามารถประนีประนอมระหว่าง id และ superego ได้ ก็จะมีผลกระทบกระเทือนต่อสภาพจิตใจจนทำให้บุคคลนั้นมีความวิตกกังวล และปรับตัวไม่ได้

ทฤษฎีพัฒนาการของ Erikson

Erikson ค.ศ.1902 เป็นนักจิตวิเคราะห์ที่มีชื่อของอเมริกา และจัดอยู่ในกลุ่มฟรอยด์รุ่นใหม่ เกิดที่เมืองแฟรงเฟิร์ต ประเทศเยอรมัน ต่อมาได้ย้ายไปอยู่ประเทศอเมริกาในปี ค.ศ. 1933 และเป็นผู้วิเคราะห์เกี่ยวกับเด็กเป็นคนแรกในนครบอสตัน เห็นว่าการจะทำความเข้าใจพฤติกรรมเด็กจะต้องศึกษาจากการอบรมเลี้ยงดู สภาพสังคม และความเป็นอยู่ของเด็ก Erikson ได้กล่าวถึงพัฒนาการทางบุคลิกภาพว่า การพัฒนาทางบุคลิกภาพเกิดขึ้นเนื่องจากที่คนติดต่อสัมพันธ์กับสังคม โดยที่เขาได้แบ่งขั้นพัฒนาการทางบุคลิกภาพออกเป็น 8 ขั้น ซึ่งจะติดต่อกันไปตลอดชีวิต ไม่ได้เน้น

ความสำคัญเฉพาะช่วงใดช่วงหนึ่ง การอบรมเลี้ยงดูเป็นไปอย่างเหมาะสมก็จะส่งเสริมพัฒนาการของบุคคลนั้น ๆ ไปในลักษณะที่สมบูรณ์ มีสุขภาพจิตที่ดี มีชีวิตที่มีความสุข ในทางตรงกันข้ามถ้าองค์ประกอบต่าง ๆ ในขั้นนั้น ๆ ไม่เหมาะสม ก็ทำให้คนนั้นเป็นผู้มีปัญหาการปรับตัวมีปัญหาด้านอารมณ์ แต่ละขั้นของพัฒนาการจะได้รับอิทธิพลจากขั้นที่มาก่อน และขั้นต่างๆ มีดังนี้

ลักษณะ สรวิวัฒน์ (2549: 142-143) อธิบายขั้นพัฒนาการดังนี้

ขั้นที่ 1 ความไว้วางใจกับความไม่ไว้วางใจ (Trust versus Mistrust) มีระยะเวลาตั้งแต่แรกเกิดถึง 1 ขวบ ถ้าเด็กได้รับความรักใคร่ที่เหมาะสม ทำให้เขารู้สึกว่าการนี้ปลอดภัย น่าอยู่และไว้วางใจได้

ขั้นที่ 2 ความเป็นตัวของตัวเองกับความคลางแคลงใจ (Autonomy versus Doubt) อยู่ในช่วงระยะตั้งแต่ 1-3 ขวบ เด็กในวัยนี้จะเริ่มพัฒนาความเป็นตัวของตัวเอง ในการเลี้ยงดู ควรให้อิทธิพลและกำลังใจต่อเด็ก เด็กจะพัฒนาความเป็นตัวเอง มีความมั่นใจ รู้จักอิสระที่จะควบคุมตนเอง แต่ถ้าพ่อแม่ไม่ให้โอกาสหรือทำแทนเด็กทุกอย่าง เด็กจะเกิดความคลางแคลงใจในความสามารถของตนเอง

ขั้นที่ 3 ความริเริ่มกับความรู้สึกผิด (Initiative versus Guilt) เป็นช่วงวัย 3-5 ขวบ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมตลอดถึงการใช้ภาษาจะช่วยให้เด็กเกิดแนวคิดในการวางแผนและการริเริ่มทำกิจกรรมต่าง ๆ ก็จะเป็นการส่งเสริมทำให้เขารู้สึกต้องการที่จะศึกษาค้นคว้าต่อไป

ขั้นที่ 4 ความขยันหมั่นเพียรกับความรู้สึกต่ำต้อย (Industry versus Inferiority) จะอยู่ในช่วงอายุ 6-12 ปี เด็กในวัยนี้จะเริ่มเข้าเรียนและต้องการเป็นที่ยอมรับของผู้อื่น มีพัฒนาการทางด้านความขยันขันแข็ง โดยพยายามคิดทำ คิดผลิตสิ่งต่างๆ ให้เหมือนผู้ใหญ่ด้วยการทุ่มเททั้งกำลังกายและกำลังใจ

ขั้นที่ 5 ความเป็นเอกลักษณ์กับความสับสนในบทบาท (Identity versus Role Confusion) อยู่ในช่วงอายุ 13-19 ปี เป็นช่วงที่เด็กย่างเข้าสู่วัยรุ่น และเริ่มพัฒนาเอกลักษณ์ของตนเองว่าตนคือใคร ถ้าเขาค้นหาตนเองได้ เขาจะแสดงบทบาทของตนเองได้อย่างเหมาะสม แต่ถ้าตรงกันเขาจะเกิดความสับสนและแสดงบทบาทที่ไม่เหมาะสมกับตนเอง

ขั้นที่ 6 ความผูกพันกับการแยกตัว (Intimacy versus Isolation) เป็นช่วงเริ่มต้นของวัยผู้ใหญ่ อายุ 20-24 ปี เป็นขั้นของการพัฒนาทางด้านความรัก ความผูกพัน เมื่อบุคคลสามารถค้นพบเอกลักษณ์ของตนเองได้แล้ว ก็เกิดความรู้สึกต้องการมีเพื่อนสนิทที่รู้จัก สามารถปรับทุกข์ซึ่งกันและกันได้ ตลอดถึงแสดงความคิดเห็น และเสียสละให้แก่กัน แต่ถ้าพัฒนาการในช่วงนี้ล้มเหลวไม่สามารถสร้างความรู้สึกเช่นนั้นได้ เขาก็จะขาดเพื่อนสนิท หรือเกิดความรู้สึกต้องการจะชิงดีชิงเด่น ชอบทะเลาะกับผู้อื่น รู้สึกว่าเหวเหมือนถูกทอดทิ้ง ซึ่งจะนำไปสู่การแยกตัวเอง และดำเนินชีวิตอย่างโดดเดี่ยว

ขั้นที่ 7 การทำประโยชน์ให้สังคมกับการคิดถึงแต่ตนเอง (Generativity versus Self Absorption) วัยกลางคนอยู่ในช่วงอายุ 25-40 ปี เป็นช่วงของวัยกลางคน ซึ่งมีความพร้อมที่จะสร้างประโยชน์ให้สังคมได้เต็มที่ ถ้าพัฒนาการแต่ละขั้นตอนที่ผ่านมามีความดี มีการดูแลรับผิดชอบเอาใจใส่ต่อบุตรหลานให้มีความสุข มีการอบรมสั่งสอนบุตรหลานให้เป็นคนดีต่อไปในอนาคต แต่ถ้าตรงกันข้ามก็จะไม่ประสบความสำเร็จ เขาจะเกิดความรู้สึกท้อถอย เบื่อหน่ายชีวิต คิดถึงแต่ตนเองไม่รับผิดชอบต่อสังคม

ขั้นที่ 8 บูรณาการกับความสิ้นหวัง (Integrity versus Despair) เป็นช่วงของวัยชราซึ่ง อายุ 65 ปีขึ้นไป เป็นวัยสุดท้าย ถ้าบุคคลผ่านขั้นตอนต่าง ๆ มาด้วยดี ก็จะมองอดีตเต็มไปด้วยความสำเร็จ แต่ถ้าตรงกันข้ามกันชีวิตมีแต่ความล้มเหลว ก็จะเกิดความรู้สึกสิ้นหวังในชีวิต เสียเวลาที่ผ่านมาไม่พอกับชีวิตในอดีตไม่ยอมรับสภาพตนเอง เกิดความคับข้องใจต่อสภาพความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ขาดความสงบสุขในชีวิต

ทฤษฎีของ Erikson เป็นทฤษฎีที่อธิบายพัฒนาการของชีวิตตั้งแต่วัยทารกจนถึงวัยชรา Erikson เชื่อว่าวัยแรกของชีวิตเป็นวัยที่เป็นรากฐานเบื้องต้น และวัยต่อ ๆ มา ก็สร้างจากรากฐานนี้ ถ้าหากในวัยทารกเด็กได้รับการดูแลอย่างดีและอบอุ่น ก็จะช่วยให้เด็กมีความเชื่อถือในผู้อื่นที่อยู่รอบ ๆ ตั้งแต่บิดามารดา บุคคลต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวเขา จะช่วยให้เด็กช่วยตนเอง มีความตั้งใจที่จะทำอะไรเอง และเมื่อเขาเติบโตขึ้นก็จะเป็นผู้ที่รู้สึกว่าตนเองมีสมรรถภาพที่จะทำอะไรได้ นอกจากนี้จะมีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น สามารถที่จะยอมรับสิ่งที่ดีและไม่ดีของตนเองได้และผู้อื่นสามารถที่จะสนิทสนมกับผู้อื่น ทั้งเพศเดียวกันและเพศตรงข้ามโดยสนิทใจ โดยไม่มีความอิจฉาว่าเพื่อนจะดีกว่าตน เมื่อเป็นผู้ใหญ่ก็จะเป็นผู้เสียสละไม่เห็นแก่ตัวดูแลผู้ที่อ่อนเยาว์กว่า เช่น ลูกหลาน หรือคนรุ่นหลังต่อไป และเมื่ออยู่ในวัยชราก็มีความสุข เพราะว่าได้ทำประโยชน์และหน้าที่มาอย่างเต็มที่แล้ว Erikson ถือว่าชีวิตของคนเรา แต่ละวัยจะมีปัญหา บางคนก็สามารถแก้ปัญหาด้วยตนเอง และดำเนินชีวิตไปตามขั้น แต่บางคนก็แก้ปัญหาเองไม่ได้ อาจจะต้องไปพบจิตแพทย์ หรือนักจิตวิทยาช่วยเพื่อ

แก้ปัญหา แต่บุคลิกภาพของแต่ละบุคคลเป็นเรื่องที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ และทุกคนมีโอกาสที่จะแก้ไขบุคลิกภาพของตน และผู้ใหญ่ที่อยู่ในแวดลอมนั้นก็มีส่วนที่จะช่วยส่งเสริมหรือแก้ไขบุคลิกภาพของผู้เยาว์ที่อยู่ในความดูแลให้เจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีความสุข

ทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นของ Abraham H. Maslow

Abraham H. Maslow เชื่อว่ามนุษย์มีความต้องการตลอดเวลา และความต้องการของคนจะเป็นตัวกระตุ้นให้คนแสดงพฤติกรรมเพื่อตอบสนองความต้องการ ความต้องการของมนุษย์สามารถแบ่งออกได้ 5 ขั้นดังนี้

1. ความต้องการกายภาพ คือ ความต้องการพื้นฐานทางร่างกายเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ ความต้องการขั้นนี้ ได้แก่ ความต้องการอาหาร อากาศหายใจ การพักผ่อน ความต้องการปัจจัยสี่ในการดำรงชีวิต (วันชัย มีชาติ, 2548: 75) ความต้องการเบื้องต้นขั้นพื้นฐาน ซึ่งจำเป็นต่อการดำรงชีวิตเป็นความต้องการเพื่อบำบัดความหิว ความกระหาย (พิภพ วังเงิน, 2547: 162) ความต้องการขั้นพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น อาหาร น้ำ อากาศ เป็นต้น (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2541: 106)

2. ความต้องการมั่นคงและปลอดภัย คือ ความต้องการขั้นนี้บุคคลจะมีความต้องการที่ตนมีเสถียรภาพ มีความมั่นคง และความปลอดภัยในชีวิต (วันชัย มีชาติ, 2548: 75) ความต้องการในขั้นที่สองซึ่งคนมีความต้องการความปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2541: 106) ความต้องการขั้นนี้จะเห็นชัดในเด็ก ถ้าเขาได้รับความอบอุ่นการพัฒนาบุคลิกภาพในวัยต่อๆ มาได้รับการยอมรับจากสังคม (ลักขณา สิริวัฒน์, 2549: 150)

3. ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ ทุกคนอยากได้รับความรักจากคนอื่น ขณะเดียวกันอยากให้ตนเองเป็นที่รักเช่นเดียวกัน หากบุคคลใดไม่ได้ความรักและความยินยอมจากผู้อื่น บุคคลจะเกิดความขบข้องใจปรับตัวไม่ได้ และจะทำให้พฤติกรรมผิดปกติ (ลักขณา สิริวัฒน์, 2549: 151)

4. ความต้องการได้รับการยกย่องและการยอมรับนับถือตนเอง คือ เมื่อบุคคลได้รับการตอบสนองและพึงพอใจในด้านความรักมาแล้ว ก็เกิดการต้องการการยอมรับนับถือ ซึ่งมี 2 ด้าน คือ

ความนับถือตนเอง มีความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่ต้องพึ่งพาอาศัยบุคคลอื่น กับความต้องการได้รับได้ การยอมรับนับถือจากผู้อื่น มีความรู้สึกในการยอมรับความสามารถของตน (ลักขณา สิริวัฒน์, 2549: 151)

5. ความต้องการประจักษ์ตน การบรรลุศักยภาพของตน คือ ความต้องการขั้นสุดท้าย บุคคลที่จะต้องการที่จะบรรลุศักยภาพของตน และใช้ศักยภาพที่ตนมีอย่างเต็มความสามารถ (วันชัย มีชาติ, 2548: 75) สามารถเข้าใจตนเองอย่างถ่องแท้ตามสถานภาพที่เป็นอยู่ การยอมรับในส่วนที่เป็นจุดอ่อนหรือจุดบกพร่องของตนเอง และพร้อมที่จะมีจุดเปลี่ยนแปลงน้อยที่สุด (ลักขณา สิริวัฒน์, 2549: 151)

ทฤษฎีการปรับตัวของ Roy

Roy ได้ให้ความหมายของมนุษย์ว่าเป็นบุคคลเดี่ยว ครอบครัว กลุ่ม องค์กร และชุมชนเป็นระบบการปรับตัวแบบองค์รวม (Holistic Adaptation System) ระบบของมนุษย์เป็นทั้งหมดในหนึ่งเดียวแสดงถึงพฤติกรรมที่มีความหมายของมนุษย์ มีความสามารถในการคิด มีสติ และมีความหมายซึ่งจะมีการพิจารณาอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อที่จะทำการเปลี่ยนแปลงคนและสิ่งแวดล้อมจะมีรูปแบบและมีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก

ระบบการปรับตัวของบุคคลเป็นระบบเปิด ภายในมีการเปลี่ยนแปลงอย่างไม่หยุดนิ่งมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกตลอดเวลา บุคคลประกอบด้วยกาย จิตและสังคม (Biopsychosocial Being) มีความเป็นองค์รวม ไม่สามารถแยกจากกันได้เพื่อความปกติสุข หรือภาวะสุขภาพที่ดี นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับระดับการปรับตัว (Adaptation Level) ซึ่งเป็นปัจจัยนำเข้าสู่ระบบการปรับตัวของบุคคลอีกคนหนึ่ง ระดับการปรับตัว ก็คือระดับหรือขอบเขตที่แสดงถึงความสามารถของบุคคลในการตอบสนองทางบวกต่อสถานการณ์หนึ่ง หรือเป็นผลจากการที่บุคคลตอบสนองต่อสิ่งเร้าตนเองทั้งนี้ วิษณุ อิมสำราญ (2549: 13-14 อ้างถึง Roy 1999) ได้แบ่งระดับการปรับตัวออกเป็น 3 ลักษณะได้แก่

1. ระดับการปรับตัวที่มีการผสมผสานกันได้ดี (Integrated Level of Adaptation) หมายถึงระดับของการปรับตัวที่โครงสร้างและหน้าที่ของร่างกาย สามารถทำงานประสานกันได้อย่างเหมาะสมตอบสนองความต้องการของบุคคลได้ เช่น สามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้ตามปกติสามารถ

ตอบสนองความต้องการของร่างกายได้ เมื่อมีเหตุการณ์ใด เข้ามาสามารถยอมรับได้ บุคคลมีความมั่นคงในด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม สามารถแสดงบทบาทของตนเองได้อย่างเหมาะสม มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นอย่างเหมาะสมและขอความช่วยเหลือจากผู้อื่นตามความเหมาะสมเช่นกัน

2. ระดับการปรับตัวที่อยู่ในระยะของการชดเชย (Compensatory Level of Adaptation) หมายถึง ระดับที่กลไกการควบคุมและกลไกการคิดรู้จักกระตุ้นการทำงานเพื่อ ที่จะให้เกิดกระบวนการปรับตัวอย่างผสมผสาน (Integrated)

3. ระดับการปรับตัวที่อยู่ภาวะอันตรายหรือไม่ดี (Compromised Level of Adaptation) หมายถึง ระดับการปรับตัวที่ยังไม่เพียงพอที่จะไปถึงระดับของการปรับตัวที่ผสมผสานกันได้ดีและระดับการปรับตัวในระยะของการชดเชยทำให้เกิดปัญหาการปรับตัวในระยะการปรับตัวที่ไม่ดีนี้ เมื่อสิ่งเร้าที่มากกระทบนั้นอยู่ในขอบเขตความสามารถในการปรับตัวของบุคคล บุคคลจะสามารถปรับตัวได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ถ้าสิ่งเร้านั้นอยู่เหนือความสามารถของบุคคลจะเกิดการปรับตัวที่ไม่มีประสิทธิภาพ ซึ่งระดับความสามารถในการปรับตัวของแต่ละบุคคล จะมีลักษณะเฉพาะตัว และมีขอบเขตจำกัด แต่ถ้าหากบุคคลเคยประสบความสำเร็จในสถานการณ์เช่นนี้มาก่อนแล้ว ขอบเขตระดับความสามารถในการปรับตัวจะกว้างขึ้นในสถานการณ์ใหม่ที่เกิดขึ้นคล้ายกัน หากระดับการปรับตัวไม่มีประสิทธิภาพจะส่งผลสะท้อนกลับสู่ระดับการปรับตัวใหม่ เพื่อให้บุคคลนั้นอยู่ในสมดุลได้ต่อไป เมื่อสิ่งเร้าเข้ามากระทบทำให้ระบบเกิดการเปลี่ยนแปลงการปรับตัวให้เข้าสู่สมดุลของระบบโดยใช้กลไกการเผชิญปัญหา (Coping Mechanism) เป็นกระบวนการที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นโดยอัตโนมัติ โดยที่บุคคลไม่ต้องคิดการปรับตัวนั้นอาศัยกลไก ที่ทำงานประสานกัน 2 กลไก ได้แก่

3.1 กลไกการควบคุม (Regulator Mechanism) Roy มองว่าเป็นกลไกการปรับตัวเพื่อตอบสนองโดยอัตโนมัติเพื่อรักษาสมดุลการทำงานของร่างกายในระบบต่าง ๆ โดยอาศัยระบบประสาทของร่างกาย (Neural) สารเคมี (Chemical) และระบบต่อมไร้ท่อ (Endocrine) กระบวนการเผชิญปัญหาทำงาน จากการที่สิ่งเร้าทั้งจากภายนอกและภายใน ผ่านการรับรู้รู้สึก (Sense) เข้าสู่ระบบประสาท ระบบไหลเวียน และระบบต่อมไร้ท่อผ่านวิถีประสาท(Channel)โดยอัตโนมัติ ส่งผลให้เกิดปฏิกิริยาตอบสนองโดยอัตโนมัติ (Automatic and Nonconscious Responses)และจะมีผลต่อกลไกการคิดด้วย

3.2 กลไกการคิดรู้ (Cognator Mechanism) Roy มองว่าเป็นกลไกการปรับตัวที่ทำงานผ่านทางกระบวนการการคิดรู้และอารมณ์ (Cognitive-emotive) มี 4 วิธีทาง ได้แก่ กระบวนการรับรู้หรือรับข้อมูล (Perceptual and Information Processing) คือ กิจกรรมการเลือกรับข้อมูล เก็บรหัส (Coding) และจดจำข้อมูล (Memory) นั้นเอง ผ่านกระบวนการการเรียนรู้ (Learning) จะเกี่ยวข้องกับการเลียนแบบ การได้รับรางวัล ผ่านกระบวนการตัดสินใจ (Judgement) และการแสดงอารมณ์ (Emotion) ตลอดจนกลไกในการป้องกันตนเอง (Defense Mechanism) แล้วเกิดเป็นพฤติกรรมตอบสนองออกมาการทำงานของกลไกการควบคุมและกลไกการคิดรู้มีการทำงานร่วมกันอย่างแยกจากกันไม่ได้ส่งผลให้เกิดผลลัพธ์ (Outcome) ซึ่งตอบสนองออกมาเป็นพฤติกรรมปรับตัว 4 ด้าน ได้แก่

1. การปรับตัวด้านร่างกาย (Physiological Mode) วิษณุ อิมส์ราญ (2549: 14-16 อ้างถึง Roy 1999) กล่าวว่า เป็นความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการทางด้านร่างกายและสารเคมีที่เกี่ยวข้องกันในเรื่องการทำหน้าที่และกิจกรรมของระบบอวัยวะโดยจะเป็นการทำงานของเซลล์เนื้อเยื่ออวัยวะและระบบต่าง ๆ ในร่างกายของบุคคลเป็นการปรับตัวเพื่อดำรงไว้ซึ่งความมั่นคงด้านร่างกาย (Physiologic Integrity) ได้แก่ อากาศ น้ำ อาหาร การออกกำลังกายและการพักผ่อน การขับถ่าย การควบคุมภาวะสมดุลของร่างกาย ยังรวมถึงการทำหน้าที่ของกลไกการควบคุม คือ การรับรู้ความรู้สึก สารน้ำ และอิเล็กโตรไลต์ การทำหน้าที่ของระบบประสาทและการทำหน้าที่ของระบบต่อมไร้ท่อ เป้าหมายสูงสุดเป็นการปรับตัวเพื่อเข้าสู่สมดุลของร่างกาย การประเมินพฤติกรรมปรับตัวด้านร่างกายเป็นการประเมินพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับความต้องการพื้นฐานด้านร่างกายสามารถประเมินได้จากการสังเกต การวัด การตรวจร่างกาย การตรวจพิเศษ การสัมภาษณ์และการรายงานด้วยตนเอง

2. การปรับตัวด้านอัตมโนทัศน์ (Self-Concept Mode) ประกอบขึ้นจากความเชื่อและความรู้สึกเกี่ยวกับตัวเองในช่วงเวลาหนึ่ง เกิดขึ้นจากการรับรู้ในตนเองและจากปฏิกิริยาของบุคคลรอบข้าง ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วนใหญ่ ๆ คือ

2.1 อัตมโนทัศน์ด้านร่างกาย (Physical Self) อธิบายว่าเป็นการประเมินตนเองด้านร่างกายของบุคคลอันประกอบด้วยคุณลักษณะทางด้านร่างกาย การมีเพศสัมพันธ์ ภาวะสุขภาพและการเจ็บป่วย และลักษณะที่ปรากฏแบ่งเป็นด้านการรับรู้ความรู้สึกของร่างกาย (Body Sensation) และด้านภาพลักษณ์ (Body Image)

2.2 อัตมโนทัศน์ส่วนบุคคล (Personal Self) กล่าวว่า เป็นการประเมินของแต่ละบุคคลเกี่ยวกับลักษณะนิสัย ความคาดหวัง ความรู้สึกมีค่า การให้คุณค่า อัตมโนทัศน์ส่วนบุคคลนี้ประกอบด้วย ด้านความมั่นคงในตนเอง (Self Consistency) ด้านอุดมคติของตนเอง (Self Ideal) ด้านศีลธรรมจรรยาและจิตวิญญาณแห่งตน (Moral Ethical Spiritual Self)

3. การปรับตัวด้านบทบาทหน้าที่ (Role Function Mode) เป็นการปรับตัวเพื่อตอบสนองทางด้านความมั่นคงหรือได้รับการยอมรับในสังคม (Social Integrity) เป็นการกระทำหน้าที่ตามความคาดหวังของสังคม เน้นบทบาทตำแหน่งหน้าที่ของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับบุคคลอื่น เป็นสิ่งกำหนดพฤติกรรมของบุคคลในสถานการณ์หนึ่ง ๆ โดยบุคคลจะต้องปรับตัวตามบทบาทหน้าที่ตามที่สังคมคาดหวังไว้อย่างเหมาะสม หากไม่สามารถปรับตัวในด้านบทบาทหน้าที่ได้จะเกิดปัญหาคือการไม่สามารถแสดงบทบาทใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Ineffective role Transition) การแสดงบทบาทไม่ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริง (Role Distance) ความขัดแย้งในบทบาท (Role Conflict) และความล้มเหลวในบทบาท (Role Failure) การแสดงบทบาทนี้จะสัมพันธ์กับความรู้สึกต่อบทบาทตามที่รอยได้แบ่งบทบาทของบุคคล ออกเป็น 3 ประเภท คือ

3.1 บทบาทปฐมภูมิ (Primary Role) บทบาทนี้เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของบุคคลเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้น บทบาทนี้เป็นไปตามการเจริญเติบโตของบุคคลหรือขั้นพัฒนาการแต่ละวัย เช่น บทบาทการเป็นเด็กวัยเรียน บทบาทในการเป็นผู้สูงอายุ

3.2 บทบาททุติยภูมิ (Secondary Role) เป็นบทบาทที่สัมพันธ์กับบทบาทปฐมภูมิบุคคลหนึ่งอาจมีบทบาททุติยภูมิได้หลายบทบาท ทั้งบทบาทในครอบครัว เช่น บทบาท การเป็นบุตรของบิดามารดา บทบาทการเป็นพี่หรือเป็นน้อง และบทบาทตามอาชีพ เช่น บทบาทการเป็นพยาบาล บทบาทการเป็นครู บทบาทการเป็นนักศึกษาพยาบาล

3.3 บทบาทตติยภูมิ (Tertiary Role) เป็นบทบาทชั่วคราวที่บุคคลนั้นได้รับบทบาทนี้มีส่วนเกี่ยวข้องกับระยะเวลาและระยะพัฒนาการของบุคคล เช่น บทบาทการเป็นผู้ป่วย บทบาทการเป็นประธานการประชุม เป็นต้น ทั้งนี้บทบาทจะประกอบไปด้วยพฤติกรรมของบุคคล 2 พฤติกรรม ได้แก่ พฤติกรรมการกระทำ (Instrumental Behavior) และพฤติกรรมความรู้สึก (Expressive Behavior)

4. การปรับตัวด้านการพึ่งพาระหว่างกัน (Interdependence Mode) เป็นการปรับตัวเพื่อให้เกิดความมั่นคงทางสังคมเช่นกันเป็นการตอบสนองต่อความต้องการที่จะมีสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคลกรให้ได้รับความรัก ความห่วงใย ก่อให้เกิดความรู้สึกมั่นคงปลอดภัย หากปฏิบัติตัวหรือปรับตัวไม่เหมาะสมจะเกิดการพึ่งพาผู้อื่นไม่เหมาะสม (Dysfunction Dependence) และการพึ่งพาตนเองไม่เหมาะสม (Dysfunction Independence) แต่โดยปกติแล้วบุคคลจะพยายามพึ่งพาตนเองและผู้อื่นภายในขอบเขตที่เหมาะสมและสังคมยอมรับ มีการรับและให้ความเอาใจใส่ดูแล พึ่งพาอย่างสม่ำเสมอ มีปฏิสัมพันธ์และการอยู่คนเดียวอย่างเหมาะสม ซึ่งถือว่าการปรับตัวด้านนี้ที่มีความเหมาะสม ซึ่งวิชญ์ อิมสำราญ (2549: 14-16 อ้างถึง Roy1999) แบ่งได้ดังนี้

4.1 บุคคลสำคัญ (Significant Other) เป็นความรู้สึก ความผูกพันสัมพันธ์ภาพ และการช่วยเหลือกันระหว่างผู้รับบริการกับบุคคลที่มีความหมายต่อชีวิต

4.2 ระบบสนับสนุน (Supporting System) ความรู้สึก ความผูกพัน การช่วยเหลือระหว่างผู้รับบริการกับครอบครัว เครือญาติ เพื่อนร่วมงาน Roy ให้คำจำกัดความของสิ่งแวดล้อม โดยยึดตามทฤษฎีของเฮลสัน ที่กล่าวว่า “การปรับตัวเป็นการทำงานของระดับการเปลี่ยนแปลงระดับและระบบการปรับตัวของมนุษย์” Roy มองว่าสิ่งแวดล้อม เป็นทุกสิ่งทุกอย่าง ทุกสภาพการณ์ ที่ล้อมรอบตัวบุคคลทั้งภายในและภายนอกบุคคล มีผลกระทบต่อพัฒนาการและพฤติกรรมของบุคคล สิ่งแวดล้อมถือเป็นปัจจัยนำเข้าเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมเกิดขึ้นจะกลายเป็นสิ่งเร้าที่มากระตุ้นให้บุคคลเกิดการปรับตัว โดยจำแนกสิ่งเร้าออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

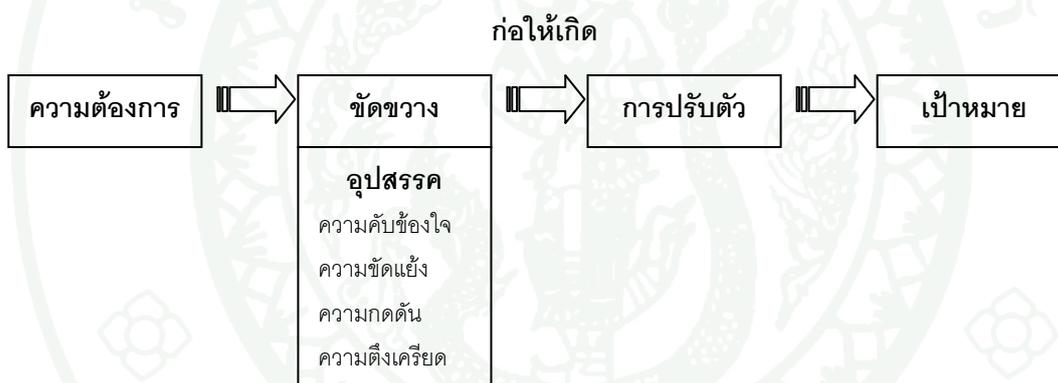
1. สิ่งเร้าตรง (Focal Stimuli) คือ สิ่งเร้าทั้งจากภายนอกและภายในที่บุคคลกำลังเผชิญอยู่ในขณะนั้นมีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อการปรับตัวมากที่สุดทำให้ต้องมีการตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่นั้นเกิดขึ้น สิ่งเร้าเปรียบเสมือนตัวกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรม เช่น การเจ็บป่วยขณะนั้น

2. สิ่งเร้าร่วม (Contextual Stimuli) คือ สิ่งเร้าอื่น ๆ ที่มีอยู่ในขณะนั้น นอกเหนือจากสิ่งเร้าที่มีผลมากระทบบุคคลเช่นกัน เป็นได้ทั้งในทางบวกและทางลบ ซึ่งถ้ามีผลในทางบวกจะช่วยลดอิทธิพลของสิ่งเร้าตรงหรือช่วยลดความรุนแรงได้แต่ถ้ามีผลในทางลบจะทำให้อิทธิพลของสิ่งเร้าตรงมีอิทธิพลมากยิ่งขึ้นจะทำให้บุคคลปรับได้ยากเพิ่มขึ้นโดยอาจจะมีผลเป็นตัวเสริมต่อสิ่งเร้าตรง สิ่งเร้าร่วมเหล่านี้ เช่น เพศ การศึกษา สัมพันธภาพ รายได้ของครอบครัว เป็นต้น

3. สิ่งรบกวน (Residual Stimuli) คือ ปัจจัยสิ่งแวดล้อมทั้งภายนอกและภายในระบบบุคคลเป็นลักษณะเฉพาะตัวของมนุษย์ หรืออาจเกิดจากประสบการณ์ในอดีต เช่น นิสัยทัศนคติ ความเชื่อ ค่านิยม บุคลิกภาพ เป็นต้น

สาเหตุที่ก่อให้เกิดการปรับตัว

การปรับตัวนั้นเกิดจากการที่บุคคลมีความต้องการใดขั้นแล้วมีอุปสรรคมากั้นขวาง ทำให้ไม่สามารถบรรลุถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือบรรลุได้ช้ากว่าที่คาดหวังไว้ ในสภาพการณ์เช่นนี้บุคคลจะเกิดสภาวะทางอารมณ์ต่างๆ ขึ้น เช่น ความเครียด ความขัดแย้ง ความกดดัน ความคับข้องใจ เป็นต้น สภาวะทางอารมณ์ที่เกิดขึ้นจากความไม่ปรารถนาหากบุคคลไม่สามารถปรับตัวให้ลดลงหรือหมดไปด้วยวิธีการที่เหมาะสม อาจทำให้บุคคลนั้นเกิดปัญหาทางสุขภาพจิตตามมาได้

ภาพที่ 1 สาเหตุที่ก่อให้เกิดการปรับตัว
ที่มา: วิไลวรรณ ศรีสงคราม และคณะ (2549: 239)

จากสภาพการณ์ต่างๆ ที่บุคคลต้องเผชิญอยู่จนทุกวันนี้ ทำให้เกิดความรู้สึกทางบวกและทางลบ ถ้าพบกับทางบวกเป็นส่วนใหญ่จะทำให้รู้สึกมีกำลังใจ แต่ผู้ที่เผชิญอยู่กับสภาพทางลบ จำเป็นต้องปรับปรุงด้วยวิธีการต่างๆ เพื่อให้ตนเองสามารถอยู่อย่างมีความสุข (ลักษณา ศรีวัฒน์, 2549: 105) ซึ่งสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นสาเหตุหรือปัญหาที่เกิดขึ้นกับบุคคลมีดังนี้

1. ความคับข้องใจ (Frustration) คือ การที่จุดมุ่งหมายของบุคคลถูกขัดขวาง หรือทำให้ช้าลงหรือถูกรบกวน นักจิตวิทยาใช้คำว่า ความคับข้องใจเพื่ออ้างถึงการเข้าแทนที่สถานการณ์ โดย

เสมือนเป็นผลของการขัดขวางทำให้จุดมุ่งหมายถูกรบกวน (วิไลวรรณ ศรีสงคราม และคณะ, 2549: 241) อธิบายสาเหตุที่ก่อให้เกิดความคับข้องใจแบ่งได้ 3 ประเภท

1.1 สาเหตุจากตัวบุคคล โดยมากมักเป็นการบกพร่องทางกาย จิตใจ และสติปัญญา เช่น ไม่ฉลาด ขาดความมั่นใจในตนเอง เป็นต้น ความบกพร่องดังกล่าวข้างต้นมักเป็นอุปสรรคในการขัดขวางบุคคลเพื่อทำกิจกรรมต่างๆ ให้บรรลุเป้าหมายได้ยากกว่าบุคคลปกติทั่วไป

1.2 สาเหตุจากสภาพแวดล้อม เช่น รถติด อุบัติเหตุ ฝนตก เป็นต้น ซึ่งอุปสรรคเหล่านี้ทำให้บุคคลไม่สามารถกระทำกิจกรรมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ หรือคาดหวังไว้

1.3 สาเหตุจากสภาพแวดล้อมทางสังคม เช่น กฎหรือระเบียบที่เข้มงวดวัฒนธรรม ประเพณีที่เคร่งครัด รวมไปถึงกฎหมายของสังคมนั้นๆ ด้วย ซึ่งสิ่งเหล่านี้อาจเป็นอุปสรรค ทำให้บุคคลเกิดความคับข้องใจได้

นอกเหนือจากอุปสรรคขัดขวางซึ่งเป็นเรื่องภายนอก ทั้งที่เป็นอุปสรรคทางสังคมและมีใช้สังคมแล้ว ยังมีอุปสรรคภายในหรือเรื่องส่วนตัว โดยปกติมักเป็นเรื่องบกพร่องส่วนตัวซึ่งเป็นข้อบกพร่องที่กีดกันความคาดหวังของเขา เช่น ความอ่อนแอ ขาดทักษะ อาจกีดกันความสำเร็จได้ในสถานะเช่นนี้ความคับข้องใจหากจะมีอยู่ก็มักเป็นชั่วคราวชั่วคราว แต่ถ้าเป็นอุปสรรคที่หาทางผ่านไม่ได้เลย ความคับข้องใจก็อาจมีไปตลอด ถ้าไม่ละทิ้งจุดหมายนั้นไปเลย จะเห็นว่าความคับข้องใจเป็นความรู้สึกไม่สบายใจ กระวนกระวาย ผิดหวัง เนื่องจากไม่ได้รับตอบสนองตามแบบที่ตนต้องการ เช่นสอบเข้าเรียนต่อมหาวิทยาลัยที่ตนเองต้องการไม่ได้ หรือนิสิตอยากได้เกรดเอ แต่อาจารย์ไม่ให้เหล่านี้เป็นต้น ซึ่งล้วนก่อให้เกิดความทุกข์ เมื่อเกิดความรู้สึกเช่นนี้ แต่ละบุคคลจะมีการปรับตัวเพื่อลดความตึงเครียด ความไม่สบายใจด้วยวิธีการต่าง ๆ ซึ่งแล้วแต่สถานการณ์ที่เกิดขึ้น ถ้าใครปรับตัวได้ก็ไม่เกิดปัญหาอีกต่อไป แต่ถ้าใครปรับตัวไม่ได้ก็ย่อมเกิดปัญหาตามมา (ลักขณา สิริวัฒน์, 2549: 107)

2. ความขัดแย้ง (Conflict) คือ สถานะทางอารมณ์อันเนื่องมาจากการที่บุคคลได้เผชิญกับสถานการณ์ที่จะต้องสนองตอบหลายสถานการณ์ในเวลาเดียวกัน โดยที่สถานการณ์ดังกล่าวนั้นจำเป็นต้องเลือกมาเพียงสถานการณ์เดียว หรือบุคคลต้องการหลีกเลี่ยงในทุกสถานการณ์ที่เข้ามาแต่จำเป็นต้องเลือกอย่างใดอย่างหนึ่งอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ และเป็นสถานการณ์ที่มีน้ำหนักมากพอ ๆ กัน

3. ความกดดัน (Pressure) คือ สภาวะทางอารมณ์ที่เกิดขึ้นจากการถูกสถานการณ์บางอย่างผลักดัน บีบบังคับ หรือเร่งเร้าให้กระทำกิจกรรมบางอย่างใดอย่างหนึ่ง ในช่วงเวลาที่จำกัด เช่น นักกีฬาทีมชาติถูกตั้งความหวังไว้ว่าจะได้เหรียญทองกลับมาในการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก เป็นต้น ดังนั้นสถานการณ์ของความกดดันจึงมีผลต่อพฤติกรรมและการปรับตัวของแต่ละบุคคล หากบุคคลมีความกดดันมากๆ และไม่สามารถหาทางระบายออกได้ จะส่งผลให้เกิดลักษณะที่ผิดปกติทางจิตใจได้

4. ความตึงเครียด (Tension) เป็นสภาวะทางอารมณ์ที่เกิดขึ้นเมื่อบุคคลรู้สึกว่าต้องเผชิญกับปัญหาและอุปสรรคมากเกินไป หรือเผชิญกับปัญหาและอุปสรรคครั้งแล้วครั้งเล่า ส่งผลให้เกิดความไม่สบายกายและความแปรปรวนทางจิตใจ เช่น ปวดท้อง ปวดศีรษะ หงุดหงิด อาเจียน ซึมเศร้า เป็นต้น อาจส่งผลให้เกิดโรคต่าง ๆ เช่น โรคหัวใจ โรคความดันโลหิตสูง โรคกระเพาะ เป็นต้น แต่ไม่ใช่ความเครียดจะให้โทษเพียงอย่างเดียว หากความเครียดอยู่ในระดับไม่สูงมากนักก็สามารถให้คุณได้ คือ ความเครียดจะเป็นเครื่องผลักดันทำให้มนุษย์เกิดความพยายามเอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ ที่เป็นปัญหาสำเร็จลุล่วงส่งผลให้ความเครียดดังกล่าวลดลงหรือหมดไป

สภาวะการณดังกล่าว นั้นมองเห็นแล้วว่าความเครียดเป็นสภาวะของจิตที่ได้รับความกระทบกระเทือน เนื่องจากเป็นอุปสรรคมาขัดขวางไม่ให้ได้รับในสิ่งที่ต้องการ ความเครียดเป็นสิ่งที่ไม่มีใครต้องการ ไม่อยากพบหรืออยากเจอ แต่แม้จะมีความรังเกียจอย่างไรก็ยากจะพบกันแทบไม่เว้น จะแตกต่างกันเพียงแต่เครียดมากเครียดน้อย หรือมีความเครียดในเรื่องอะไรเท่านั้น ในขณะที่บุคคลมีความเครียดร่างกายจะตื่นตัว หัวใจสูบฉีดโลหิต กล้ามเนื้อทุกมัดตื่นตัวพร้อมกัน นั่นคือ การเตรียมเผชิญกับอันตราย หรือการต่อสู้อันเนื่องมาจากการอยู่รอดของมนุษย์ ธรรมชาติจึงสร้างความเครียดให้เกิดขึ้น ก็เพื่อความอยู่รอดนั่นเอง ดังนั้น ถ้าใครจะเครียดกังวลกับเรื่องราวในชีวิตไปบ้างก็ไม่ถือว่าเป็นเรื่องผิดปกติ หากไม่มีมากเกินไปหรือเป็นการเครียดโดยไร้สาเหตุ (ลักษณะ สรวิวัฒน์, 2549: 109)

กลวิธานในการป้องกันตนเอง

กลวิธานในการป้องกันตนเอง (Defense Mechanisms) เป็นการปฏิเสธหรืออำพรางความเป็นจริง เป็นกลไกทางจิตใต้สำนึกมากกว่าจิตสำนึก โดยกลวิธานในการป้องกันตนเองนั้นมีหลายรูปแบบ แต่จะเลือกใช้กลวิธานใดนั้นขึ้นอยู่กับแผนทางบุคลิกภาพของแต่ละบุคคล นอกจากกลวิธานในการป้องกันตนเองจะเกิดขึ้นเพื่อลดสภาวะทางอารมณ์ต่างๆ แล้วยังมีจุดมุ่งหมายเพื่อแยกตัวเอง

ทำให้ตนเองรู้สึกว่ามีคุณค่า มีศักดิ์ศรี และขจัดความกลัวต่างๆ ที่รบกวนจิตใจให้หมดสิ้นไป หากบุคคลใช้กลวิธานในการป้องกันตนเองจนเคยชินเป็นนิสัยแล้ว จะเป็นผลเสียต่อบุคลิกภาพของบุคคลนั้นๆ ได้โดยอาจทำให้บุคคลไม่สามารถยอมรับสถานการณ์ของความเป็นจริงที่เกิดขึ้นกับตนเองได้ (ไวโลววรรณ ศรีสงคราม และคณะ, 2549: 241)

1. แบบผู้สถานการณ์ (Aggressive Reaction) หมายถึง วิธีการปรับตัวแบบเผชิญหน้ากับปัญหาซึ่งเป็นที่พึงการสร้างสรรค์หรือทำลาย โดยสามารถแบ่งเป็นประเภทย่อยได้ดังนี้

1.1 แสดงความก้าวร้าวทางตรง (Direct Aggression) เป็นการต่อสู้กับสถานการณ์ที่ทำให้เกิดความตึงเครียดแบบตรงไปตรงมา เป็นการระบายออกกับสิ่งนั้นโดยตรง เช่น ถูกเพื่อนทะเลาะก็เข้าชกต่อยกับเพื่อนโดยตรง

1.2 แสดงความก้าวร้าวทางอ้อม (Indirect Aggression) เป็นวิธีที่บุคคลจะลงความก้าวร้าวไปสู่สิ่งที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกับสาเหตุที่ทำให้เกิดความตึงเครียด ด้วยเหตุที่ว่าตนเองไม่สามารถแสดงออกกับต้นเหตุของสภาวะก้าวร้าวนั้นได้

2. แบบหนีสถานการณ์ (Withdrawal Reaction) หมายถึงวิธีการปรับตัวโดยให้ตนเองพ้นไปจากสถานการณ์ที่เป็นปัญหา กลวิธานประเภทนี้แบ่งแยกย่อยได้ดังนี้

2.1 การเก็บกด (Repression) เป็นการเก็บกดความไม่พอใจหลากหลายประการไว้ในระดับของจิตใต้สำนึก การใช้กลวิธานประเภทนี้จะช่วยให้บุคคลสามารถป้องกันการกระทบกระเทือนจิตใจได้ โดยส่วนมากมักเป็นความทรงจำในอดีตอันขมขื่น ปวดร้าวจนไม่ยอมจำ

2.2 การถดถอย (Regression) กลวิธานประเภทนี้จะถูกใช้ในกรณีเมื่อบุคคลไม่ได้รับการตอบสนองความต้องการของตนจนทำให้เกิดสภาวะความทุกข์ขึ้น จึงหันไปแสดงพฤติกรรมที่เคยกระทำในวัยต่างๆ ที่ผ่านมาในอดีต ซึ่งเมื่อทำแล้วได้รับความสมหวัง เช่น คนสูงอายุชอบเล่าเรื่องความสำเร็จและสมหวังของตนในสมัยยังหนุ่มสาวอยู่

2.3 การฝันกลางวัน (Day Dreaming) วิธีการนี้ใช้เมื่อต้องพบความผิดหวัง ล้มเหลวในชีวิตเป็นประจำ หรือมีความคาดหวังในชีวิตที่สูงเกินไป โดยการสร้างจินตนาการอย่างไม่มีขอบเขตเพื่อ

ตอบสนองของความปรารถนาที่ไม่มีโอกาสเป็นไปได้ของตน เช่น คนยากจนหาเช่ากินคำ ผันว่าถูกล้อ ตเตอร์รางวัลที่หนึ่ง จะรับประทานอาหารดีๆและไปเที่ยวรอบโลก

2.4 การปฏิเสธ (Denial) ไม่ยอมรับความจริง เมื่อมีเหตุการณ์ที่รุนแรงจนรับไม่ได้เกิดขึ้นก็จะใช้วิธีไม่ยอมรับกับสิ่งที่เกิดขึ้น เช่น คนรักซึ่งเป็นทหารเกิดเสียชีวิตในสนามรบ

3. แบบประนีประนอมสถานการณ์ (Compromise Reaction) เป็นกลวิธานประเภทพบกันครึ่งทาง คือจะสู้ก็ไม่เชิงจะหนีก็ไม่ไซ่ จึงออกมาในรูปของการหาวิธีใหม่

3.1 การเลียนแบบ (Identification) เป็นกลวิธานในการป้องกันตนเองด้วยการใช้วิธีเลียนแบบบุคลิกลักษณะของบุคคลอื่นแล้วนำมาเป็นฉบับของตน หรือแม้กระทั่งอ้างว่ารู้จักสนิทสนมใกล้ชิดกับบุคคลบางคน เพื่อให้ได้รับการยอมรับหรือเรียกร้องความสนใจจากผู้อื่น เช่น การเลียนแบบการแต่งตัวของดารานักร้องยอดนิยม

3.2 การชดเชย (Substitution) เป็นการพยายามเอาชนะปมด้อยของตนเองโดยการสร้างปมเด่นขึ้นมาชดเชย หรืออาจไม่สามารถจะเอาชนะปัญหาอุปสรรคที่จะไปสู่เป้าหมายที่ตั้งใจไว้ได้จึงเปลี่ยนเป้าหมายใหม่เพื่อชดเชยเป้าหมายเดิมสำหรับชดเชยแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะคือ

3.2.1 การทดแทน (Compensation) เป็นการสร้างปมเด่นชดเชยปมด้อย โดยการสร้างปมเด่นด้านอื่นมาลบล้างปมด้อยที่มีอยู่ เช่น เรียนไม่เก่งจึงหันไปเล่นกีฬาแทนจนได้เป็นแชมป์

3.2.2 การทดเทิด (Sublimation) เป็นการพัฒนาปมด้อยของตนเองให้กลายเป็นปมเด่น เช่น เป็นคนก้าวร้าวจึงหันไปมีอาชีพนักมวย

3.3 การซัดทอด (Projection) เกิดจากการที่บุคคลได้กระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งแล้วเกิดความผิดพลาดหรือเสียหายขึ้นทำให้บุคคลผู้นั้นรู้สึกผิด แต่เพื่อให้ความรู้สึกผิดของตนลดน้อยลงจึงใช้วิธีโยนความผิดไปให้ผู้อื่น เช่น ทำแจกันราคาแพงแตก แล้วโทษว่าวางเกะกะ

3.4 การเสแสร้ง (Reaction Formation) เป็นการปรับตัวโดยผู้ใช้วิธีนี้จะเก็บกดความรู้สึกที่แท้จริงที่เห็นว่าสังคมไม่ยอมรับไว้ แล้วแสดงออกเป็นพฤติกรรมที่ตรงข้ามกับความรู้สึกของตน เช่น แม่เลี้ยงเกลียดลูกเลี้ยงแต่กลับแสดงความรักออกมาอย่างมาก

3.5 การติดตรึง (Fixation) คือไม่ยอมพัฒนาบุคลิกภาพของตนต่อไป ทั้งนี้เนื่องจากความกลัวว่าในขั้นต่อไปจะพบกับความทุกข์หรือความยากลำบากที่จะเกิดขึ้นกับตน เช่น ทำงานแล้วยังต้องพึ่งพ่อแม่ตลอดเวลา

3.6 การหาเหตุผลเข้าข้างตนเอง (Rationalization) เป็นวิธีการปรับตัวโดยการที่บุคคลพยายามหาเหตุผลต่างๆ ที่ไม่ใช่เหตุผลที่แท้จริงขึ้นมาอ้าง เพื่อลบล้างความผิดพลาดที่มีอยู่ด้วยกัน 2 ลักษณะ

3.6.1 แบบองุ่นเปรี้ยว (Sour Grape Reaction) พยายามหาเหตุผลมาเข้าข้างตนเองว่าสิ่งที่ตนต้องการหรืออยากได้แต่ไม่มีความสามารถที่จะได้มาเป็นเจ้าของนั้นมีข้อบกพร่องหรือเป็นสิ่งที่ไม่ดี เพื่อให้ตนคลายสภาวะความทุกข์ลงไปได้ เช่น จบที่หลังเพื่อนก็อ้างว่าดีแล้วจะได้ไม่ต้องตกงาน

3.6.2 แบบมะนาวหวาน (Sweet Lemon Reaction) สิ่งที่ตนเองได้มาหรือมีอยู่ขณะนั้นเป็นสิ่งที่ไม่มีดีมีข้อบกพร่อง เพื่อให้บุคคลนั้นรู้สึกสบายใจขึ้นจึงต้องยกข้อดีหรือจุดเด่นต่างๆ ของสิ่งที่ตนมีอยู่มาเป็นเหตุผลเพื่อหักล้างความไม่ดีเหล่านั้น เช่น มีภรรยาหน้าตาไม่สวยแต่อ้างว่าถึงไม่สวยแต่ก็ทำอาหารอร่อย

3.7 สำนึกบาป (Undoing) เป็นการปรับตัวเพื่อลดความรู้สึกผิดที่เกิดขึ้นภายในใจ เนื่องจากการกระทำของตน จึงใช้การชดเชยด้วยวิธีการต่างๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น สามีนีภรรยาไปเที่ยวหญิงบริการเลยซื้อผ้าไหมมาฝาก

3.8 การแสดงความเจ็บป่วยหรือพิการทางร่างกาย (Physical Ailment or Conversion Reaction) เป็นการแสดงวิธีการปรับตัวเพื่อต้องการจะหลีกเลี่ยงสถานการณ์ที่ทำให้ตนเองรู้สึกเป็นทุกข์ โดยร่างกายจะมีอาการเจ็บป่วยหรือพิการชั่วคราว ซึ่งไม่ได้เป็นการแกล้งทำ เช่น ถึงเวลาสอบที่ไรท์้องเสียทุกครั้ง

กลไกในการป้องกันตนเองเป็นส่วนหนึ่งในการปรับตัว เมื่อประสบปัญหาความคับข้องใจ การใช้กลไกการป้องกันตัวจะช่วยยืดเวลาในการแก้ปัญหา เพราะจะช่วยให้ผ่อนคลายความเครียด ความไม่สบายใจ ทำให้คิดหาเหตุผลหรือแก้ไขปัญหานั้นได้ และสามารถรักษาสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่นไว้ได้ด้วยเป็นวิธีการที่บุคคลใช้ในการปรับตัว

วัยรุ่นและการเข้าสู่วัยผู้ใหญ่

คำจำกัดความ คำว่า “วัยรุ่น” มีความหลากหลาย เนื่องจากขึ้นกับความแตกต่างของขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม ตลอดจนความแตกต่างทางสังคม และการเปลี่ยนแปลงทางสรีรวิทยา ของวัยรุ่นในแต่ละแห่งองค์การอนามัยโลก ได้กำหนดความหมายกว้าง ๆ ของวัยรุ่นไว้ดังนี้

วัยรุ่น หมายถึง ระยะเวลาที่มีการพัฒนาทางจิตใจมาจากความเป็นเด็กไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ ซึ่งเป็นระยะที่มีการเปลี่ยนแปลงจากสภาพที่ต้องพึ่งพาทางเศรษฐกิจไปสู่ภาวะที่ต้องรับผิดชอบและพึ่งพาตนเอง วัยนี้จึงครอบคลุมอายุโดยประมาณ คือ เด็กหญิง ระหว่างอายุ 10-20 ปี และเด็กชาย ระหว่างอายุ 12-22 ปี เนื่องจากช่วงวัยดังกล่าวค่อนข้างยาว ทางการแพทย์และจิตวิทยาพัฒนาการจึงแบ่งช่วงดังกล่าว ออกเป็น 2-3 ระยะ ในที่นี้จะแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ

ระยะแรกเป็นวัยรุ่นตอนต้น เด็กผู้หญิงอยู่ในช่วงอายุ 10-14 ปี เด็กผู้ชายอยู่ในช่วงอายุ 12-16 ปี ในระยะ มีการเปลี่ยนแปลงของร่างกายอย่างรวดเร็ว ค่อนข้างหลงตัวเอง มีความเป็นอิสระ แต่ยังต้องพึ่งพาพ่อแม่ ยังสนใจเพศเดียวกัน ระยะที่สองเป็นวัยรุ่นตอนกลาง เด็กผู้หญิงอยู่ในช่วง 14-18 ปี เด็กผู้ชายในช่วงอายุ 16-20 ปี ในระยะนี้มีการเปลี่ยนแปลง เช่น เป็นระยะที่ดื้อรั้น โมโหง่าย เพื่อนมีอิทธิพลสูง ยังคงมีความคิดเพ้อฝัน และระยะสุดท้ายวัยรุ่นตอนปลายเด็กผู้หญิงอยู่ในช่วงอายุระหว่าง 18-20 ปี เด็กผู้ชายอยู่ในช่วง 20-23 ปี เป็นระยะที่เจริญเติบโตเข้าสู่วัยผู้ใหญ่เต็มที่มีความเป็นอิสระเต็มที่ในการดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ ค่อนข้างยอมรับการให้คำแนะนำได้ง่ายกว่าวัยต้น ๆ ให้ความสนใจต่อคำแนะนำต่าง ๆ เมื่ออย่างเข้าสู่วัยรุ่นจะมีการเปลี่ยนแปลงทั้งด้าน ร่างกาย ด้านจิตใจหรืออารมณ์ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา (จิตตินันท์ บุญศิริกุล, 2548: 7-8) สอดคล้องกับทฤษฎีการพัฒนากายของ Haviaghurst ในวัย Early Adulthood นั้นเป็นช่วงอายุประมาณ 18-30 ปี มีการพัฒนากายเต็มที่ เริ่มดำเนินชีวิตแบบผู้ใหญ่ นำความรู้และประสบการณ์มาใช้ในการประกอบอาชีพ และดำรงชีวิต มีการปรับตัวในหลาย ๆ ด้าน บุคคลในวัยนี้เริ่มจะมีส่วนรับผิดชอบต่อ

สังคม และมักจะเข้าสังคมกลุ่มที่มีความสนใจคล้ายคลึงกัน (Haviaghurst, 1979: 83-84 อ้างใน วิกิร ตัณทวทูโฒ, 2536: 37)

เมื่อพิจารณาตามการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายและจิตใจ วัยรุ่นเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงมากทั้งร่างกายและจิตใจ วัยรุ่นจึงต้องมีการปรับตัวมากภาพรวมของการเปลี่ยนแปลงของวัยรุ่นสามารถแบ่งได้ 2 ด้านใหญ่ คือ ทางด้านร่างกาย และทางด้านจิตใจ (เพชรรัตน์ คีร์วงศ์, 2546 และ อุบลรัตน์ เฟิงสถิตย์, 2544 อ้างใน จิตตินันท์ บุญสถิรกุล, 2548:9)

ด้านร่างกาย

วัยรุ่นเป็นหัวเลี้ยวหัวต่อระหว่างการเปลี่ยนพฤติกรรมจากเด็กไปสู่ผู้ใหญ่เป็นวัยที่มีการเจริญเติบโตด้านต่างๆ ผลลัพธ์ของพฤติกรรมในวัยนี้จะมีผลต่อบุคคลในระยะยาวในช่วงวัยอื่นต่อมา เช่น ด้านการเรียน ด้านการใช้ชีวิต การทำงาน เจตคติที่มีต่อสิ่งต่างๆ ในสังคม ความสับสนในบทบาทที่ไม่ชัดเจนของตนเอง ความคาบเกี่ยวระหว่างความเป็นเด็กกับเป็นผู้ใหญ่นี้มีความรู้สึกนึกคิดของเด็กมาก

การเปลี่ยนแปลงด้านจิตใจ

วัยรุ่นมีความแตกต่างจากวัยเด็กในด้านของการเปลี่ยนแปลงด้านจิตใจ บุคคลที่ใกล้ชิดควรทราบเพื่อจะได้เข้าถึงธรรมชาติของการเปลี่ยนแปลงตามวัยของวัยรุ่น เพื่อหาแนวทางที่เหมาะสมในการดูแลวัยรุ่น และจะช่วยให้วัยรุ่นมีการแก้ปัญหาหรือมีการปรับตัวอย่างมีประสิทธิภาพ การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ทางด้านการคบเพื่อนในช่วงวัยรุ่นเป็นวัยที่ต้องการและรักเพื่อนมาก วัยรุ่นต้องการอยู่กับเพื่อนมากกว่าอยู่กับบ้าน การแสดงพฤติกรรมต่างๆ เนื่องจากต้องการจะได้การยอมรับจากสมาชิกของกลุ่ม วัยรุ่นมักจะปรึกษากันเองเวลามีปัญหา ดังนั้นถ้าคบกลุ่มเพื่อนที่ดีทำกิจกรรมที่เหมาะสมก็จะเป็นผลดีต่อตัววัยรุ่นและสังคม ถ้าคบกลุ่มเพื่อนไม่ดีก็อาจจะมีผลเสียได้ วัยรุ่นมีความสนใจในกิจกรรมสันทนาการ วัยรุ่นมีพฤติกรรมแสดงออกหลายลักษณะที่แสดงในกิจกรรมสันทนาการ เช่น กีฬา การแสดงศิลปะ เป็นต้น โดยมักจะแสดงเป็นกลุ่ม มุ่งหวังความสำเร็จของกลุ่มมากกว่าบุคคล วัยรุ่นยังมีความสนใจในการสร้างนิสัยการเรียนที่ดี พยายามคิดค้นว่าทำอย่างไรจึงจะได้ผลการเรียนที่ดี ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำอย่างไรจึงจะแก้ปัญหายาก ๆ ได้

วัยรุ่นเป็นวัยที่เจริญเติบโตไปสู่วุฒิภาวะ เป็นการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาอย่างรวดเร็วในด้านต่างๆ เช่น บุคลิกภาพ การปรับตัว ลักษณะนิสัย เป็นต้น พฤติกรรมในวัยนี้มีผลระยะยาวในช่วงวัยอื่นการที่วัยรุ่นจะผ่านช่วงนี้ไปได้ด้วยดีจำเป็นต้องรู้ลักษณะ เพื่อที่จะได้เข้าใจช่วยเหลือและแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง(จิตตินันท์ บุญสถิตกุล, 2548: 9-14)

หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา ธุรกิจและคอมพิวเตอร์ศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ได้รับการสถาปนาขึ้นเป็นคณะตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน พ.ศ. 2512 หน่วยงานในช่วงเริ่มก่อตั้งคณะประกอบด้วย ภาควิชาการศึกษา ภาควิชาอาชีวศึกษา ภาควิชาพลศึกษา และสำนักงานเลขาธิการคณะ โดยเปิดสอนหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์-เกษตร และเปิดหลักสูตร 2 ปีในสาขาวิชาศึกษาศาสตร์-พลศึกษา และรับโอนหลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร และสาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรต่อมา จากคณะเกษตร หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา ธุรกิจศึกษา เป็นอีกสาขาวิชาที่มีการเปิดสอนในคณะศึกษาศาสตร์ (งานบริหารการศึกษา และงานนโยบายและแผน, 2551: 103-104)

ในปี พ.ศ. 2525 ได้เปิดสอนหลักสูตรปริญญาตรีต่อเนื่อง 2 ปี สาขาวิชาธุรกิจ ศึกษารับผู้จบประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง หรือเทียบเท่า ในปี พ.ศ. 2533 จัดทำหลักสูตรธุรกิจศึกษา 4 ปี และในปี พ.ศ. 2534 ได้ปิดหลักสูตรธุรกิจศึกษา 2 ปี หลังจากเปิดหลักสูตรธุรกิจศึกษา 4 ปีในปี พ.ศ. 2541 ได้มีการปรับปรุงหลักสูตร ปีพ.ศ. 2547 ได้เปิดหลักสูตรระดับปริญญาตรีผลิตครู 5 ปี จำนวน 2 หลักสูตร คือ หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (ธุรกิจศึกษา) และหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (คหกรรมศาสตร์ศึกษา) จนกระทั่ง พ.ศ. 2550 ได้มีการปรับปรุงหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (ธุรกิจศึกษา) โดยมีการยกร่างหลักสูตรใหม่เป็นหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (ธุรกิจศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา) ซึ่ง พ.ศ. 2550 นี้ได้เสนอปรับปรุงหลักสูตรต่อมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และได้เปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (ธุรกิจและคอมพิวเตอร์ศึกษา) ในภาคต้นปีการศึกษา 2552 สำหรับแนวทางการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนให้มีการพัฒนามุ่งสู่วิสัยทัศน์การพัฒนาให้มีคุณภาพ จึงได้มีการปรับปรุงหลักสูตรทั้งในระดับปริญญาโทและปริญญาเอกให้มีความทันสมัย และมีคุณภาพโดยได้ดำเนินการวิจัยเพื่อรองรับการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร ทั้งในระดับปริญญาโทและปริญญาเอกได้แก่ หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาธุรกิจศึกษา และหลักสูตรศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา

อาชีวศึกษา ภาคปกติ เพื่อมุ่งสู่การพัฒนาคุณภาพการผลิตบัณฑิตและผลิตงานวิจัย ที่เป็นประโยชน์ ต่อสังคมและประเทศต่อไป

โครงสร้างหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา ธุรกิจและคอมพิวเตอร์ศึกษา จำนวน หน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 163 หน่วยกิต ประกอบด้วยหมวดวิชาศึกษาทั่วไป 30 หน่วยกิต หมวดวิชา เฉพาะไม่น้อยกว่า 127 หน่วยกิต และหมวดวิชาเลือกเสรีไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต ในภาคต้นนิตชั้นปีที่ 1 ลงทะเบียนเรียนทั้งหมด 17 หน่วยกิต โดยแบ่งเป็นหมวดวิชาศึกษาทั่วไป 10 หน่วยกิต หมวดวิชา เฉพาะ 7 หน่วยกิต และต้องเข้าร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่า 15 กิจกรรม จำนวน 100 หน่วยชั่วโมง แบ่ง ออกเป็นกิจกรรมของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้แก่ กิจกรรมโครงการก้าวแรกสู่บัณฑิตยุคใหม่ กิจกรรมโครงการสอนน้องร้องเพลงมหาวิทยาลัย เป็นต้น กิจกรรมของคณะศึกษาศาสตร์ ได้แก่ กิจกรรมโครงการสอนน้องร้องเพลงคณะ กิจกรรมโครงการประกวดผู้นำเชียร์และกองเชียร์ เป็นต้น (งานบริหารการศึกษา และงานนโยบายและแผน, 2552: 112)

นิตที่เข้ามาเรียนในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา ธุรกิจและคอมพิวเตอร์ศึกษา จะผ่านการคัดเลือกจาก 2 ประเภท คือ ประเภทแรกโดยผ่านการคัดเลือกโดยสำนักงาน คณะกรรมการอุดมศึกษา โดยระบบกลางการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา (Central University Admissions System : CUAS) หรือระบบแอดมิสชันส์กลาง ใช้ระบบการพิจารณาผลการ เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และการสอบวัดผลในหลักสูตร เป็นระบบการคัดเลือกเพื่อเข้า ศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาที่นำมาใช้แทนระบบเอ็นทรานซ์ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2549 โดยระบบนี้นำผลการ เรียนตลอดช่วงชั้นที่ 4 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มาใช้คัดเลือกเพิ่มมากขึ้น และไม่เน้นการใช้ผล การสอบเป็นหลักเหมือนกับระบบเอ็นทรานซ์ (สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา, 2552) และ ประเภทที่สองผ่านการคัดเลือกโครงการร่วมมือทางวิชาการเพื่อให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทางด้านวิชาการในการรับนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ3

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เรื่องชัย วงษ์อุระ (2543: 65) ได้สำรวจความสามารถในการปรับตัวของนักศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง คณะวิชาชีพช่างอุตสาหกรรม วิทยาลัยเทคนิคนครพนมที่สำเร็จ การศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้น ปีที่ 2 มีความสามารถในการปรับตัวได้ดีกว่า ชั้นปีที่ 1 ในด้านความสัมพันธ์กับอาจารย์ผู้สอน เพื่อน

และผู้อื่น อาจเป็นเพราะว่าชั้นปีที่ 2 มีการปรับตัวให้เข้ากับการเรียนในวิทยาลัยมาก่อนแล้ว 1 ปี มีการเรียนรู้ภาคทฤษฎีมาครบจึงเกิดความมั่นใจในการปฏิบัติงาน ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 1 เกิดความเครียดในการปรับตัวในหลาย ๆ ด้าน เช่น ต้องมีความรับผิดชอบในด้านการเรียนสูง เรียนรู้ในเรื่องการแบ่งเวลา การสร้างสัมพันธ์ภาพกับอาจารย์ การคบเพื่อนทั้งเพศเดียวกันและต่างเพศ การพักอยู่กับเพื่อนร่วมห้องที่มีพื้นฐานแตกต่างกัน การเข้าร่วมกิจกรรมในวิทยาลัยบางครั้งเกิดความรู้สึกสูญเสีย เหนงาและซึมเศร้า

พิทยา ตุกเตียน (2543: 87) ได้สำรวจสภาพการปรับตัวของนักศึกษาปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 สถาบันราชภัฏ เขตภาคใต้ผลการวิจัยพบว่าระดับความรู้สึกต่อสภาพการปรับตัวของนักศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ผลการเรียนไม่เป็นที่พึงพอใจทั้งที่ตั้งใจเรียน และการเรียนการสอนในสถาบันไม่มีความพึงพาอาศัยกัน ส่วนการปรับตัวด้านตนเองที่เกี่ยวกับการเจริญเติบโตทางด้านร่างกาย และการเจริญเติบโตทางเพศ รวมทั้งลักษณะที่ปรากฏภายนอก เช่น น้ำเสียง ความอ้วน ทำให้ไม่สบายใจ พฤติกรรมที่แสดงออกมานักศึกษารู้สึกเป็นทุกข์เนื่องจากว่าตนเองเป็นคนใจร้อน อารมณ์ไม่คงที่ โกรธง่าย และละเอียดเมื่อต้องแต่งเครื่องแบบออกนอกสถาบัน และด้านสังคมพบว่า นักศึกษาอยากให้เพื่อนเห็นใจ และเข้าใจเมื่อมีปัญหา และยินดีจะทำให้เพื่อน ๆ ยอมรับ

จรรยา รัตนินบอล (2545: 55) ได้สำรวจปัญหาและการปรับตัวของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีปัญหาด้านการเรียนอยู่ในระดับปานกลางมีการปรับตัว และมีความพึงพอใจในสาขาที่เรียนอยู่ รองลงมานักศึกษาสามารถแบ่งเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม นักศึกษาสามารถปรับตัวได้ดีตามลำดับ คือ จะทำตัวสนุกสนานเมื่ออยู่ในกลุ่มเพื่อน จะให้เกียรติกับเพศตรงข้ามเสมอ เคารพและปฏิบัติตามคำสั่งของอาจารย์ ประพฤติตัวตามคำแนะนำและคำสั่งของบิดา-มารดา มีความสนุกสนานในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ พยายามใช้เงินอย่างประหยัด และมีความพอใจในสาขาที่เรียนอยู่

ชุติมา ไชยเสน (2547: 51) ได้สำรวจความสัมพันธ์ระหว่างทักษะชีวิตและการปรับตัวของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีผลการวิจัยพบว่าทักษะชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีชั้นปีที่ 1 โดยรวมมีทักษะชีวิตค่อนข้างสูง สามารถเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านการเห็นคุณค่าในตนเอง ด้านการจัดการกับอารมณ์ และด้านการตัดสินใจ เพราะฉะนั้นนักศึกษาที่สามารถสอบเข้ามาเรียนได้ก็มีความภาคภูมิใจ และสังคมยอมรับว่าเป็นบุคคลที่

มีความสามารถ ส่วนด้านการปรับตัวของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีชั้นปีที่ 1 ด้านการเรียนค่อนข้างดี อาจเนื่องมาจากอาจารย์ที่ปรึกษาดูแลอย่างใกล้ชิด และที่หอพักมีการจัดกิจกรรมเพื่อให้ปรับตัวให้เข้ากับระบบการเรียนได้ไม่ยาก

ณัฐณี มณีท่าโพธิ์ (2548: 98) ได้สำรวจการปรับตัวของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย ศูนย์การศึกษาชนบทนอกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร 3 ที่มีต่อการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน การปรับตัวของนักศึกษาด้านความสัมพันธ์กับผู้สอน การปรับตัวของนักศึกษาด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน และการปรับตัวของนักศึกษาด้านสถานที่ในการพบกลุ่มความคิดเห็น ในการปรับตัวโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การปรับตัวของนักศึกษา ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนต้องใช้ความพยายามในการปรับตัวต่อการร่วมกันศึกษา และวิเคราะห์ความยากง่ายของเนื้อหาหลักสูตรใหม่มีจำนวนมาก การปรับตัวด้านความสัมพันธ์กับผู้สอน พบว่าต้องใช้ความพยายามในการปรับตัวต่อการให้เวลาของผู้สอนในการเข้าพบเพื่อขอคำปรึกษามีจำนวนมาก ส่วนด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน พบว่าต้องใช้ความพยายามในการปรับตัวเรื่องต่อการขอรับคำแนะนำจากเพื่อนมีจำนวนมาก และการปรับตัวด้านสถานที่ในการพบกลุ่ม พบว่าต้องใช้ความพยายามในการปรับตัวต่อสิ่งรบกวน ด้านเสียงก่อกวน ความสะอาดจากถนนทางด่วน บริเวณสถานที่ในการพบกลุ่มมีจำนวนมาก

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องการปรับตัวของนิสิต ชั้นปีที่ 1 หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา
ธุรกิจและคอมพิวเตอร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ในการ
เก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล เนื่องจากเป็นวิธีวิจัยที่สามารถทำความเข้าใจความหมายของ คนใน
ลักษณะที่สัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมหรือบริบททางสังคม (ชาย โพธิ์สิตา, 2552: 43)

ผู้ให้ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้วางแผนการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูล ประกอบกับผู้ให้ข้อมูลที่ผ่านการ
คัดเลือกโดยสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา และผู้ที่ผ่านการคัดเลือกโครงการร่วมมือทาง
วิชาการเพื่อให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางด้านวิชาการในการรับนักศึกษาประกาศนียบัตร
วิชาชีพ3 เป็นโครงการร่วมมือทางวิชาการของภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์กับสำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา (กรมอาชีวศึกษาเดิม) ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกต้องเป็นผู้ที่มีผลการเรียน
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ คะแนนเฉลี่ยสะสมไม่น้อยกว่า 3.25 มีความประพฤติดี และได้รับการ
รับรองจากสถานศึกษา และสำนักคณะกรรมการการอาชีวศึกษาว่ามีความสามารถศึกษาจนสำเร็จ
ตามหลักสูตรระดับปริญญาตรีได้ (บันทึกข้อความ ศธ.0513.10907/004) ซึ่งผู้ให้ข้อมูลทั้ง 2 กลุ่มนี้
ครอบคลุมทั้งผู้ที่มาจากต่างจังหวัดพักอยู่หอพักภายนอกมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และผู้ที่พักอยู่
บ้านกับผู้ปกครอง การคัดเลือกโดยการสังเกตในห้องเรียนวิชาหลักอาชีวศึกษา เมื่อวันที่ 23
กรกฎาคม 2552 ใช้เวลาสังเกตทั้งหมด 2 ชั่วโมงจนหมดเวลาเรียน ทั้งนี้ได้สอบถามอาจารย์ประจำ
วิชาหลักอาชีวศึกษาเพื่อให้ได้ข้อมูลว่าเป็นนิสิตที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อน ๆ และเข้าร่วมกิจกรรม
ที่ทางมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จัดขึ้น เป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้นในการตอบคำถามอาจารย์ใน
ห้องเรียน นอกจากนี้ยังเก็บข้อมูลกับอาจารย์และบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง จึงได้ผู้ให้ข้อมูลซึ่งเป็นผู้ที่ผ่าน
การคัดเลือกโดยสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาจำนวน 3 คน และผู้ที่ผ่านการคัดเลือกโครงการ
ร่วมมือทางวิชาการเพื่อให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางด้านวิชาการในการรับนักศึกษา
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ3 จำนวน 1 คน หลังจากการเก็บข้อมูลผู้วิจัยจึงเพิ่มผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้ที่ผ่านการ
คัดเลือกโดยสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาจำนวน 1 คน และผู้ที่ผ่านการคัดเลือกโครงการ
ร่วมมือทางวิชาการเพื่อให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางด้านวิชาการในการรับนักศึกษา

ประกาศนียบัตรวิชาชีพ3 จำนวน 1 คน สูดทำยจึงได้ผู้ให้ข้อมูลทั้งหมดจำนวน 6 คน โดยรายละเอียด ดังนี้

การเก็บข้อมูลในช่วงแรกเลือกผู้ให้ข้อมูลมาเพียง 2 คนซึ่งประกอบด้วยผู้ที่ผ่านการคัดเลือก โดยสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา 1 คน เป็นผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 และผู้ที่ผ่านการคัดเลือกโครงการร่วมมือทางวิชาการเพื่อให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางด้านวิชาการในการรับนักศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพ3 จำนวน 1 คน เป็นผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2 แต่หลังจากการสัมภาษณ์ผ่านไป 1 ครั้ง ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2 ไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยจึงเลือกผู้ให้ข้อมูลเพิ่มอีก 1 คนเป็นผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3 ซึ่งเป็นผู้ที่ผ่านการคัดเลือกโครงการร่วมมือทางวิชาการเพื่อให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางด้านวิชาการในการรับนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ3 หลังจากการสอบถามภาคผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2 ให้ความร่วมมืออีกครั้ง หลังจากการเก็บข้อมูลในช่วงแรกพบว่า การปรับตัวมาจากการใช้ชีวิต การเก็บข้อมูลจึงเลือกผู้ที่พักอยู่หอพัก และผู้ที่พักอยู่บ้านกับผู้ปกครอง ผู้วิจัยจึงเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลทั้ง 3 คนซึ่งเป็นผู้ที่เดินทางมาจากต่างจังหวัด พักอยู่หอพักภายนอกมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากนั้นจึงเพิ่มผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้ที่พักอยู่บ้านกับผู้ปกครองจำนวน 2 คน ประกอบด้วยผู้ที่ผ่านการคัดเลือกโดยสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาทั้ง 2 คน เป็นผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4 และผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5 ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4 พักอยู่บ้านกับผู้ปกครองในกรุงเทพฯ การเดินทางจากบ้านไปมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ใช้เวลาประมาณ 15 นาที จึงมีความแตกต่างจากผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5 ซึ่งพักอยู่บ้านกับผู้ปกครองในกรุงเทพฯ เป็นผู้ให้ข้อมูลคนเดียวที่เป็นเพศชายที่ให้ข้อมูลสำหรับงานวิจัยนี้ การเดินทางจากบ้านไปมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ใช้เวลาประมาณ 2 ชั่วโมง นอกจากนี้แล้วผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5 ยังเป็นผู้ที่เคยผ่านการคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษามาแล้ว โดยเคยเรียนในมหาวิทยาลัยของรัฐแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ ในสาขาที่ต่างจากที่เรียนอยู่ปัจจุบัน และเพิ่มผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6 เป็นผู้ที่พักอยู่บ้านกับผู้ปกครอง แต่หลังจากรู้ผลการสอบกลางภาคจึงย้ายออกมาอยู่หอพักภายนอกมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เมื่อพิจารณาจากข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องการปรับตัว และวิธีการปรับตัวของกลุ่มผู้ที่พักอยู่บ้านกับผู้ปกครองจำนวน 2 คนไม่ต่างกัน สำหรับผู้ที่พักอยู่หอพักภายนอกมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จำนวน 3 คนก็ต่างกัน คนที่พักอยู่บ้านกับผู้ปกครองและย้ายมาอยู่หอพักในช่วงที่พักอยู่บ้านก็ไม่ต่างจากผู้ที่พักอยู่บ้านจำนวน 2 คน และในช่วงที่อยู่หอพักก็ไม่ต่างจากผู้ที่พักอยู่หอพักจำนวน 3 คน

จึงไม่เพิ่มผู้ให้ข้อมูลและถือว่าเป็นตัวแทนของผู้ที่พักอยู่บ้านกับผู้ปกครอง และผู้ที่อยู่หอพักภายนอก มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกมีการกำหนดประเด็น หรือแบบคำถามไว้ล่วงหน้า และการสังเกตพฤติกรรมการปรับตัวของนิสิตชั้นปีที่ 1 หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจและคอมพิวเตอร์ศึกษา โดยดำเนินการดังนี้

ก่อนการสัมภาษณ์ครั้งแรกผู้วิจัยใช้การโทรศัพท์ติดต่อกับตัวแทนซึ่งเป็นนิสิตที่เรียนอยู่ สาขาวิชาธุรกิจและคอมพิวเตอร์ศึกษาชั้นปีที่ 1 ทั้งนี้ได้รับการอนุเคราะห์จากอาจารย์ที่ดูแลนิสิตชั้นปีที่ 1 ให้เบอร์โทรศัพท์เพื่อทำการติดต่อผู้ให้ข้อมูลเพื่อนัดสัมภาษณ์ นัดวัน เวลาในการสัมภาษณ์ หลังจากที่ได้ติดต่อนัดหมายผู้วิจัยจึงเริ่มเก็บข้อมูล ในการเก็บข้อมูลครั้งแรกของผู้ให้ข้อมูลทุกคน ผู้วิจัยได้เปิดเผยตัวเองโดยบอกว่าเป็นการทำวิทยานิพนธ์เพื่อประกอบการศึกษาพร้อมทั้งอธิบายวัตถุประสงค์ของการทำวิจัยรวมทั้งวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้เกิดความไว้วางใจ จึงเริ่มดำเนินการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แต่ละคน

วันที่ 1 สิงหาคม 2552 เป็นการสัมภาษณ์วันแรกได้นัดผู้ให้ข้อมูลที่ร้านอาหารใต้อาคารเรียน 3 ของคณะศึกษาศาสตร์ นิสิตที่คณะศึกษาศาสตร์เรียกร้านนี้ว่าร้านใบตอง ผู้ให้ข้อมูลมารับประทานอาหารทั้ง 5 คน แต่มีนิสิตที่เป็นผู้ให้ข้อมูลเพียง 2 คน ในการสัมภาษณ์ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์ทีละคน โดยผู้วิจัย และผู้ให้ข้อมูลนั่งตรงข้ามกันเพื่อเป็นการสะดวกในการสนทนา ใช้เวลาในการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 ประมาณ 35 นาที เนื้อหาที่สัมภาษณ์เป็นการทำความรู้จักกับผู้ให้ข้อมูล เรื่องการรู้จักเพื่อนใหม่ และเรื่องการเรียนรู้แต่เป็นข้อมูลเบื้องต้น สภาพการสัมภาษณ์ผู้วิจัยเลือกที่นั่งอยู่ภายนอกร้านอาหารซึ่งเป็นที่โปร่งสบาย ทำให้ไม่รู้สึกอึดอัด และหลังจากนั้นก็สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2 โดยใช้เวลา 20 นาที เนื้อหาในการพูดคุยครั้งนี้เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล และเรื่องการเรียนรู้จักเพื่อนใหม่

วันที่ 5 สิงหาคม 2552 สัมภาษณ์อาจารย์ที่ดูแลนิสิต ใช้เวลาในการสัมภาษณ์ประมาณ 5 นาที สถานที่ที่เป็นห้องพักอาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ เนื้อหาที่ได้สอบถามอาจารย์เกี่ยวกับข้อมูลนิสิตที่ลงทะเบียนทั้งหมด

วันที่ 13 สิงหาคม 2552 เป็นการสัมภาษณ์ครั้งแรกของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4 ผู้ให้ข้อมูลคนนี้พักอยู่บ้านกับผู้ปกครองในกรุงเทพฯ การเดินทางจากบ้านไปมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ใช้เวลาประมาณ 15 นาที การสัมภาษณ์ใช้เวลาประมาณ 40 นาที สถานที่สัมภาษณ์เป็นบริเวณโต๊ะหน้าร้านอาหารใบตองใต้อาคารเรียน 3 เนื้อหาที่พูดคุยเป็นเรื่องการเรียน และการรู้จักเพื่อน เมื่อเริ่มต้นการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลยังไม่กล้าพูดคุย จากนั้นยังสัมภาษณ์ครั้งแรกของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5 ผู้ให้ข้อมูลคนนี้พักอยู่บ้านกับผู้ปกครองในกรุงเทพฯ การเดินทางจากบ้านไปมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ใช้เวลาประมาณ 2 ชั่วโมง และเป็นผู้ที่เคยผ่านการคัดเลือกเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ ในสาขาที่ต่างจากที่เรียนอยู่ปัจจุบัน การสัมภาษณ์ใช้เวลาประมาณ 20 นาทีสถานที่เป็นบริเวณโต๊ะหน้าศูนย์วัสดุการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ บรรยากาศหน้าศูนย์วัสดุการศึกษาเงียบ มีนิสิตผ่านไปมาไม่มาก เนื้อหาหลักที่พูดคุยเป็นเรื่องการเตรียมตัวก่อนสอบ และการรู้จักเพื่อนใหม่

วันที่ 3 กันยายน 2552 ได้ทำการสัมภาษณ์ครั้งที่ 2 ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 ใช้เวลาประมาณ 20 นาที สถานที่สัมภาษณ์เป็นโต๊ะบริเวณหน้าศูนย์วัสดุการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ โดยผู้วิจัย และผู้ให้ข้อมูลนั่งตรงข้ามกัน เป็นการสัมภาษณ์หลังการสอบกลางภาค และได้มีการประกาศคะแนนแล้ว เนื้อหาหลักเป็นเรื่องการสอบกลางภาค บรรยากาศในการสัมภาษณ์ครั้งนี้ผู้ให้ข้อมูลมีความเป็นกันเองมากขึ้น จากนั้นจึงสัมภาษณ์ครั้งที่ 2 ของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2 ใช้เวลาประมาณ 15 นาที สถานที่สัมภาษณ์เป็นบริเวณโต๊ะหน้าศูนย์วัสดุการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ โดยผู้วิจัย และผู้ให้ข้อมูลนั่งตรงข้ามกัน เนื้อหาหลักเป็นเรื่องการสอบกลางภาค คะแนนการสอบกลางภาค ต่อมาได้ทำการสัมภาษณ์เป็นครั้งแรกของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3 เป็นผู้ที่พักอยู่หอพักภายนอกมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มาจากต่างจังหวัด และผ่านการคัดเลือกโครงการร่วมมือทางวิชาการเพื่อให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทางด้านวิชาการในการรับนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ3 ใช้เวลาประมาณ 40 นาทีสถานที่สัมภาษณ์เป็นบริเวณโต๊ะที่หน้าศูนย์วัสดุการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ โดยผู้วิจัย และผู้ให้ข้อมูลนั่งตรงข้ามกัน เนื้อหาหลักเป็นเรื่องการเรียน และคะแนนการสอบกลางภาค เพราะขณะที่สัมภาษณ์ครั้งแรกเป็นช่วงหลังจากประกาศผลคะแนนกลางภาคแล้ว ทำயที่สุดได้ทำการสัมภาษณ์ครั้งที่ 2 ของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4 ใช้เวลาประมาณ 30 นาที เป็นช่วงหลังการสอบกลางภาค สถานที่เป็นบริเวณโต๊ะหน้าศูนย์วัสดุการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ เนื้อหาหลักเป็นเรื่องการสอบกลางภาค และคะแนนที่ได้

วันที่ 22 กันยายน 2552 ทำการสัมภาษณ์ครั้งที่ 3 ของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 ใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมง 30 นาที สถานที่ใช้สัมภาษณ์เป็นโต๊ะภายในโรงอาหารกลาง 2 (สมก.) โดยผู้วิจัย และผู้ให้ข้อมูลนั่งตรงข้ามกัน และมีนิสิตคนอื่นนั่งรับประทานอาหารกันอยู่ การสัมภาษณ์วันนี้เนื้อหาหลักเป็น

เรื่องการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ว่ามีความแตกต่างจากสมัยตอนเรียนระดับมัธยมศึกษา
อย่างไร

วันที่ 25 กันยายน 2552 ทำการสัมภาษณ์ครั้งที่ 2 ของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5 ใช้เวลาประมาณ 1
ชั่วโมง สถานที่ที่เป็นบริเวณใต้หน้าศูนย์วัสดุการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ที่เกี่ยวกับการสัมภาษณ์ครั้ง
แรก เนื้อหาหลักเป็นการพูดคุยเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน และเรื่องเกี่ยวกับการเรียน

วันที่ 29 กันยายน 2552 ทำการสัมภาษณ์ครั้งแรก ผู้ให้ข้อมูลคนสุดท้ายเป็นผู้ให้ข้อมูลคนที่
6 ซึ่งเป็นนิสิตที่พักอยู่บ้านกับผู้ปกครอง หลังจากทราบผลการสอบกลางภาคจึงย้ายมาอยู่หอพัก และ
เป็นผู้ที่ผ่านการคัดเลือกโดยสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา ใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมง 10 นาที
สถานที่ที่เป็นบริเวณใต้หน้าศูนย์วัสดุการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ เนื้อหาหลักที่สัมภาษณ์เป็นเรื่อง
การใช้ชีวิตตอนพักอยู่ที่บ้าน และทำการสัมภาษณ์ครั้งที่ 2 ในวันที่ 30 กันยายน 2552 สถานที่
สัมภาษณ์เป็นบริเวณเกี่ยวกับการสัมภาษณ์ครั้งแรก การสัมภาษณ์ครั้งนี้เป็นช่วงที่ผู้ให้ข้อมูลย้ายมา
อยู่หอพักภายนอกมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ใช้เวลาประมาณ 40 นาที เนื้อหาหลักเป็นเรื่องการใช้
ชีวิตอยู่หอพักภายนอกมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วันที่ 9 พฤศจิกายน 2552 ทำการสัมภาษณ์ครั้งที่ 4 ของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 ใช้เวลาประมาณ
15 นาทีสถานที่ที่ใช้สัมภาษณ์เป็นบริเวณใต้หน้าหน้าศูนย์วัสดุการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ โดย
ผู้วิจัยและผู้ให้ข้อมูลนั่งตรงข้ามกัน การสัมภาษณ์วันนี้เป็นช่วงเปิดเรียนในภาคการศึกษาที่ 2 เนื้อหา
หลักเป็นเรื่องผลเรียนของภาคการศึกษาที่ผ่านมา และเรื่องการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
และได้ทำการสัมภาษณ์ครั้งที่ 2 ของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3 ใช้เวลาประมาณ 55 นาที สถานที่สัมภาษณ์
เป็นบริเวณใต้ที่หน้าศูนย์วัสดุการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ โดยผู้วิจัย และผู้ให้ข้อมูลนั่งตรงข้ามกัน
เนื้อหาหลักเป็นเรื่องความแตกต่างของการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และการใช้ชีวิตเมื่อ
เรียนอยู่ต่างจังหวัด

วันที่ 10 พฤศจิกายน 2552 ทำการสัมภาษณ์ครั้งที่ 3 ของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4 ใช้เวลาประมาณ
1 ชั่วโมง สถานที่ที่เป็นบริเวณใต้หน้าศูนย์วัสดุการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ เป็นช่วงต้นของภาค
การศึกษาที่ 2 เนื้อหาหลักเป็นเรื่องการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และเรื่องผลการเรียน
ของภาคการศึกษาที่ผ่านมา จากนั้นได้สัมภาษณ์ครั้งที่ 3 ของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6 ใช้เวลาประมาณ 15

นาที่สถานที่เป็นบริเวณโต๊ะหน้าศูนย์วัสดุการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ เนื้อหาหลักเป็นเรื่องผลการเรียนภาคการศึกษาที่ผ่านมา

วันที่ 25 พฤศจิกายน 2552 ทำการสัมภาษณ์ครั้งที่ 3 ของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2 ใช้เวลาประมาณ 30 นาที ซึ่งเป็นภาคการศึกษาที่ 2 สถานที่ใช้ก็เป็นบริเวณโต๊ะหน้าศูนย์วัสดุการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ เนื้อหาที่สัมภาษณ์เป็นเรื่องของผลการเรียนภาคการศึกษาที่ผ่านมา และการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพราะหลังจากการสัมภาษณ์ครั้งที่ 2 ผ่านไปแล้วผู้วิจัยพยายามติดต่อที่จะสัมภาษณ์เพิ่มเติมแต่ผู้ให้ข้อมูลไม่ให้ความร่วมมือ และยินดีให้ความร่วมมืออีกครั้งหลังจากที่เปิดภาคการศึกษาที่ 2 หลังทราบผลการเรียนของภาคการศึกษาที่ผ่านมา หลังจากนั้นจึงได้ทำการสัมภาษณ์ครั้งที่ 3 ของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3 ใช้เวลาประมาณ 15 นาที สถานที่สัมภาษณ์ยังเป็นบริเวณโต๊ะหน้าศูนย์วัสดุการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ เนื้อหาหลักเป็นเรื่องการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และเรื่องผลการเรียนภาคการศึกษาที่ผ่านมา

การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 ทำการสัมภาษณ์ทั้งหมด 4 ครั้ง การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2 ทำการสัมภาษณ์ทั้งหมด 3 ครั้ง การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3 ทำการสัมภาษณ์ทั้งหมด 3 ครั้ง การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4 ทำการสัมภาษณ์ทั้งหมด 3 ครั้ง สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5 ทำการสัมภาษณ์ทั้งหมด 2 ครั้ง และการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนสุดท้ายผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6 ทำการสัมภาษณ์ทั้งหมด 3 ครั้ง (รายละเอียดแสดงในภาคผนวก ก) นอกจากนี้สัมภาษณ์อาจารย์ที่ดูแลนิสิต 1 ครั้ง

เนื่องจากความถูกต้องของข้อมูลเป็นสิ่งสำคัญก่อนการวิเคราะห์ข้อมูลโดยไม่อาศัยค่าทางคณิตศาสตร์จะต้องตรวจสอบข้อมูลโดยอาศัยหลักเหตุผลเชิงตรรกศาสตร์ เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของข้อมูล จากหลายแห่ง (วิกิร ตันฑูชอุโฒ, 2544: 13) ในการตรวจสอบความเชื่อมั่นและควบคุมความเที่ยงตรงของข้อมูล ผู้วิจัยใช้วิธีตรวจสอบโดยการยืนยันจากผู้ให้ข้อมูล (Member Check) ผู้วิจัยนำข้อมูลที่รวบรวมได้กลับไปให้ผู้ให้ข้อมูลตรวจสอบความถูกต้องในการสัมภาษณ์ครั้งต่อไปพร้อมทั้งแก้ไขให้ถูกต้อง ได้นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลแต่ละคน และการสัมภาษณ์อาจารย์ ตลอดจนการสังเกตมาตรวจสอบความสอดคล้องกัน อีกทั้งยังได้ตรวจสอบความสอดคล้องข้อมูลจากเอกสาร ได้แก่ เอกสารการลงทะเบียน ใบประกาศผลการเรียน เป็นต้น

การจัดการข้อมูล

การจัดการข้อมูลดำเนินโดยการวิเคราะห์ และสร้างแบบจำลองโดยการสังเคราะห์ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ถูกบันทึกลงในเครื่องเล่น MP3 ทั้งหมดถูกถอดมาเป็นบทสนทนา จากนั้นจึงนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยจำแนกความแตกต่างถ้าเป็นคนละบริบท และทำบันทึกช่วยจำ (รายละเอียดแสดงในภาคผนวก ก) นำข้อมูลของแต่ละคนมาเปรียบเทียบเพื่อจัดหมวดหมู่และกลุ่ม จากนั้นจึงหาความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลที่จำแนกตามลักษณะที่ Purch (1998: 204-210) ได้เสนอไว้ ในช่วงการเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลได้กระทำไปพร้อมๆ กัน และถ้าพบว่าข้อมูลที่ไม่สามารถอธิบายได้ชัดเจนก็ดำเนินการเก็บข้อมูลเพิ่มเติม จึงมีการวิเคราะห์ควบคู่กับการรวบรวมข้อมูลโดยตลอด ในการวิเคราะห์ในช่วงแรก ดำเนินการโดยอาศัยเรื่องที่ปรับตัวเป็นหลัก แล้วจึงอธิบายถึงวิธีการปรับตัวที่นิสิตใช้ในเรื่องดังกล่าว หลังจากนั้นได้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ

แนวทางในการวิเคราะห์เรื่องการปรับตัวได้จำแนกนิสิตเป็น 2 กลุ่มหลัก คือ กลุ่มที่พักอยู่บ้านกับผู้ปกครอง และกลุ่มที่อยู่หอพักภายนอกมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จากนั้นจึงทำการจำแนกเรื่องและวิธีการปรับตัวของแต่ละกลุ่ม ซึ่งพบว่ามีเรื่องที่ต้องปรับตัวและวิธีการปรับตัวในหลายประเด็นที่แตกต่างกัน จึงจำแนกเรื่องและวิธีการพร้อมทั้งอธิบายรายละเอียด

ในส่วนของการพัฒนาแบบจำลองการปรับตัวนั้น ได้สังเคราะห์แบบจำลองขึ้นจากความสัมพันธ์ของตัวแปรในส่วนที่เป็นเรื่อง และวิธีการปรับตัวในการเตรียมตัวสอบ และการจัดการเวลา ทั้งนี้ยึดเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์การปรับตัวที่เกี่ยวกับการเรียนเป็นหลัก และเมื่อได้แบบจำลองการปรับตัวโดยยึดผลการสอบรายวิชาเป็นเป้าหมายหลัก จึงได้นำกลับไปทดสอบกับผู้ให้ข้อมูลเพื่อยืนยันความถูกต้องของแบบจำลองอีกครั้งหนึ่ง

บทที่ 4

ผลการวิจัย และข้อวิจารณ์

ผู้วิจัยได้ศึกษาการปรับตัวของนิสิต ชั้นปีที่ 1 หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจ และคอมพิวเตอร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งผลการวิจัย และข้อวิจารณ์ รายละเอียดดังนี้

ผลการวิจัย

ในการศึกษาการปรับตัวของนิสิต ชั้นปีที่ 1 หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจ และคอมพิวเตอร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ และอธิบายตามเวลาของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่านิสิต ชั้นปีที่ 1 หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจและคอมพิวเตอร์ศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีการปรับตัว โดยแบ่งการปรับตัวเป็น 2 รูปแบบใหญ่ และ 1 รูปแบบย่อย เป็นการปรับตัวของผู้ที่พักอยู่บ้านกับผู้ปกครอง การปรับตัวของผู้ที่พักอยู่หอพักภายนอกมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และการปรับตัวของผู้ที่เคยพักอยู่บ้านกับผู้ปกครอง และออกมาอยู่หอพักภายนอกมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครอบคลุมถึงชีวิตการเรียนภาคต้น การปรับตัวของนิสิต ได้แก่ การเดินทางมาเรียน ด้านค่าใช้จ่าย ด้านการใช้ชีวิตในแต่ละวัน ด้านการเรียน การคิดถึงบ้าน ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน เป็นต้น รายละเอียดดังต่อไปนี้

ชีวิตการเรียนภาคต้น

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เป็นสถาบันที่จัดการศึกษาระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก และประกาศนียบัตรบัณฑิต สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ การรับเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี โดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาสอบคัดเลือก จากผู้จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า โดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจะประกาศรับประมาณเดือนมีนาคม และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จัดสอบคัดเลือกหรือรับเข้าโดยตรงตามโครงการต่างๆ

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เปิดการเรียน การสอนในหลายหลักสูตร หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา ธุรกิจศึกษาเป็นสาขาวิชาที่มีการเปิดสอนในคณะศึกษาศาสตร์ เมื่อปีพ.ศ. 2525

ต่อมาปี พ.ศ. 2550 ได้มีการปรับปรุง โดยมีการยกร่างหลักสูตรใหม่เป็นหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจและคอมพิวเตอร์ศึกษา ซึ่งคณะศึกษาศาสตร์ มีปณิธานว่า “ผลิตบัณฑิตที่สมบูรณ์ ด้วยปัญญาและคุณธรรม” กล่าวคือ เป็นผู้ที่มีความรอบรู้ในสาขาวิชาที่จะนำไปถ่ายทอดได้ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความใฝ่รู้อยู่เสมอ รู้จักรับผิดชอบ ไตร่ตรอง ด้วยหลักการและเหตุผล มีบุคลิกภาพที่เหมาะสมตามแบบของวัฒนธรรมไทย มีความภาคภูมิใจ ศรัทธาต่อวิชาชีพและยึดมั่นในจรรยาบรรณครู (งานบริหารการศึกษา และงานนโยบายและแผน, 2552: 1)

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ โดยการรับผู้จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า โดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเปิดรับสมัคร และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับเข้าโดยตรงตามโครงการร่วมมือทางวิชาการเพื่อให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางด้านวิชาการ ในการรับนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ 3 ในปีการศึกษา 2552 รับนิสิตทั้งสิ้นจำนวน 31 คน (มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2552)

นิสิตชั้นปีที่ 1 ที่ลงทะเบียนภาคต้นปีการศึกษา 2552 ทางมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เป็นผู้ลงทะเบียนให้นิสิต โดยที่นิสิตต้องชำระค่าลงทะเบียนผ่านทางธนาคารแล้วนำเอกสารมายืนยันกับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 กล่าวว่า “ลงทะเบียนเทอมนี้ทางมหาวิทยาลัยลงให้ค่ะ แต่ให้เอาเงินไปจ่ายที่ธนาคาร แล้วนำไปเสร็จมาให้ทางมหาวิทยาลัยค่ะ” วิชาที่นิสิตลงทะเบียนภาคต้นปีการศึกษา 2552 เป็นวิชาพื้นฐานที่นิสิตต้องเรียนรวมกับนิสิตคณะอื่นๆ เป็นจำนวนมาก ได้แก่ วิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป (General Science) จำนวน 3 หน่วยกิต เป็นวิชาคณะวิทยาศาสตร์ วิชาการใช้ทรัพยากรห้องสมุด(The Use of Library Resources) จำนวน 1 หน่วยกิต เป็นวิชาคณะสังคมศาสตร์ วิชาหลักการตลาด (Principles of Marketing) และวิชาหลักการจัดการ (Principle of management) แต่ละวิชาจำนวน 3 หน่วยกิตเป็นวิชาคณะบริหารธุรกิจ วิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร (Thai Language for Communication) และวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 3 หน่วยกิต เป็นวิชาคณะมนุษยศาสตร์ มีเพียงวิชาเดียวที่เป็นวิชาของคณะศึกษาศาสตร์ คือ วิชาหลักอาชีพศึกษา (Principles of Vocational Education) จำนวน 2 หน่วยกิต วิชาที่นิสิตลงทะเบียนเทอมนี้เป็นวิชาบรรยายทั้งหมด (งานบริหารการศึกษา และงานนโยบายและแผน, 2552: 68-71)

การเรียนวิชาต่าง ๆ ของนิสิตชั้นปีที่ 1 เป็นการเรียนโดยที่ไม่มีห้องเรียนประจำเหมือนระดับมัธยมศึกษา ต้องเดินเรียนเปลี่ยนไปตามคณะต่างๆ เพื่อเรียนวิชาพื้นฐาน หรือสำหรับนิสิตที่ติ๊กเรียน

แต่ละวิชามีระยะห่างกันมาก มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มีบริการรถสวัสดิการภายใน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4 กล่าวว่า “เรื่องเวลาเรียนมัธยมเวลาเรียนก็ติดกันไม่มีว่างห่างกันมากค่ะ แต่ที่นี้เรียนเช้าแล้วเรียนอีกครั้งก็บ่ายมากค่ะ แล้วเรียนที่นี้ต้องเดินเรียนไปในแต่ละตึกไม่มีห้องเรียนที่เรียนประจำด้วยค่ะ” ในเรื่องของการสอบมีการสอบระหว่างภาคการศึกษาและการสอบปลายภาคการศึกษา มีทั้งเป็นข้อสอบที่เป็นอัตนัย และปรนัย การสอบระหว่างภาคการศึกษาเพื่อวัดผลการเรียนระหว่างเรียนมา ซึ่งมีการสอบในช่วงประมาณต้นเดือนสิงหาคม และการสอบอีกครั้งเป็นการสอบปลายภาคการศึกษามีการสอบประมาณปลายเดือนกันยายนเพื่อวัดผลการเรียนในภาคต้น จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 กล่าวว่า “ก็คล้ายตอนเรียนมัธยมมีการสอบเก็บคะแนน มีการสอบปลายภาคแต่เป็นอัตนัย แต่เนื้อหาไม่ยากค่ะ ที่นี้ก็เหมือนกันค่ะ แต่ที่นี้มีทั้งข้อสอบอัตนัย และปรนัย ตอนแรกก็กลัวข้อสอบปรนัยแต่อาจารย์ออกข้อสอบให้ได้คิดเลยรู้สึกว่าจะไม่ยากค่ะ”

สำหรับนิสิตที่จะสำเร็จการศึกษาได้นั้น มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ใช้ระดับคะแนนเป็นตัวแสดงผลการศึกษาของนิสิตในแต่ละรายวิชาเมื่อนิสิตได้ระดับคะแนน F (ตก) ในรายวิชาใดที่เป็นรายวิชาบังคับในหลักสูตร นิสิตจะต้องเรียนวิชานั้นซ้ำเมื่อสอบได้ครบถ้วนทุกลักษณะวิชาและผ่านการฝึกงานภาคสนามตามความต้องการของหลักสูตรแล้วนิสิตจะมีสิทธิได้รับการเสนอชื่อต่อสภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อขออนุมัติปริญญาโดยต้องมีแต่ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมสำหรับรายวิชาทั้งหมดที่เรียนไม่ต่ำกว่า 2.00 และถ้าเรียนครบตามหลักสูตรแล้ว แต่ระดับแต้มคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ถึง 2.00 มีสิทธิขอรับอนุปริญญาได้ (งานบริหารการศึกษา และงานนโยบายและแผน, 2552: 95)

สำหรับนิสิตใหม่ที่เข้ามาเรียนในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์นิสิตต้องเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จัดขึ้นเพื่อให้นิสิตได้รู้จักการใช้ชีวิตซึ่งเป็นโครงการจัดให้มีกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่นิสิตต้องเข้าร่วม ปีการศึกษา 2552 ตั้งแต่ชั้นปีที่ 1-ปีสุดท้าย ตลอดระยะเวลาที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวนไม่น้อยกว่า 15 กิจกรรม และมีจำนวนหน่วยชั่วโมงรวมกันไม่น้อยกว่า 100 หน่วยชั่วโมงจำแนกออกได้เป็น 2 รูปแบบ คือ กิจกรรมซึ่งทางมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ให้นิสิตทุกคนต้องเข้าร่วมและกิจกรรมซึ่งทางมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ให้นิสิตทุกคนเลือกเข้าร่วมได้ตามขอบใจจากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (งานบริหารการศึกษา และงานนโยบายและแผน, 2552: 112)

ในปีการศึกษา 2552 โครงการบัณฑิตยุคใหม่ก้าวแรกสู่บัณฑิตยุคใหม่เป็นกิจกรรมแรกที่นิสิตใหม่ต้องเข้าร่วมซึ่งทางมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จัดขึ้นเมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2552 เพื่อให้บัณฑิตที่เข้ามาศึกษาในรั้วมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้รับทราบนโยบาย กระบวนการ วิธีการเรียนการสอน การอยู่ร่วมกัน ตลอดจนการทำกิจกรรม การคบเพื่อน ซึ่งอาจมีความแตกต่างจากชีวิตที่เป็นนักเรียน

นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมวันพัฒนาและปลูกต้นไม้มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ประจำปี จัดขึ้นเมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2552 เพื่อเป็นการเสริมสร้างความสามัคคี และสร้างจิตสำนึกร่วมกันให้กับนิสิต บุคลากรของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ในการประกอบกิจกรรมพัฒนา โดยให้ทุกหน่วยงานได้ร่วมแรงร่วมใจกันพัฒนามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยการปลูกต้นไม้ และการบำรุงรักษาต้นไม้ อย่างต่อเนื่องตลอดจนพัฒนาอาคารและสถานที่ ให้มหาวิทยาลัยมีความสะอาด เกิดความร่มรื่น สวยงาม และเป็นระเบียบเรียบร้อย (มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2552) จากนั้นตอนเย็นยังจัดกิจกรรม Freshy ซึ่งเป็นกิจกรรมที่มีการแสดงวงดนตรี "รวมดาวกระจุก" เป็นวงดนตรีลูกทุ่งประจำมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และกิจกรรมของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ยังมีกิจกรรมสอนน้องร้องเพลง จัดขึ้นตั้งแต่เดือนมิถุนายน ถึง เดือนกรกฎาคม ซึ่งถือว่ากิจกรรมนี้เป็นเอกลักษณ์ของสถาบันที่นิสิตทุกคนจะต้องร้องเพลงได้ นายกองดีการบริหาร องค์การนิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กล่าวว่า "การร้องเพลง จะเป็นไปตามความสมัครใจของน้อง ๆ เน้นการผ่อนคลายที่มีสาระ และในระหว่างการสอนร้องเพลงเชียร์ จะมีการสอดแทรกสิ่งที่เป็นประโยชน์ให้แก่ น้อง ๆ ด้วย สำหรับผู้ที่จะมาสอนน้องร้องเพลงนั้น จะเป็นพี่ที่ผ่านการฝึกอบรมทักษะการร้องเพลงที่ถูกต้องจาก ทางมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในบางวันจะเชิญอาจารย์ที่ชำนาญด้านการฝึกสอนร้องเพลง หรือผู้บริหารมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มาช่วยสอนอีกด้วย" (มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2552) กิจกรรมสู้อ้อมกอดนนทรีเป็นกิจกรรมที่ต้อนรับนิสิตใหม่ที่เข้าสู่รั้วมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หลังจากผ่านกิจกรรมต้อนรับนิสิตใหม่ ทางมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้จัดพิธีพระราชทานปริญญาบัตร สำหรับนิสิตที่สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2552 เมื่อวันที่ 28-31 กรกฎาคม 2552 ซึ่งทางมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ประกาศให้เป็นวันหยุด ในวันพระราชทานปริญญาบัตรนิสิตชั้นปีที่ 1 สามารถทำกิจกรรม Boom ที่บัณฑิต เป็นการกอดคอร้องเพลงเพื่อแสดงความยินดีกับบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา โดยมีกล่องรับบริจาคสำหรับนิสิตที่สำเร็จการศึกษา แล้วแต่ความสมัครใจของบัณฑิต หลังจากพิธีพระราชทานปริญญาบัตร ก็ถึงวันสอบระหว่างภาคต้นการศึกษา เมื่อวันที่ 1-9 สิงหาคม 2552 โดยวันสอบใช้เวลาประมาณ 1 สัปดาห์ หลังจากสอบระหว่างภาคก็เรียนตามปกติ และมีการสอบปลายภาคการศึกษาอีกครั้ง ประมาณวันที่ 28 กันยายน ถึง 9 ตุลาคม 2552 จึงปิดภาคการศึกษา

นอกจากกิจกรรมของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จัดขึ้น ยังมีกิจกรรมของคณะศึกษาศาสตร์จัดขึ้น สำหรับนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ต้องเข้าร่วมโครงการค่ายปลูกจิตสำนึกศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้จัดกิจกรรมก่อนวันเปิดภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2552 คือโครงการค่ายปลูกจิตสำนึกศึกษาศาสตร์ จัดขึ้นระหว่างวันที่ 26-28 พฤษภาคม 2552 โครงการนี้จัดขึ้นเพื่อให้ นิสิตสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ การรับรู้ การปรับตัว และการใช้ชีวิต ในรั้วมหาวิทยาลัยเป็นการช่วยฝึกประสบการณ์ทำงานของนิสิตที่เป็นประโยชน์ต่อไป และยังเป็น การปลูกฝังจิตสำนึกของการเป็นนิสิตคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

โครงการค่ายปลูกจิตสำนึกศึกษาศาสตร์จัดขึ้น ณ ค่ายหัตถภูมิแคมป์ อำเภออมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี ใช้เวลาในการจัดกิจกรรมเป็นเวลา 3 วัน 2 คืน โดยมีกิจกรรมต่าง ๆ มากมายเพื่อให้ นิสิตได้รู้จักเพื่อน ฝึกประสบการณ์ร่วมกับเพื่อน เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ นิสิตได้ใช้ทักษะความสามารถ ของตนเองในการทำงาน และทำกิจกรรมร่วมกันเป็นหมู่คณะได้ โดยมีนิสิตชั้นปี 5 ของคณะศึกษาศาสตร์ได้ถ่ายทอดประสบการณ์ต่าง ๆ ให้ นิสิตรุ่นน้องในฐานะผู้นำที่ดี คอยเป็นตัวอย่าง ความสัมพันธ์กับนิสิตรุ่นน้องได้ทำความรู้จักเพื่อนที่เรียนในสาขาเดียวกับผู้ให้ข้อมูลก่อนเปิดภาค การศึกษา ทำให้ นิสิตไม่รู้สึกถึงความกลัวการรู้จักเพื่อนใหม่ จากการสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5 กล่าวว่า “ก็ดีนะครับค่อนข้างสนิทกันเร็วมาก อาจเป็นเพราะก่อนไปเข้าค่ายปลูกจิตสำนึก ศึกษาศาสตร์ที่จังหวัดสระบุรี เป็นเวลา 3 วัน 2 คืน ก่อนเปิดภาคเรียนมีการจัดให้ทำกิจกรรมร่วมกัน แล้วก็ผมว่าอาจด้วยนิสัยพื้นฐานแต่ละคนคล้าย ๆ กัน คุยกันไม่ยากเท่าไรหรอกเข้ากันได้ครับ” และ กิจกรรมนี้ทำให้ นิสิตมีการรับรู้ การปรับตัว และการใช้ชีวิตในรั้วมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จากการ สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 กล่าวว่า “ก็รู้จักเพื่อนมาบ้างแล้วตั้งแต่ตอนไปเข้าค่ายปลูกจิตสำนึก ศึกษาศาสตร์ที่จังหวัดสระบุรี เป็นเวลา 3 วัน 2 คืน ก่อนเปิดภาคเรียนจะมีการจัดให้ทำกิจกรรม ร่วมกันทำให้รู้จักกันค่ะ จะมีรุ่นพี่แฉ่งตัวเข้าไปอยู่กับนิสิตปี 1 เรียกว่าพี่เนียนซึ่ง นิสิตไม่ทราบ เพื่อที่จะ ดึงรุ่นน้องให้มาคุยและทำกิจกรรมร่วมกันค่ะ เพราะตอนแรกที่ไปก็นั่งอยู่คนเดียวเพราะยังไม่รู้จักใคร ค่ะ แต่ทุกคนพยายามหันหน้าไปคุยกันค่ะทำให้สนิทกับเพื่อนเร็วค่ะ”

นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมการไหว้ครูคณะศึกษาศาสตร์ จัดขึ้นเมื่อ 6 กรกฎาคม 2552 ในวันพิธี มีการประกวดป้ายนิเทศ ซึ่ง นิสิตชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาธุรกิจและคอมพิวเตอร์ศึกษา ได้รับรางวัลชนะเลิศ จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 กล่าวว่า “ได้รับรางวัลตอนวันไหว้ครู ทำป้ายนิเทศ จัดพานไหว้ ครู” อีกหนึ่งกิจกรรมที่ นิสิตต้องเลือกเข้าร่วมกิจกรรมการประกวดผู้นำเชียร์และเชียร์ลีดเดอร์จัดวันที่ 22 สิงหาคม 2552 เป็นกิจกรรมที่ นิสิตบางคนได้รับคัดเลือกเป็นตัวแทนผู้นำเชียร์ และบางคนได้รับ

คัดเลือกเป็นตัวแทนเชียร์ลีดเดอร์ กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมที่นิสิตต้องทำการแข่งขันกันในแต่ละสาขาจึงต้องมีการซ้อมเพื่อเตรียมความพร้อมตั้งแต่ช่วงเดือน มิถุนายน ถึงเดือนสิงหาคมก่อนการแข่งขัน กิจกรรมนี้บางวันที่ทำการซ้อมเพื่อเตรียมความพร้อมอาจทำให้เหนื่อย และกลับถึงบ้านดึกสำหรับ นิสิตที่พักอยู่ไกลจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6 กล่าวว่า “ช่วงแรกก็ต้องเข้ากิจกรรมเชียร์ ก็ถึงบ้านช้าอะ แล้วก็นอนคะ” และจากการสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูล คนที่ 3 กล่าวว่า “ในช่วงแรกต้องเข้ากิจกรรมกว่าจะกลับก็ดึกคะ กลับถึงห้องก็นอน แต่ตอนนี้ไม่มีแล้ว ก็ทำการบ้าน” และยังมีกิจกรรมที่นิสิตเลือกเข้าร่วมอื่น ๆ เช่น กิจกรรมศึกษาศาสตร์สู่สังคม กิจกรรม อบรมทักษะการเป็นผู้นำ เป็นต้น

การปรับตัวของนิสิต

การปรับตัวมีความสำคัญอย่างยิ่งโดยเฉพาะการปรับตัวด้านการเรียน เพราะสังคมไทยยังคง ถือว่าการเรียนเป็นเป้าหมายที่สำคัญในความสำเร็จของบุคคล ทั้งที่จริงแล้วหลายคนที่เรียนดีเรียนได้ ก็อาจพบกับปัญหาการปรับตัว จะเห็นได้จากการที่นักศึกษาใหม่ เข้ามาศึกษาในระดับอุดมศึกษา หรือในมหาวิทยาลัยนั้นต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม และสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป จากเดิม

การปรับตัวของผู้ที่พักอยู่บ้านกับผู้ปกครอง

นิสิตไม่ต้องปรับตัวมาก เนื่องจากกิจกรรมดำรงชีวิตไม่แตกต่างกันเมื่อเทียบกับอยู่บ้านและ เรียนสมัยมัธยมศึกษา

การเดินทางมาเรียน ในการเดินทางมาเรียนที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และการเดินทาง กลับบ้านในแต่ละวัน ของผู้ให้ข้อมูลแต่ละคนระยะทางจากบ้านไปมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ไม่ เท่ากัน ใช้วิธีการเดินทางก็แตกต่างกัน และใช้เวลาการเดินทางที่แตกต่างกัน ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4 ใช้ เวลาในการเดินทางเพียง 15 นาที ก็มาถึงมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ประตูด้านถนนวิภาวดีรังสิต โดยใช้บริการรถโดยสารประจำทาง จากการสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4 กล่าวว่า “อยู่แถวดอน เมือง ซึ่งใกล้มหาวิทยาลัยมากคะ นั่งรถเมล์ประมาณ 15 นาทีคะ” ถ้ามีเรียนที่ศึกษาศาสตร์ ใช้วิธีการเดินเข้ามาที่ศึกษาศาสตร์ แต่ถ้าดึกที่เรียนอยู่ไกลก็ใช้บริการรถมอเตอร์ไซค์รับจ้างไป ยังดึกเรียน แต่สมัยระดับมัธยมศึกษาต้องตื่นแต่เช้าทุกวัน แต่การเดินทางไปโรงเรียนก็ใช้เวลา ประมาณ 15 นาที โดยใช้บริการรถโดยสารประจำทาง และผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4 ยังกล่าวอีกว่า “การ

เดินทางมาจากบ้านใช้เวลาไม่นาน ประมาณ 15 นาที คล้ายกับเรียนมัธยมค่ะ เพราะว่าโรงเรียนก็อยู่ใกล้บ้านการเดินทางก็เลยสะดวกค่ะ จะกินข้าวก่อนออกจากบ้าน แล้วก็มาลงรถตรงประตูวิภาวดีรังสิต แล้วก็เดินเข้ามาเรียนถ้าเรียนตึกคณะศึกษาศาสตร์ แต่ถ้าไกลก็นั่งมอเตอร์ไซค์รับจ้าง”

กรณีดังกล่าวแตกต่างจาก ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5 ใช้เวลาในการเดินทางประมาณ 2 ชั่วโมงจากบ้านมาถึงมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยต้องเผื่อเวลาไว้ล่วงหน้าสำหรับการเดินทางประมาณ 2 ชั่วโมงก่อนเวลาเรียน ผู้ให้ข้อมูลต้องเดินทางโดยการต่อการเดินทางโดยรถโดยสารประจำทางหลายสาย กว่าจะเดินทางมาถึงมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในช่วงแรกการเดินทางมาเข้าเรียนไม่ทันเวลา แต่หลังจากเปิดภาคเรียนเป็นเวลา 2 เดือนนิสิตปรับตัวได้จึงเข้าเรียนทันเวลาซึ่งแตกต่างจากสมัยระดับมัธยมศึกษา เพราะการเดินทางจากบ้านถึงโรงเรียนใช้เวลาเดินทางประมาณ 15 นาที โดยใช้บริการรถโดยสารประจำทางก็ถึงโรงเรียน จากการสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5 กล่าวว่า “ตื่นนอนก็ประมาณ 6 โมงกว่าครับถ้าเรียนตอน 9 โมง เพราะบ้านอยู่แถวพระราม 2 ไกลจากมหาวิทยาลัย เวลาออกจากบ้านก็ต้องเข้ามาเพราะว่ารถติด ต้องนั่งรถออกมาจากหมู่บ้าน แล้วนั่งรถเมล์มาต่อรถไฟฟ้า แล้วก็นั่งรถเมล์มาที่มหาวิทยาลัยต้องเผื่อเวลาไว้ 2 ชั่วโมง แต่บางครั้งก็มาสายครับ บางวันก็ไม่ได้กินข้าวเช้า บางวันก็ได้กินถ้าแม่เตรียมไว้ให้” ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5 ในช่วงที่มีกิจกรรมการประกวดกองเชียร์และเชียร์ลีดเดอร์ มีการกลับบ้านตึกกว่าจะถึงบ้านก็ประมาณ 23.00 นาฬิกา จึงทำให้ตอนเช้าตื่นนอนสายจึงทำให้การเดินทางมาเข้าเรียนไม่ทันเวลา กิจกรรมมีผลต่อการปรับตัวของผู้ให้ข้อมูล ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5 กล่าวว่า “มาเรียนสายตลอดครับทั้ง ๆ ที่เผื่อเวลาไว้ 2 ชั่วโมงแล้ว มันต้องออกก่อน 7.00 น. ครับ แต่บางครั้งผมตื่นสายครับ เพราะกว่าจะกลับถึงบ้านก็ตึกครับ” แสดงว่านิสิตมีทั้งที่ปรับตัวมาเรียนทันตามตารางเรียน และไม่ทันตามตารางเรียน ซึ่งหมายถึงยังปรับตัวไม่ได้ หรือปรับตัวได้ยังไม่ดีพอ แสดงว่า นิสิตมีการปรับตัวในเรื่องของวิธีการเดินทาง และเวลาในการเดินทาง เพื่อให้เดินทางมาทันเวลาเรียนวิชาแรกของแต่ละวัน

ค่าใช้จ่าย นิสิตที่อยู่บ้านกับผู้ปกครองทุกคนได้รับเงินจากผู้ปกครองเป็นรายวันเหมือนสมัยตอนที่เรียนระดับมัธยมศึกษา จากการสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5 กล่าวว่า “ก็ได้เงินจากที่บ้านเป็นวันครับ เหมือนกับตอนเรียนมัธยมถ้ามีค่าใช้จ่ายอื่น ทำรายงานก็ขอเพิ่มเติมได้ครับ” แต่แตกต่างกันตรงที่ได้รับเป็นจำนวนมากกว่าตอนระดับมัธยมศึกษาเท่านั้น เพราะผู้ให้ข้อมูลต้องมีค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ในแต่ละวัน ผู้ให้ข้อมูลแต่ละคนระยะทางจากบ้านไปมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ไม่เท่ากัน ใช้วิธีการเดินทาง และเวลาการเดินทางที่แตกต่างกัน ทำให้ค่าใช้จ่ายในการเดินทางก็ไม่เท่ากัน จึงต้องเพิ่มรายได้ให้กับผู้ให้ข้อมูล โดยค่าใช้จ่ายที่ได้มาในแต่ละ

วันเป็นค่าเดินทางและค่าอาหาร ส่วนในเรื่องของค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ได้แก่ ค่ารายงาน ค่าหนังสือสามารถขอลงจากที่บ้านเพิ่มเติมได้ ซึ่งรายได้ที่นิสิตได้ในแต่ละวันก็เพียงพอกับการใช้จ่ายของทุกคน จากการสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4 กล่าวว่า “ก็ได้เงินจากที่บ้านเป็นวัน แม่ให้วันละ 100 กว่าบาทเฉพาะค่ากินกับค่ารถนะค่ะ ถ้าทำรายงานก็ขอต่างหาก แล้วก็ใช้พอค่ะ” แสดงว่าเรื่องค่าใช้จ่ายของผู้ให้ข้อมูลที่พักอยู่กับผู้ปกครองไม่ต้องมีการปรับตัว เพราะได้รับเงินเป็นรายวันเหมือนตอนระดับมัธยมศึกษา แสดงว่า ค่าใช้จ่ายรายวันมากกว่าเมื่อตอนเรียนมัธยม

ชีวิตวันหยุด ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4 ใช้เวลาในวันหยุดสุดสัปดาห์อยู่บ้านเพื่อทำการบ้าน ในทุกเดือนก็จะออกไปเดินห้างสรรพสินค้ากับผู้ปกครอง นอกจากเรื่องเรียนในวันหยุดสุดสัปดาห์ผู้ให้ข้อมูลไม่มีเรื่องอื่นต้องรับผิดชอบ จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4 กล่าวว่า “ถ้ามีการบ้านก็ทำการบ้านก็ไม่ได้ทำอะไรค่ะ มีไปเดินห้างกับที่บ้านบ้าง ประมาณเดือนละครั้งสองครั้งค่ะ”

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5 ในวันหยุดสุดสัปดาห์ต้องช่วยที่บ้านทำบัญชีเงินเดือนของพนักงานซึ่งเป็นธุรกิจส่วนตัวใช้เวลาประมาณวันละ 1-2 ชั่วโมง จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5 กล่าวว่า “ช่วยที่บ้านทำบัญชีเงินเดือนให้พนักงาน เพราะที่บ้านมีกิจการเป็นโรงงาน” จากนั้นเวลารว่างจากทำบัญชีเงินเดือนของพนักงานก็ทำการบ้าน อ่านหนังสือ ในบางสัปดาห์ก็มีรุ่นน้องโรงเรียนระดับมัธยมศึกษามาให้ทบทวนวิชาเรียนที่บ้าน ส่วนใหญ่เป็นช่วงที่ใกล้สอบซึ่งใช้เวลาประมาณ 2-3 ชั่วโมง ในวันหยุดสุดสัปดาห์ก็ไปเที่ยวห้างสรรพสินค้ากับเพื่อนสมัยมัธยมศึกษา ประมาณเดือนละ 2 ครั้ง นอกจากเรื่องเรียน และเรื่องที่ต้องช่วยที่บ้านทำบัญชีแล้วผู้ให้ข้อมูลก็ไม่มีเรื่องอื่นที่ต้องรับผิดชอบอีก จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5 กล่าวว่า “วันเสาร์ วันอาทิตย์ก็จะมีรุ่นน้องโรงเรียนเก่ามาให้ช่วยติวหนังสือให้ 2-3 ชั่วโมง หรือไม่ก็ไปเที่ยวกับเพื่อนสมัยมัธยมที่แถวสยาม แต่ก็เดือนหนึ่งจะไปแค่ 2 ครั้ง แล้วก็อ่านหนังสือบ้าง”

ช่วงวันหยุดในกรณีที่บ้านเป็นสถานประกอบการนิสิตช่วยทำงานของสถานประกอบการเช่นบัญชี นอกจากนั้นแล้ว กิจกรรมที่นิสิตทำใกล้เคียงกัน ไม่ว่าจะบ้านเป็นสถานประกอบการหรือไม่เป็นสถานประกอบการ คือทำการบ้าน อ่านหนังสือ เดินห้างสรรพสินค้า และทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน

การรับประทานอาหาร ผู้ให้ข้อมูลทุกคนรับประทานอาหารมักเป็นกลุ่ม ๆ มักไปที่โรงอาหารกลาง 2 ซึ่งนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เรียกว่า โรงอาหารบาริใหม่กว่า จากการสัมภาษณ์

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4 กล่าวว่า “เดินกันไปเป็นกลุ่มใหญ่ที่คณะศึกษาศาสตร์ บาริใหม่กว่า” และจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5 กล่าวว่า “เดินกันไปเป็นกลุ่มใหญ่ถ้าไปกินที่คณะศึกษาศาสตร์ บาริใหม่กว่า บางครั้งก็ไปกินที่บาริใหม่ แต่รสชาติที่คณะศึกษาศาสตร์ บาริใหม่กว่า อร่อยกว่าที่บาริใหม่” นอกจากนี้ผู้ให้ข้อมูลยังเคยไปรับประทานอาหารที่คณะอื่น แต่รสชาติไม่อร่อยจึงไม่ไปอีก จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4 กล่าวว่า “ก็เคยไปกินที่คณะวิศวกรรมศาสตร์ แต่ไม่อร่อยค่ะ เลยไม่ไป” และจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5 กล่าวว่า “ก็เคยไปกินที่คณะวิทยาศาสตร์ เพื่อนบอกว่าลองไปกินที่คณะอื่นดูอาจจะอร่อยกว่า แต่ก็ไม่นะครับที่คณะเราอร่อยอยู่แล้ว” และผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5 ไปรับประทานอาหารภายนอกมหาวิทยาลัย แต่ไปกับเพื่อนเพียง 2-3 คน จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5 กล่าวว่า “บางครั้งก็ออกไปกินนอกมหาวิทยาลัยบ้างเพราะอยากกินที่ร้านอาหาร ฟาสต์ฟู้ดบ้าง ถ้าไปข้างนอกก็ไปกิน 2-3 คน” นิสิตที่อยู่บ้านกับผู้ปกครองเวลารับประทานอาหารที่มหาวิทยาลัยกับเพื่อนเป็นกลุ่ม โดยนิสิตจะไปรับประทานอาหารที่ โรงอาหารกลาง 2 (บาริใหม่กว่า) และร้านใบตอง (คณะศึกษาศาสตร์) มีบางครั้งไปรับประทานอาหารนอกมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ความสัมพันธ์กับเพื่อน ก่อนเปิดภาคการศึกษาผู้ให้ข้อมูลต้องเข้าร่วมโครงการค่ายปลูกจิตสำนึกศึกษาศาสตร์จัดขึ้น ณ ค่ายหัตถ์วุฒิแคมป์ อำเภออมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี ใช้เวลาในการจัดกิจกรรมเป็นเวลา 3 วัน 2 คืน โดยมีกิจกรรมต่างๆ มากมายเพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลได้รู้จักเพื่อน ฝึกประสบการณ์ร่วมกับเพื่อน เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ให้นิสิตได้ใช้ทักษะความสามารถของตนเองในการทำงาน และทำกิจกรรมร่วมกันเป็นหมู่คณะ จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5 กล่าวว่า “ได้ก็ตื่นะครับค่อนข้างสนิทกันเร็วมาก อาจเป็นเพราะก่อนไปเข้าค่ายปลูกจิตสำนึกศึกษาศาสตร์ที่จังหวัดสระบุรี เป็นเวลา 3 วัน 2 คืน ก่อนเปิดภาคเรียนมีการจัดให้ทำกิจกรรมร่วมกัน แล้วก็ผมว่าอาจด้วยนิสัยพื้นฐานแต่ละคนคล้ายๆ กัน คุยกันไม่ยากเท่าไรเข้ากันได้ครับ” และจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4 กล่าวว่า “ก็ดีคะรู้จักเพื่อนมาบ้างแล้วตั้งแต่ตอนไปเข้าค่ายปลูกจิตสำนึกศึกษาศาสตร์ที่จังหวัดสระบุรี แต่ปกติถ้าไม่สนิท ไม่รู้จักก็肯定不会เข้าไปคุยก่อนคะ แต่ตอนไปค่ายได้ทำกิจกรรมก็เลยได้คุยกันคะ”

ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4 กับเพื่อนในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ความสัมพันธ์เป็นลักษณะกลุ่ม ไม่สนิทกับเพื่อนคนใดเป็นรายบุคคลจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4 กล่าวว่า “ก็ยังไม่สนิทกับใครเป็นพิเศษก็ไปเป็นกลุ่มส่วนใหญ่คะ เป็นกันหลายๆ คน สำหรับผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5 ความสัมพันธ์กับเพื่อน เป็นเพื่อนนิสิตที่บ้านอยู่บ้านใกล้กัน ในการเดินทางมาเรียนมักเดินทางมาพร้อมกัน จึงสนิทกันมากกว่าเพื่อนคนอื่น จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5 กล่าวว่า

“จะสนิทกับเบญ ซึ่งเป็นเพื่อนที่บ้านอยู่ใกล้กัน เวลากลับมาเรียน กลับบ้านจะกลับพร้อมกันก็เลยสนิทกันที่สุด” และเพื่อนสมัยมัธยมศึกษาก็ยังติดต่อกันอยู่ จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5 กล่าวว่า “ก็ไปเที่ยวกับเพื่อนสมัยมัธยมที่แถวสยาม แต่ก็เดือนหนึ่งจะไปแค่ 2 ครั้ง”

กิจกรรมค่ายปลูกจิตสำนึกศึกษาศาสตร์ส่งเสริมให้นิสิตได้รู้จักกัน และมีเพื่อนใหม่ นิสิตที่อยู่บ้านมีแนวโน้มที่จะพัฒนาความสัมพันธ์กับเพื่อนนิสิตที่บ้านอยู่ใกล้กัน เดินทางด้วยกัน

การเรียน ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4 และคนที่ 5 ช่วงแรกรู้สึกที่ไม่อยากเข้าเรียนหลังจากที่มีชั่วโมงว่างติดกันเป็นเวลานานไม่เหมือนสมัยเรียนระดับมัธยมศึกษาไม่มีชั่วโมงว่างติดกันเป็นเวลานาน ในช่วงแรกยังไม่ทราบเหตุผลที่ทางมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จัดให้มีชั่วโมงว่างเป็นเวลานาน แต่หลังศึกษาระยะหนึ่งจึงเข้าใจว่าเพื่อให้นิสิตได้มีเวลาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมนอกจากในชั้นเรียน จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4 กล่าวว่า “เรื่องเวลาเรียนมัธยมเวลาเรียนก็ติดกันไม่มีว่างห่างกันมากคะ แต่ที่นี้เรียนเช้าแล้วเรียนอีกครั้งก็บ่ายมากคะ ทำให้รู้สึกไม่อยากเรียนคะเพราะไม่รู้จะทำอะไรเลยอยากกลับบ้าน” จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5 กล่าวว่า “รู้สึกว่ามันมีบทเรียนมาแล้วก็เลยคิดว่ามันดี แต่ถ้าเป็นตอนแรกที่เรียนที่มหาวิทยาลัยก่อนรู้สึกว่ามันแปลกเพราะช่วงระยะที่ห่างกันมากกว่าจะมาเรียนอีกวิชา เราก็ไม่รู้ว่ามันต้องทำอะไรก็เลยกลับไปนอนที่หอเพื่อน พอถึงเวลาเรียนก็ไม่มาเรียน แต่ตอนนี้รู้แล้วว่ามันว่างให้เรา ค้นคว้าให้เข้าห้องสมุดอ่านหนังสือ ทำการบ้านครับ”

การเรียนวิชาในภาคการศึกษาแรกผู้ให้ข้อมูลคิดว่าเหมาะสมกับภาคการศึกษาแรก เพราะเป็นวิชาพื้นฐาน แต่เนื้อหาที่เรียนมีจำนวนมาก จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4 กล่าวว่า “เหมาะสมดีคะแต่เนื้อหาแต่ละวิชาเยอะคะ” และจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5 กล่าวว่า “คิดว่าเหมาะสมนะครับ เพราะทางมหาวิทยาลัยจัดแผนการเรียนไว้ให้ว่าเทอมนี้เราเรียนอะไรบ้าง แต่ละวิชาที่เป็นวิชาพื้นฐาน สัปดาห์หนึ่งเรียนแค่นี้ก็โอเค” ในเรื่องเวลาเรียนแต่ละวิชาถือว่าเหมาะสมคือประมาณ 1-2 ชั่วโมง ผู้ให้ข้อมูลรู้สึกเวลาผ่านไปอย่างรวดเร็วถ้าเป็นวิชาที่ชอบ จากการสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4 กล่าวว่า “ก็ไม่นานคะ แต่ถ้าวิชาไหนไม่ชอบเท่าไรก็ไม่นานคะ” และจากการสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5 กล่าวว่า “ก็ดีนะครับไม่มากเกินไป เพราะว่าถ้านานเราก็รับได้ช่วงชั่วโมงแรกๆ” ในช่วงระหว่างการเรียนผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4 มีการสนทนาระหว่างเพื่อนข้าง ๆ แต่ไม่นานก็ตั้งใจเรียนต่อ จากการสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4 กล่าวว่า “ก็มีบ้างคะ หันมาคุยกับเพื่อน แต่ซักพักก็ฟังต่อคะ” แต่ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5 เลือกที่นั่งแถวที่มีจำนวนนิสิตนั่งน้อยเพื่อหลีกเลี่ยงการสนทนา

จากการสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5 กล่าวว่า “ก็มีเพื่อนๆด้วยกัน แต่ผมพยายามนั่งแถวหน้าซึ่งจะไม่ค่อยมีคนนั่ง เลยไม่ได้คุยกับเพื่อนเท่าไร”

ในภาคการศึกษานี้ผู้ให้ข้อมูลต้องทำรายงานกลุ่ม การทำงานกลุ่มของผู้ให้ข้อมูล มีการแบ่งกลุ่มโดยนิสิตมีการแบ่งกลุ่มเอง ช่วยกันค้นคว้าเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อรายงานที่รับมอบหมาย และก็แบ่งเนื้อหาเท่า ๆ กันสำหรับพิมพ์ จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4 กล่าวว่า “ตอนแรกเวลาจัดกลุ่มก็เลือกแบบนั่งติดกัน ช่วย ๆ กันทำเลยคะแบ่งเนื้อหาไปพิมพ์เท่าๆกันคะ” และผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4 ยังกล่าวอีกว่า “ก็แบ่งๆกันพิมพ์คะ ช่วยกันหาเนื้อหา” และจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5 กล่าวว่า “เพื่อนๆ ทุกคนก็ช่วยกันดี ไม่มีนะครับก็ช่วยๆ กันทำ”

ผู้ให้ข้อมูลทุกคนไม่เข้าเรียนครั้งที่รู้ว่ามหาวิทยาลัยภายนอกมาบรรยาย เพราะคิดว่าเนื้อหาที่วิทยากรภายนอกบรรยายไม่มีการออกข้อสอบ แต่หลังจากหมดชั่วโมงเรียนผู้ให้ข้อมูลมีการสอบถามนิสิตคนอื่นที่เข้าเรียนว่าวิทยากรภายนอกมาบรรยายเรื่องอะไรบ้าง แล้วไปอ่านหนังสือเองได้เพราะวิชาที่มีวิทยากรมาบรรยายมีหนังสือเรียนประจำวิชา จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4 กล่าวว่า “มีคะ ตอนนั้นมีวิทยากรมาสอนก็เลยไม่เข้าเพราะคิดว่าไม่ออกสอบ” และผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4 ยังกล่าวอีกว่า “ก็ถามเพื่อนว่าอาจารย์สอนอะไร ก็อ่านเองเอาคะ เพราะมีหนังสือ” จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5 กล่าวว่า “เคยครับแต่ก็ไม่บ่อย วิชาที่มีวิทยากรมาสอนก็เลยไม่เข้า คิดว่าไม่ออกสอบ” ในกรณีที่มีปัญหา ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเรียน เรื่องการสอบไม่ได้ขอคำปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4 กล่าวว่า “ไม่มีคะ ยังไม่ได้คุยกับอาจารย์ที่ปรึกษาเลยคะ” และจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5 กล่าวว่า “ไม่เคยครับ เพิ่งได้อาจารย์ที่ปรึกษาวันนี้เองครับ” (สัมภาษณ์วันที่ 13 สิงหาคม 2552)

การปรับตัวด้านการเรียนนิสิตมีการปรับตัวให้เข้ากับเวลาที่ว่างระหว่างเรียนได้ โดยทำการบ้านอ่านหนังสือ หรือคุยกับเพื่อน

การเตรียมตัวสอบกลางภาค ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4 ไม่มีการเตรียมตัวก่อนการสอบกลางภาคในการอ่านหนังสือล่วงหน้า ผู้ให้ข้อมูลบอกว่า “โดยส่วนตัวไม่ชอบอ่านหนังสือล่วงหน้าในการสอบ ถึงแม้ว่าอ่านหนังสือล่วงหน้ามาก่อนการสอบกลางภาคก็ทำให้ตอนใกล้สอบก็จำไม่ได้” ทำการเตรียมตัวในการสอบของผู้ให้ข้อมูลคนนี้อ่านหนังสือตอนใกล้ถึงวันสอบประมาณ 1-2 วันเท่านั้น ซึ่งก็คล้ายกับตอนที่เรียนอยู่ระดับมัธยมศึกษาไม่มีการเตรียมตัวก่อนสอบกลางภาคในการอ่านหนังสือล่วงหน้า

อ่านตอนใกล้วันสอบเท่านั้น จากการสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4 กล่าวว่า “เพราะเป็นคนไม่ชอบอ่านหนังสือล่วงหน้าค่ะ ใกล้สอบแล้วแบบว่าสอบพุงนี้อ่านก่อนล่วงหน้า 1 วัน อ่านมาก่อนแล้วจำไม่ได้ค่ะ”

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5 ซึ่งเป็นผู้ที่เคยผ่านการคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา มีการเตรียมตัวอ่านหนังสือก่อนการสอบกลางภาคล่วงหน้าประมาณ 3 อาทิตย์ โดยมีการสรุปเนื้อหาที่อ่านไว้สำหรับอ่านทบทวนอีกครั้งในช่วงเวลาที่ใกล้สอบอีกครั้ง เพราะตอนเรียนอยู่ที่สถาบันอุดมศึกษาแห่งหนึ่งไม่มีการเตรียมตัวล่วงหน้าในการอ่านหนังสือ อ่านหนังสือตอนใกล้ถึงวันสอบเท่านั้น จึงทำให้คะแนนออกมาไม่ดี กลายเป็นประสบการณ์ทำให้ ต้องมีการเตรียมตัวล่วงหน้าก่อนการสอบทุกครั้ง เพราะเวลาเรียนในมหาวิทยาลัย ซึ่งเนื้อหาในวิชาเรียนไม่ยาก และมีเนื้อหาไม่มาก จึงไม่มีการเตรียมตัวในการอ่านหนังสือล่วงหน้าก็สามารถทำข้อสอบได้ แตกต่างกับตอนสมัยมัธยมศึกษา จากการสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5 กล่าวว่า “ก็ผมเคยมีประสบการณ์ผ่านมาแล้ว เวลาใกล้สอบประมาณ 3 อาทิตย์ก็ต้องมีการอ่านเตรียมตัวล่วงหน้ามาแล้ว มีการปรับตัวมาจากที่มหาวิทยาลัยก่อนแล้วเวลาอ่านก็จะมีจุดไหนที่ได้อ่านทบทวนด้วยครับ”

นิสิตที่มีประสบการณ์การเรียนระดับอุดมศึกษามีการเตรียมตัวล่วงหน้ามากกว่านิสิตที่ไม่มีประสบการณ์ ซึ่งมีการเตรียมตัวล่วงหน้า 3 วันก่อนสอบ

การเตรียมตัวสอบปลายภาค ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4 หลังจากรู้ผลคะแนนสอบกลางภาค ซึ่งคะแนนไม่เป็นที่พอใจ เนื่องจากนี้ผู้ให้ข้อมูลปรับตัวกับข้อสอบที่ต้องวิเคราะห์และประยุกต์ไม่ได้ จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4 กล่าวว่า “ไม่ชอบที่ต้องวิเคราะห์วิชาที่ต้องมาประยุกต์ความรู้ที่ว่ามันยากมาก” จึงทำให้ผู้ให้ข้อมูลมีการเตรียมตัวในการสอบปลายภาคมากกว่าเดิมต้องปรับเปลี่ยนตัวเองในการอ่านหนังสือ จากที่เป็นคนไม่ชอบอ่านหนังสือล่วงหน้าในการสอบก็ต้องอ่านหนังสือล่วงหน้าเพิ่มมากขึ้นเป็นประมาณ 2-3 สัปดาห์ก่อนการสอบปลายภาค ส่วนวิชาที่คะแนนสอบกลางภาคออกมาในลักษณะที่เข้าใจว่าไม่ผ่านมาตรฐานวิชานั้นก็อ่านเพิ่มมากขึ้นกว่าวิชาอื่น ๆ จากการสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4 กล่าวว่า “อ่านหนังสือตอนใกล้ถึงวันสอบประมาณ 1-2 วัน แต่พคะแนกลางภาคออกมาก็เลยต้องต้องอ่านล่วงหน้ามานานกว่าเดิมประมาณ 2-3 อาทิตย์”

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5 มีการเตรียมตัวอ่านหนังสือก่อนการสอบปลายภาค เหมือนการเตรียมตัวก่อนการสอบกลางภาค โดยการอ่านหนังสือล่วงหน้าก่อนวันสอบประมาณ 3 อาทิตย์ โดยมีการสรุป

เนื้อหาที่อ่านไว้สำหรับอ่านทบทวนอีกครั้งไว้สำหรับอ่านตอนใกล้วันสอบ ผู้ให้ข้อมูลบอกว่าเมื่อคะแนนกลางภาคประกาศผล มีหนึ่งวิชาคะแนนน้อยทำให้ผู้ให้ข้อมูลไม่พอใจ จึงตัดสินใจที่งดเรียนวิชานั้น เพราะตอนที่เตรียมตัวอ่านหนังสือ ผู้ให้ข้อมูลไม่ได้อ่านหนังสือเล่มเดียวกับที่อาจารย์ประจำวิชานั้นสอนในชั้นเรียน ได้อ่านหนังสือคนละเล่ม จึงเกิดความเข้าใจผิด ทำให้อ่านหนังสือซึ่งมีเนื้อหาที่แตกต่างกัน ทำให้ทำข้อสอบไม่ได้ จากการสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5 กล่าวว่า “คงเหมือนตอนก่อนสอบกลางภาคอ่านล่วงหน้าประมาณ 3 อาทิตย์ แล้วทำโน้ตย่อไว้อ่าน”

ในกรณีที่นิสิตมีความรู้สึกว่าจะคะแนนสอบกลางภาคต่ำ การทำให้คะแนนปลายภาคสูงขึ้นนิสิตเตรียมตัวอ่านหนังสือล่วงหน้าก่อนสอบเพิ่มขึ้นกว่าเดิม แต่ถ้านิสิตคิดว่าผลการสอบกลางภาคเป็นที่พอใจ การเตรียมตัวก่อนสอบปลายภาคจะใช้เวลาและวิธีการเดียวกับการเตรียมตัวสอบกลางภาค

การปรับตัวของผู้ที่พักอยู่หอพักภายนอกมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผู้ให้ข้อมูลทั้งหมดเป็นผู้ที่พักอยู่หอพักเอกชนนอกมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยที่ทั้ง 3 คนไม่ได้อยู่หอพักเดียวกัน การปรับตัวมีดังนี้

การคิดถึงบ้าน ผู้ให้ข้อมูลทุกคนรู้สึกคิดถึงบ้านในช่วง 1-2 สัปดาห์แรกที่มาอยู่หอพัก เนื่องจากผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้ที่มาจากต่างจังหวัด การออกจากบ้านมาอยู่หอพักเพียงลำพัง โดยที่ไม่มีผู้ปกครองทำให้รู้สึกคิดถึงบ้าน นิสิตชั้นปีที่ 1 ที่เข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ต้องเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จัดขึ้น ได้แก่ กิจกรรมแข่งขันกองเชียร์และเชียร์ลีดเดอร์ กิจกรรมสอนน้องร้องเพลง การเข้าร่วมทำกิจกรรมช่วยให้ได้ใช้เวลาในการทำกิจกรรม และใช้เวลาอยู่กับเพื่อน จึงลืมความรู้สึกคิดถึงบ้าน จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3 กล่าวว่า “ตอนมาแรก ๆ คิดถึง แต่ทำกิจกรรมก็ลืมไปแล้ว” นอกจากนี้ผู้ให้ข้อมูลทุกคนยังใช้วิธีการโทรศัพท์เพื่อสนทนากับผู้ปกครอง จากการสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลที่คนที่ 1 กล่าวว่า “มาอาทิตย์แรกๆก็คิดถึงบ้านค่ะ แต่พอมีกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้นก็ทำให้ลืมค่ะ รู้สึกสนุกกับกิจกรรมค่ะ ถ้าคิดถึงก็โทรศัพท์ไปคุย” นอกจากนี้ 1-2 สัปดาห์แรกที่ผู้ให้ข้อมูลรู้สึกคิดถึงบ้าน ยังมีผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3 รู้สึกคิดถึงบ้านช่วงเวลาที่ผู้ให้ข้อมูลต้องอยู่คนเดียวเพียงลำพัง โดยไม่มีเพื่อนอยู่ด้วย และรู้สึกคิดถึงบ้านหลังจากผ่านการสอบระหว่างไปแล้ว จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3 กล่าวว่า “เวลาที่อยู่คนเดียวไม่มีเพื่อนอยู่ด้วย” และ กล่าวอีกว่า “เพื่อนก็เยอะ แต่ก็อยากกลับบ้านนะค่ะ คิดถึงบ้านค่ะ”

จากการเก็บข้อมูลพร้อมกับการวิเคราะห์ในช่วงระหว่างที่ผู้ให้ข้อมูลใกล้สอบปลายภาคพบว่า ยังมีผู้ให้ข้อมูลรู้สึกคิดถึงบ้านในช่วงเวลาใกล้ถึงวันที่ตนเองจะได้เดินทางกลับบ้าน ใช้วิธีการโทรศัพท์ไปสนทนากับผู้ปกครองเพื่อให้หายคิดถึง จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 กล่าวว่า “คิดถึงค่ะ ตอนใกล้จะปิดเทอมก็อยากกลับบ้านค่ะ ถ้าคิดถึงก็จะโทรศัพท์คุยกัน แต่นาน ๆ จะโทรไปเพราะพ่อแม่ก็ยุ่งกับการทำงาน”

ผู้ที่พักอยู่หอพักมีอาการคิดถึงบ้านในช่วง 0-2 สัปดาห์ที่มาอยู่หอพัก หลังจากนั้นมีการคิดถึงบ้านเป็นช่วง ๆ ปรับตัวโดยการติดต่อทางโทรศัพท์ ทำให้หายคิดถึงจึงไม่ค่อยมีผลต่อการเรียน

การเดินทางมาเรียน ผู้ให้ข้อมูลที่พักอยู่หอพักภายนอกมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มาจากต่างจังหวัดทุกคน ใช้วิธีการเดินทางในการไปยังตึกที่มีเรียนสะดวกและรวดเร็วโดยอาศัยรถสวัสดิการภายในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ซึ่งนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เรียกรถสวัสดิการภายในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ว่า “รถตะลี่ย” จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3 กล่าวว่า “เดินมาจากหอพัก แล้วมาขึ้นรถตะลี่ยที่ประตูพหลโยธิน แล้วก็มาที่ตึกเรียน” ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2 ยังกล่าวว่า “เวลาไปเรียน ตอนไปเรียนก็จะไปกับเพื่อนที่เรียนสาขาเดียวกันเพราะพักอยู่หอพักเดียวกันโดยนั่งรถตะลี่ยมาเรียน” และผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 ยังกล่าวว่า “จะมารอรถตะลี่ยสาย 4 มาที่ตึกเรียนไม่ต้องเสียค่ารถตะลี่ยประหยัดดีค่ะ”

สำหรับผู้ที่อยู่หอพักใกล้มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ การเดินทางมาเรียนไม่มีอุปสรรคสามารถมาเรียนตามตารางเรียน

ค่าใช้จ่าย ผู้ให้ข้อมูลทุกคนได้รับเงินเป็นรายเดือนตั้งแต่มาอยู่หอพัก ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 และผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3 ได้รับเงินเป็นรายเดือนครั้งแรกที่มาเรียนที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 กล่าวว่า “ได้เป็นเดือนค่ะ ไม่เหมือนตอนอยู่ที่บ้านได้รับเป็นรายวัน” และผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3 กล่าวว่า “ถ้าอยู่บ้านมีแม่ แต่ก็ไม่มีปัญหาค่ะเพราะถ้าหมดก็ขอพี่สาวได้ค่ะ แต่ก็ประหยัดนะค่ะ”

การได้รับเงินเป็นรายเดือน จึงต้องมีการปรับตัวในเรื่องการใช้จ่าย ต้องมีการประหยัด เพื่อให้พอสำหรับในแต่ละเดือน ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 บอกว่าต้องประหยัดเงิน และวางแผนการใช้จ่ายโดยไม่ซื้อสินค้าที่ไม่มีความจำเป็น เช่น เสื้อผ้า เครื่องสำอาง เป็นต้น ถ้าต้องจ่ายค่าอุปกรณ์การทำรายงานก็

ใช้เงินเดือนประหยัดขึ้นมีการคำนวณ การทำบัญชีรายรับรายจ่าย จากการสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูล คนที่ 1 กล่าวว่า “พยายามคำนวณวันที่เหลือกับจำนวนเงินที่เหลือค่ะ แล้วก็ทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย ด้วยค่ะ” นิสิตพยายามหลีกเลี่ยงการขอเงินเพิ่มจากบ้าน จากการสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 กล่าวว่า “มีการใช้จ่ายอย่างประหยัดค่ะ เพราะไม่อยากขอเงินเพิ่มจากที่บ้าน” ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 ยังกล่าวอีกว่า “ไม่ค่อยได้ไปเที่ยวที่ไหนค่ะ ไปแล้วอยากได้อะไรก็ไม่ซื้อเพราะต้องประหยัดเงิน”

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3 ในช่วง 1-2 เดือนแรกที่มาอยู่ที่กรุงเทพฯ มีค่าใช้จ่ายในเรื่องการทำกิจกรรม ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นกิจกรรมการแข่งขันกองเชียร์และเชียร์ลีดเดอร์ ซึ่งผู้ให้ข้อมูลคนนี้ได้ รับคัดเลือกเป็นเชียร์ลีดเดอร์ทำให้ต้องมีค่าใช้จ่ายในเรื่องเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย เงินเดือนที่ได้รับ จากทางบ้านไม่พอ จึงต้องขอเงินเพิ่มจากผู้ปกครองแต่เป็นในช่วงที่มีกิจกรรมเท่านั้น หลังจากนั้น ก็ประหยัด และพยายามหลีกเลี่ยงการขอเงินเพิ่มจากผู้ปกครอง จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3 กล่าวว่า “ได้เงินจากที่บ้านเป็นรายเดือนค่ะ แต่ตอนอยู่ที่บ้านได้เป็นรายวัน ช่วงแรกใช้เงินเยอะมาก แทบจะไม่พอ เพราะต้องมีค่าชุดที่เป็นลีดเดอร์หมดไปกับค่ากิจกรรม แล้วอยู่ที่นั่นนี่มาก็เป็นค่าใช้จ่าย ถ้าอยู่บ้านมีแม่ แต่ก็ไม่มีปัญหาค่ะเพราะถ้าหมดก็ขอพี่สาวได้ค่ะ แต่ก็ประหยัดนะค่ะเพราะพ่อทำงาน ไม่ค่อยเป็นหลักแหล่ง”

สำหรับผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2 ซึ่งเคยได้รับเงินเป็นรายเดือนมาแล้วตอนที่เรียนอยู่สถาบัน อาชีวศึกษา ในช่วง 2-3 เดือนแรกมีการขอเงินจากผู้ปกครองเพิ่มจากเงินเดือนที่ได้รับ เพราะการมาอยู่ หอพักซึ่งอยู่ไกลจากที่บ้าน ทำให้มีเรื่องค่าใช้จ่ายในการซื้อของใช้ เช่น ผงซักฟอก สบู่ เป็นต้น และยังมี ค่าใช้จ่ายส่วนตัวซึ่งช่วงที่มาอยู่ในตอนแรกก็มีเรื่องค่าใช้จ่ายส่วนตัวกับการเดินเที่ยวซื้อเสื้อผ้า เครื่องสำอาง เป็นต้น ทำให้ต้องมีการขอเงินเพิ่มจากผู้ปกครอง จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2 กล่าวว่า “จะได้เงินเป็นเดือนค่ะ ช่วงมาอยู่แรก ๆ จะใช้จ่ายของตัวเองเยอะค่ะซื้อเสื้อผ้า ตอนนี้งาน เดือนใช้ไปเยอะค่ะ ไม่รู้ว่าพอปลายเดือนรีเปลา่ค่ะ ถ้าไม่พอก็ขอใหม่ค่ะ เหมือนตอนอยู่ต่างจังหวัด ก็ได้เป็นรายเดือนเพราะอยู่หอเหมือนกัน แต่มันก็ไม่ได้ไกลจากบ้านขนาดนี้ ถ้าเงินหมดก็กลับบ้านได้ ค่ะ” แสดงว่ามีการปรับตัวเพียงเล็กน้อย ในส่วนของรายได้และการใช้จ่ายเงินรายเดือน

สรุปได้ว่าผู้ไม่เคยอยู่หอพักมาก่อน มีการปรับตัวเรื่องการใช้จ่ายเงินจากได้รับเป็นวันมาเป็น รายเดือนจึงต้องประหยัด และมีการวางแผนการใช้จ่ายเงินให้เพียงพอ ในระยะแรกมีกิจกรรมต้องใช้ เงินมาก ส่วนผู้ที่มีประสบการณ์อยู่หอพักมาแล้วไม่มีการปรับตัวเรื่องการใช้เงินมีเพียงแต่เงินที่ได้รับ ในการใช้จ่ายแต่ละเดือนมากขึ้นกว่าเดิม

ชีวิตวันหยุด ผู้ให้ข้อมูลทุกคนที่พักอยู่หอพัก วันหยุดสุดสัปดาห์ต้องทำงานบ้าน ซักผ้า รีดผ้า และทำความสะอาดห้องพัก จากการสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 กล่าวว่า “อยู่หออ่านหนังสือค่ะ แล้วก็ซักผ้า ทำความสะอาดห้องค่ะ” ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2 กล่าวว่า “ถ้าไม่ได้ไปไหนก็อยู่ห้องซักผ้า” สำหรับผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 หลังจากทำงานบ้านเสร็จแล้วก็อ่านหนังสือเพื่อทบทวนในบทเรียนที่ได้เรียนมา เป็นอย่างนี้ตั้งแต่มาอยู่ที่หอพักในช่วงแรก ซึ่งก็คล้ายกับตอนที่อยู่ต่างจังหวัด วันหยุดก็ต้องซักผ้า แต่ที่บ้านใช้เครื่องซักผ้าทำให้ไม่เห็นเหนื่อยในการซักผ้า แล้วหลังจากนั้นก็ช่วยแม่ทำความสะอาดบ้าน และก็ทำการบ้าน ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2 และผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3 หลังจากการทำงานบ้านก็ทำการบ้าน และเล่นอินเทอร์เน็ต เวลาว่างบางครั้งก็จะไปเที่ยวห้างสรรพสินค้า จากการสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2 กล่าวว่า “ถ้ามีการบ้านก็ทำการบ้าน ถ้าว่างมากก็จะไปเดินเที่ยวห้างใกล้ ๆ มหาวิทยาลัยค่ะบ้าง เดือนละสองครั้ง เล่นอินเทอร์เน็ต”

นอกจากเรื่องเรียนผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 ยังอาสาช่วยอาจารย์พิมพ์งาน เพราะเป็นเนื้อหาที่อาจารย์ใช้ในการสอนเพื่อได้อ่านก่อนคนอื่น ในการพิมพ์งานใช้เวลาในการพิมพ์ประมาณ 1 ชั่วโมงก็เสร็จ เนื่องจากเนื้อหาที่อาจารย์ให้มามีจำนวนไม่มากนัก ทำให้ใช้เวลาเพียงไม่นาน จากการสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 กล่าวว่า “ค่ะ ช่วยพิมพ์งานให้อาจารย์เป็นเนื้อหาที่เราต้องเรียน แต่เราจะได้อ่านก่อนคนอื่น แต่ไม่ได้บังคับนะค่ะสมัครใจทำเอง ไม่เยอะค่ะ ชั่วโมงเดียวก็ทำเสร็จ” แต่ นอกเหนือจากเรื่องเรียนผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2 และผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3 ทั้งสองคนก็ไม่มีอะไรต้องรับผิดชอบอีก

การรับประทานอาหาร การใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ การรับประทานอาหารของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2 และผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3 รับประทานอาหาร ณ โรงอาหารกลาง 2 ซึ่งนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เรียกว่า โรงอาหารบาริใหม่กว่า ซึ่งอยู่ใกล้กับคณะศึกษาศาสตร์ ผู้ให้ข้อมูลไม่เคยไปรับประทานอาหารที่คณะอื่นเพราะอยู่ไกลจากตึกเรียน และการไปก็ไปเป็นกลุ่มกับเพื่อนนิสิตคนอื่น ๆ จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2 กล่าวว่า “ไม่เคยไปค่ะมันอยู่ไกลกว่าตึกที่เรียนส่วนใหญ่จะเรียนใกล้กับตึกคณะศึกษาศาสตร์ กินแต่ที่โรงอาหารบาริใหม่กว่า” และผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2 ยังกล่าวอีกว่า “ไปกับเพื่อนที่อยู่หอพักเดียวกันค่ะ และเพื่อนในสาขาเดียวกันค่ะ ไปกันหลายคน” จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3 กล่าวว่า “ไปเป็นกลุ่มใหญ่ไปกินที่ใกล้คณะศึกษาศาสตร์ โรงอาหารบาริใหม่กว่า” และผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3 ยังกล่าวว่า “ไม่เคยค่ะ เพราะว่ามันอยู่ไกลกว่าตึกเรียน” ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 การรับประทานอาหารเลือกที่รสชาติอร่อย เพราะเคยไปรับประทานอาหารที่คณะอื่นบอกว่ารสชาติไม่อร่อย จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 กล่าวว่า “เคยไปกินที่คณะวิศวะ

อยากลองไปกินดูว่าเป็นไง แต่ไม่อร่อยค่ะที่นี้อร่อยกว่าค่ะ” และก็เคยไปรับประทานอาหารที่โรงอาหารกลาง 1 แต่ระยะทางไกลจากตึกเรียนจึงเลือกโรงอาหารกลาง 2 ซึ่งใกล้กับตึกเรียน จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 กล่าวว่า “มากินข้าวที่โรงอาหารใกล้กับตึกคณะศึกษาศาสตร์ (บารี่ใหม่กว่า) ตอนแรกก็จะไปโรงอาหารบารี่ใหม่แต่มันไกลจากตึกที่เรียนค่ะ แล้วก็คนเยอะด้วยค่ะ รสชาติจะสู้ที่นี้ไม่ได้” และไปเป็นกลุ่มกับเพื่อนนิสิตที่เรียนสาขาเดียวกัน ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 ยังกล่าวอีกว่า “ไปกับเพื่อนในกลุ่ม 7-8 คน และที่คนอื่น ๆ ส่วนใหญ่ก็ไปเป็นกลุ่มใหญ่ไปกินที่คณะศึกษาศาสตร์ บารี่ใหม่กว่า”

การใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ของผู้ที่อยู่หอพัก มีการปรับตัวในเรื่องการรับประทานอาหาร 2 รูปแบบ แบบแรกเลือกที่ระยะทางที่ใกล้กับตึกเรียน แบบที่สองเลือกที่รสชาติความอร่อย แต่ทั้งสองแบบก็ไปกับเพื่อนเป็นกลุ่มไม่ได้ไปคนเดียว

ความสัมพันธ์กับเพื่อน ก่อนเปิดภาคการศึกษาผู้ให้ข้อมูลต้องเข้าร่วมโครงการค่ายปลูกจิตสำนึกศึกษาศาสตร์จัดขึ้น ณ ค่ายหัตถ์วุฒิแคมป์ อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี ใช้เวลาในการจัดกิจกรรมเป็นเวลา 3 วัน 2 คืน โดยมีกิจกรรมต่าง ๆ มากมายเพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลได้รู้จักเพื่อน จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 กล่าวว่า “ก็รู้จักเพื่อนมาบ้างแล้วตั้งแต่ตอนไปเข้าค่ายปลูกจิตสำนึกศึกษาศาสตร์ที่จังหวัดสระบุรี เป็นเวลา 3 วัน 2 คืน ก่อนเปิดภาคเรียนจะมีการจัดให้ทำกิจกรรมร่วมกันทำให้รู้จักกันค่ะ จะมีรุ่นพี่แฉ่งตัวเข้าไปอยู่กับนิสิตปี 1 เรียกว่าพี่เนียร์ซึ่งนิสิตไม่ทราบ เพื่อที่จะดึงรุ่นน้องให้มาคุย และทำกิจกรรมร่วมกันค่ะ เพราะตอนแรกทีไปก็นั่งอยู่คนเดียวเพราะยังไม่รู้จักใครค่ะ แต่ทุกคนพยายามหันหน้าไปคุยกันค่ะทำให้สนิทกับเพื่อนเร็วค่ะ” และผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3 กล่าวว่า “ก็รู้จักตอนที่ไปค่ายปลูกจิตสำนึกศึกษาศาสตร์ค่ะ เป็นการทำกิจกรรมก่อนเปิดเรียน มีรุ่นพี่คอยให้เล่นกิจกรรมและทำความรู้จักกันค่ะ”

นอกจากนี้ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน เป็นลักษณะการพักอยู่หอพักเดียวกับเพื่อนที่มาจากจังหวัดเดียวกัน จากการสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 กล่าวว่า “อยู่กับเพื่อนที่มาจากจังหวัดเดียวกัน” เพื่อนสนิทเป็นเพื่อนที่พักอยู่หอพักเดียวกัน จากการสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3 กล่าวว่า “มีสาวค่ะ จะอยู่หอพักเดียวกัน ไปไหนก็จะชวนไปด้วยกันก็เลยเจอกันบ่อยที่สุด” ผู้ให้ข้อมูลทุกคนที่มาจากต่างจังหวัดสนิทกับเพื่อนในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จึงติดต่อกับเพื่อนที่เคยเรียนมัธยมศึกษาด้วยกันน้อยลง จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 กล่าวว่า “ช่วงที่มาตอนแรกก็ยังติดต่อกันอยู่ค่ะ แต่ตอนนี้ยุ่งกับเรื่องเรียน เรื่องสอบ เรื่องกิจกรรมก็เลยไม่ได้ติดต่อ แล้วเพื่อนก็อยู่

ต่างจังหวัดด้วยค่ะ” และผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2 กล่าวว่า “ก็ยังคงติดต่อกันทางโทรศัพท์นานๆ ครั้งประมาณ เดือนละสองครั้ง จะคุยกันเรื่องเรียนค่ะ ถามว่าเรียนเป็นไงบ้าง” ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3 กล่าวว่า “ก็มีโทร คุยกันบ้างค่ะ แต่นานๆ ครั้งค่ะ”

การคบเพื่อนผู้ที่อยู่หอพักมีเพื่อนสนิทที่มาจากจังหวัดเดียวกัน หรือพักอยู่หอพักเดียวกัน มีการพัฒนาความสัมพันธ์กันเป็นเพื่อนใหม่ การติดต่อสัมพันธ์กับเพื่อนที่เคยเรียนมัธยมด้วยกันลดลง

การเรียน ผู้ให้ข้อมูลทุกคนในเรื่องการเรียนในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ไม่มีการอ่านหนังสือเพื่อเตรียมตัวล่วงหน้าก่อนเรียน จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 กล่าวว่า “ไม่มีแบบอ่านล่วงหน้าค่ะ” จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2 กล่าวว่า “ไม่ได้อ่านก่อนค่ะ อ่านใกล้สอบเลยค่ะ” จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3 กล่าวว่า “ไม่มีค่ะ เพราะไม่ชอบอ่านหนังสือล่วงหน้าค่ะ” ตารางเรียนของภาคการศึกษา 2552 มีชั่วโมงว่างสลับกับชั่วโมงที่มีเรียน ซึ่งบางวันเป็นเวลานาน แตกต่างจากสมัยเรียนมัธยมจึงไม่มีชั่วโมงที่ไม่มีเรียนติดต่อกันเป็นเวลานานจนทำให้รู้สึกเกิดการเบื่อ และยังไม่ชิน จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2 กล่าวว่า “ตอนแรกก็เบื่อบ้างนานเกิน แต่ก็รู้ว่าเค้าอยากให้เราเข้าห้องสมุด” จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3 กล่าวว่า “ถ้าไม่มีการบ้านทำก็เบื่อค่ะ” ช่วงแรกยังไม่ทราบว่าจะทำอย่างไรทางมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จัดให้มีชั่วโมงว่างเป็นเวลานาน แต่หลังจากนั้นจึงทราบว่าเพื่อให้หนีได้มีเวลาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมนอกจากชั่วโมงเรียน จากการสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 กล่าวว่า “: ตอนแรกรู้สึกว่ามันว่างเกินไปค่ะ แต่ตอนนี้รู้แล้วว่าว่างให้เข้าห้องสมุดทำรายงาน ทำการบ้าน อ่านหนังสือ แต่ก็ชอบนะค่ะมีคาบว่างก็ดีเพราะว่าเรียนมาก็หนัก มีให้คลายเครียด แต่ตอนมัธยมเรียนเต็มเลย 8 คาบไม่มีคาบว่างมันก็หนักเหมือนกัน” และจากการสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3 กล่าวว่า “มันจะว่างเป็นช่วงยาวบาง ครั้งเรียนเข้าไปเรียนอีกครั้งบ่อยมาก แต่ตอนหลังก็เข้าห้องสมุด นั่งคุยกันก็เพลิน ๆ ดีค่ะ” แสดงว่ามีการปรับตัวให้เข้ากับเวลาว่างระหว่างเรียนได้

การเรียนในแต่ละวิชาผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 และผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2 รู้สึกชอบการสอนที่อาจารย์มีกิจกรรม ซึ่งเป็นเกมเพื่อสอดแทรกเนื้อหาให้เข้าใจง่ายขึ้น ถึงแม้จะเรียน 2 ชั่วโมงก็รู้สึกว่าเวลามันผ่านไปเร็ว จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 กล่าวว่า “วิชา Basic Concept of Education วิชานี้มีการเล่นเกมนะ เป็นการใช้เกมแล้วสอดแทรกเนื้อหาเข้าไป สนุกมาก ทำให้เข้าใจเนื้อหาได้ง่ายดีค่ะ” จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2 กล่าวว่า “วิชา Basic Concept of Education วิชานี้อาจารย์สอนสนุกมีเกมให้เล่นด้วยค่ะ” และผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 ยังกล่าวอีกว่า “ถ้าวิชาไหนมีเกมถึงแม้จะ 2

ชั่วโมงก็ไม่ใช่ไรอะ รู้สึกว่ามันผ่านไปเร็วดี ทำให้เข้าใจเนื้อหาง่ายขึ้น” แต่ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2 รู้สึกชอบการสอนที่มีเอกสารประกอบการสอน ซึ่งเวลาในการสอน 1-2 ชั่วโมงก็เหมาะสมถ้าแต่ละรายวิชามีการเรียนการสอนนานกว่านี้ก็รู้สึกเบื่อ จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3 กล่าวว่า “ก็ดีนะอะ แต่ละวิชาก็มีซีดี มีหนังสือ” และผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3 กล่าวว่า “ก็ไม่นานอะ 1-2 ชั่วโมงดีแล้วอะ นานไปเบื่อกะ” แสดงให้เห็นว่านิสิตชอบให้การสอนมีกิจกรรมให้ทำร่วมกัน นอกเหนือจากการฟังบรรยายจากอาจารย์

ในระหว่างที่อาจารย์กำลังสอนผู้ให้ข้อมูลมีการสนทนากัน และมีผู้ให้ข้อมูลบางคนบอกให้ตั้งใจฟังอาจารย์สอน จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 กล่าวว่า “ก็มีนะอะ ชวนคุยกันบ้าง แต่พอเริ่มนานก็บอกเพื่อนว่าเงียบก่อนฟังอาจารย์สอนก่อน” และจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3 กล่าวว่า “ก็คุยกันบ้างอะ ชวนๆกันคุย” และผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3 ยังกล่าวอีกว่า “ก็มีอะ แต่ไม่ได้คุยตลอดเวลาเรียนนะอะ ก็มีบ้างเล็กน้อยแล้วก็ตั้งใจเรียนต่อ”

ในภาคการศึกษานี้ผู้ให้ข้อมูลต้องทำรายงานกลุ่ม ซึ่งผู้ให้ มีการแบ่งเนื้อหาในการพิมพ์เท่า ๆ กัน และมีการช่วยกันทำรายงาน จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 กล่าวว่า “เทอมนี้มีรายงานกลุ่มวิชาเดียว ในเรื่องเนื้อหา ก็จะช่วยกันหาแล้วแบ่งเนื้อหาไปพิมพ์เท่าๆ กัน” ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2 กล่าวว่า “เนื้อหาก็จ່ช่วยกันหา ช่วยกันพิมพ์อะ” และผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3 กล่าวว่า “ก็ช่วยกันทำ ไม่ได้มีปัญหาในเรื่องนี้เท่าไรอะ แบ่งกันพิมพ์เท่า ๆ กันประมาณนี้อะ” แต่ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 ไม่ชอบการทำรายงานเป็นกลุ่ม อยากให้เป็นการทำรายงานบุคคลมากกว่า เพราะการทำงานกลุ่มมีบางคนที่ไม่ช่วยทำงาน จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 กล่าวว่า “ก็มีทำงานกลุ่มบ้างอะ จะมีคนที่ไม่ช่วยทำรายงานเหมือนกันอะ แต่ก็ไม่ได้ว่าอะไรอะ แต่พยายามที่จะคุยกับอาจารย์อะว่าขอเป็นรายงานเดี่ยวได้ไหม รู้สึกว่าสบายใจกว่าอะ”

ผู้ให้ข้อมูลทุกคนไม่เข้าเรียนครั้งที่รู้ว่ามหาวิทยาลัยกายนอกมาบรรยาย เพราะคิดว่าไม่ได้เป็นอาจารย์ประจำวิชาเป็นวิทยากรกายนอกบรรยายเนื้อหาจึงไม่น่ามีการออกข้อสอบ แต่หลังจากหมดชั่วโมงเรียนผู้ให้ข้อมูลมีการสอบถามนิสิตคนอื่นที่เข้าเรียนว่าวิทยากรกายนอกมาบรรยายเรื่องอะไรบ้าง แล้วไปอ่านหนังสือเองได้เพราะวิชาที่มีวิทยากรมาบรรยายมีหนังสือเรียนประจำวิชา จากการสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 กล่าวว่า “พอดีอาจารย์ประจำวิชาไม่ได้เป็นคนสอนเองให้วิทยากรมาสอนแทน ก็เลยชวน ๆ กันไม่เข้าเรียนอะ ไปเล่นฟิตเนสบ้าง นั่งคุยกันบ้าง เพราะคิดว่าวิทยากรมาสอนไม่น่าออกสอบอะ แต่วันอื่นก็ไม่ขาดเรียนนะอะ เพราะว่ากลัวเรียนไม่ทัน กลัวมีงาน

ส่งก็เลยไม่ขาดดีกว่า” และผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 ยังกล่าวว่า “ก็ถามเพื่อนเอาคะว่าอาจารย์สอนอะไรบ้าง แต่มีหนังสือให้อ่านก็เลยกลับไปอ่านเองคะ” จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2 กล่าวว่า “ไม่อยากเข้าเรียน เพราะรู้เป็นวิทยากรมาสอนคิดว่าไม่น่าออกสอบก็เลยชวน ๆ กันไม่เข้าเรียนคะ”

ผู้ให้ข้อมูลทุกคนในกรณีที่มีปัญหา ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเรียน เรื่องการสอบไม่ได้ขอคำปรึกษา จากอาจารย์ที่ปรึกษา และไม่ได้ขอคำปรึกษาจากรุ่นพี่ เพราะนิสิตชั้นปีที่ 1 มีรุ่นพี่ปี 5 เพียงรุ่นเดียวซึ่งอยู่ในช่วงที่กำลังฝึกสอน ผู้ให้ข้อมูลจึงต้องปรึกษากันเองระหว่างเพื่อน จากการสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 กล่าวว่า “เวลามีปัญหาอะไรก็ต้องช่วยกันแก้ไขกันเอง เพราะไม่มีรุ่นพี่คอยให้คำปรึกษาคะ เพราะรุ่นพี่ปี 5 ต้องไปฝึกสอนคะ” จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2 กล่าวว่า “ไม่มีคะ ยังไม่ได้เข้าหาอาจารย์ที่ปรึกษาเลยคะ” และจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3 กล่าวว่า “ยังไม่ได้คุยกับอาจารย์ที่ปรึกษาเลยคะ เคยเจอแถมครั้งเดียวแต่ไม่ได้คุยอะไรคะ”

การเตรียมตัวสอบกลางภาค นิสิตมีการเตรียมตัวก่อนการสอบกลางภาค โดยอ่านหนังสือล่วงหน้า ตั้งแต่มาเรียนที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เกือบทุกวันหลังจากเลิกเรียนในตอนเย็น เพื่อเป็นการทบทวนหลังจากการเรียนในห้องเรียน ในช่วง 1-2 เดือนแรกที่มีกิจกรรมการแข่งขันของเชียร์และเชียร์ลีดเดอร์ ผู้ให้ข้อมูลบางคนได้รับเลือกให้เป็นตัวแทนในการแข่งขันกองเชียร์ จึงต้องมีการซ้อมในช่วงเย็น เมื่อกลับมาถึงห้องพักจึงเกิดอาการเหนื่อยจากการซ้อมกิจกรรมทำให้ไม่ได้อ่านหนังสือ แต่ถ้าเป็นวันหยุดสุดสัปดาห์ก็อ่านหนังสือทุกวัน การอ่านหนังสือในแต่ละวันใช้เวลาประมาณวันละ 1 ชั่วโมง เมื่อใกล้ถึงวันสอบมีการอ่านหนังสืออย่างเต็มที่ แต่ตอนสมัยมัธยมศึกษาไม่มีการเตรียมตัวอ่านหนังสือก่อนการสอบ มาอ่านหนังสือตอนใกล้วันสอบเพราะเนื้อหาที่เรียนมีปริมาณไม่มากเท่ากับตอนเรียนมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 กล่าวว่า “ก็กังวลคะ แต่ว่าหนูจะมีการอ่านหนังสือมาเรื่อย ๆ ก่อนหน้านั้นแล้วคะ หรือมีเวลาว่างวันหยุดก็จะอ่านหนังสือคะ วันไหนที่ไม่ต้องทำกิจกรรมก็จะอ่านหนังสือ ลดเวลานอนลงคะนอนดึกมากขึ้น ไม่เหมือนตอนเรียนมัธยมนอนตั้งแต่หัวค่ำ แล้วใกล้สอบก็เริ่มอ่านหนังสือจริงจังมากขึ้นคะ”

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2 และผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3 พักอยู่หอพักภายนอกมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีการเตรียมตัวอ่านหนังสือในการสอบกลางภาคคือ อ่านหนังสือล่วงหน้าในช่วงที่ใกล้ถึงวันสอบ ประมาณ 1-2 สัปดาห์ก่อนถึงวันสอบ แตกต่างกับตอนเรียนอยู่สถาบันอาชีวศึกษาที่ต่างจังหวัดไม่มีการสอบกลางภาค แต่เป็นการสอบเก็บคะแนน โดยการเรียนเนื้อหาจบเป็นบท แล้วมีการนัดสอบเนื้อหาที่สอบจึงมีจำนวนไม่มาก แต่ที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มีการสอบกลางภาค ซึ่งใช้เวลาใน

การเรียนเป็นเวลาหลายเดือน ทำให้เนื้อหาที่เรียนมีจำนวนมาก จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2 กล่าวว่า “มีการอ่านมาบ้างไม่เยอะค่ะ มาอ่านใกล้ๆมากกว่า ตอนที่เรียนอยู่ที่วิทยาลัยอาชีวศึกษาไม่มีการสอบกลางภาค แต่จะเป็นการเรียนไปจบบท แล้วก็มีการสอบเก็บคะแนน ทำให้ไม่ต้องอ่านหนังสือเยอะค่ะ ไม่มีการสอบกลางภาคและปลายภาค” ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3 กล่าวว่า “มีการสอบกลางภาคและปลายภาคอ่านที่เนื้อหาเยอะค่ะ มาอ่านใกล้ ๆ ประมาณอาทิตย์ สองอาทิตย์ มากกว่า ตอนที่เรียนอยู่ที่วิทยาลัยอาชีวศึกษาไม่มีการสอบกลางภาค แต่จะเป็นการเรียนแล้วก็สอบไปเรื่อยๆมากกว่า” และยังคงกล่าวอีกว่า “อ่านใกล้วันสอบค่ะ ประมาณ 1 อาทิตย์ อ่านแค่วิชาละรอบค่ะ”

การเตรียมตัวสอบกลางภาคสำหรับนิสิตที่พักอยู่หอพักมีการเตรียมตัว 2 รูปแบบคือ อ่านล่วงหน้าก่อนการเรียน และอ่านทบทวนหลังเรียนมาตลอด และอ่านหนังสือในวันหยุดอีกวันละ 1 ชั่วโมง รูปแบบที่ 2 เป็นการอ่านหนังสือ 1-2 สัปดาห์ก่อนการสอบกลางภาค

การเตรียมตัวสอบปลายภาค ผู้ให้ข้อมูลที่อยู่หอพักภายนอกมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่มาจกต่างจังหวัดทุกคน หลังจากที่ได้รับทราบคะแนนการสอบกลางภาคผู้ให้ข้อมูลมีการเตรียมตัวในการสอบปลายภาค โดยการเพิ่มเวลาอ่านหนังสือมากขึ้น เพราะว่าเมื่อคะแนนสอบกลางภาคประกาศผล ผู้ให้ข้อมูลได้คะแนนไม่ถึงครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็ม เนื่องจากมีการเตรียมตัวในการสอบไม่พร้อม และอ่านหนังสือไม่เต็มที่จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 กล่าวว่า “ทำข้อสอบไม่ได้ค่ะ เจอข้อสอบแล้วสับสน เพราะว่าคงอ่านไปไม่แม่นค่ะ เจอคำตอบก็คล้าย ๆ กันหมดเหมือนถูกทุกข้อค่ะ” จึงปรับการอ่านหนังสือเพิ่มมากขึ้น โดยการเตรียมตัวอ่านหนังสือก่อนการสอบปลายภาค มีการสรุปเนื้อหาที่อ่านไว้สำหรับอ่านทบทวนอีกครั้ง และมีการจับกลุ่มกันให้นิสิตที่เรียนในสาขาวิชาเดียวกัน เป็นผู้ทบทวนเนื้อหาที่เรียนผ่านมาก่อนการสอบปลายภาคอีกด้วย จากการสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2 กล่าวว่า “แต่พอคะแนนกลางภาคออกมาไม่ค่อยดี พอสอบปลายภาคก็จะมีอ่านมากขึ้นกว่าเดิม พอใกล้สอบก็มีการจับกลุ่ม 4-5 คนมาติวกันโดยให้คนที่รู้เรื่องมาติวให้ค่ะ” ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 กล่าวอีกว่า “อ่านหนังสือก็อ่านมาเรื่อยๆเกือบทุกวันค่ะ วันละ 1-2 ชั่วโมงโดยประมาณนะค่ะ แล้วก็มีการสรุปด้วยค่ะ แล้วใกล้ ๆ ก็อ่านเต็มที่อีกค่ะ”

เมื่อผลการสอบกลางภาควิชาใดต่ำมีการปรับวิธีการเตรียมตัว เพื่อสอบปลายภาคโดยเพิ่มเวลาในการอ่านหนังสือ ทำสรุปสำหรับอ่านทบทวน รวมเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ทบทวนเนื้อหาที่เรียนมา

การปรับตัวของผู้ที่พักอยู่กับผู้ปกครอง และย้ายมาอยู่หอพักภายนอกมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

มีนิสิต 1 คนที่อยู่กับผู้ปกครอง แต่หลังจากรับทราบคะแนนสอบกลางภาคไม่พึงพอใจ จึงมีการย้ายมาอยู่หอพักนอกมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีการปรับตัวดังนี้

การปรับตัวในช่วงอยู่กับผู้ปกครองในการเดินทางมาเรียน ในการเดินทางไปเรียนที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ในแต่ละวัน ทุกเช้าผู้ปกครองขับรถยนต์ส่วนบุคคลมาส่งที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ถึงแม้ว่าผู้ให้ข้อมูลมีเรียนในช่วงเวลาบ่าย การเดินทางมาเรียนในวันที่มีชั่วโมงเรียนก็มาถึงในเวลาเช้าเหมือนทุกวัน เพราะเดินทางมาพร้อมกับผู้ปกครองซึ่งใช้เวลาเพียงครึ่งชั่วโมงเท่านั้น แต่การเดินทางกลับบ้านโดยใช้บริการรถโดยสารประจำทาง 2 สาย ซึ่งใช้เวลาในการเดินทางประมาณ 3 ชั่วโมง จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6 กล่าวว่า “ออกจากบ้านที่แถวพุทธมนณฑลสาย 2 โดยพ่อจะขับรถมาส่งทุกวันในตอนเช้าโดยใช้เวลาในการเดินทางครึ่งชั่วโมงก็ถึงมหาวิทยาลัย แต่การเดินทางกลับจะกลับบ้านโดยใช้รถเมล์ โดยใช้เวลาประมาณสามชั่วโมงในการเดินทาง” แตกต่างจากระดับมัธยมศึกษาทุกเช้าผู้ปกครองก็ขับรถยนต์ส่วนบุคคลมาส่งที่โรงเรียน แต่การเดินทางกลับโดยใช้บริการรถโดยสารประจำทาง ใช้เวลาเพียงครึ่งชั่วโมงก็ถึงบ้าน และผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6 ยังกล่าวอีกว่า “ตอนมัธยม ไปโรงเรียนใช้เวลาครึ่งชั่วโมงก็ถึงคะพอที่ขับรถไปส่ง ตอนเย็นก็กลับเองถึงบ้านก็ใช้เวลาครึ่งชั่วโมง กลับมาก็จะมีเวลาช่วยแม่ทำงานบ้าน” แสดงว่าระยะเวลาและระยะทางในการเดินทางมาเรียนไม่เป็นอุปสรรค และนิสิตปรับตัวได้หรือมาเรียนทันเวลาได้

ค่าใช้จ่าย ผู้ให้ข้อมูลได้รับเงินจากผู้ปกครองเป็นรายวันเหมือนสมัยตอนที่เรียนระดับมัธยมศึกษา แตกต่างตรงที่ได้รับเป็นจำนวนมากกว่าระดับมัธยมศึกษา เพราะผู้ให้ข้อมูลมีค่าใช้จ่ายในการเดินทางกลับบ้านในแต่ละวัน แต่การเดินทางไปมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ในแต่ละวันทุกเช้าผู้ปกครองขับรถยนต์ส่วนบุคคลมาส่งที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ การเดินทางกลับบ้านใช้บริการรถโดยสารประจำทางใช้เวลานานประมาณ 3 ชั่วโมงทำให้ต้องซื้อขนมปัง และน้ำดื่มรับประทานระหว่างทางจึงมีค่าอาหารโดยค่าใช้จ่ายที่ได้มาในแต่ละวันเป็นค่าเดินทางและค่าอาหาร ส่วนในเรื่องของค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ค่าใช้จ่ายในการทำรายงาน ค่าหนังสือสามารถขอได้จากที่บ้านเพิ่มเติมได้ ซึ่งเงินที่ได้รับจากที่บ้านในแต่ละวันก็ใช้จ่ายเพียงพอ จากการสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6 กล่าวว่า “ได้เป็นรายวันคะ เหมือนสมัยมัธยมคะ แต่ถ้ามีค่ารายงานก็ขอได้คะ ก็ใช้พอนะคะ” และผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6 ยังกล่าวอีกว่า “พ่อจะขับรถมาส่งทุกวันในตอนเช้าโดยใช้เวลาในการเดินทางครึ่งชั่วโมงก็ถึง

มหาวิทยาลัย แต่การเดินทางกลับจะกลับบ้านโดยใช้รถเมล์ โดยใช้เวลาประมาณสามชั่วโมงในการเดินทาง กว่าที่จะถึงบ้านก็ตึกคะ จะซื้อขนมปังกับน้ำกินระหว่างทาง กลับถึงบ้านก็อาบน้ำแล้วก็นอนคะ” นิสิตไม่ต้องมีการปรับตัวมาก เพราะได้รับเงินเป็นรายวันเหมือนตอนที่เรียนระดับมัธยมศึกษา

ชีวิตในวันหยุด ในช่วงวันหยุดช่วยผู้ปกครองทำงานบ้าน และมีหน้าที่รดน้ำให้กับทุกคนในบ้านในวันอาทิตย์ของทุกสัปดาห์ เสร็จจากงานบ้านผู้ให้ข้อมูลก็ใช้เวลาในการทำบ้าน และอ่านหนังสือทบทวนบทเรียนที่ได้เรียนมา เพราะว่าในช่วงวันจันทร์ ถึงวันศุกร์ผู้ให้ข้อมูลไม่มีเวลาในการอ่านหนังสือมากนัก เนื่องจากกลับถึงบ้านเป็นเวลาดึก ในช่วง 2 เดือนแรกทางมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มีการจัดกิจกรรมแข่งขันกองเชียร์และเชียร์ลีดเดอร์ ซึ่งผู้ให้ข้อมูลเข้าร่วมกิจกรรม เมื่อถึงบ้านก็พักผ่อน จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6 กล่าวว่า “จะอยู่บ้านคะ ประมาณเดือนละครั้งจะไปเดินห้างคะ ไม่ค่อยได้ไปเที่ยวที่ไหนคะจะอยู่บ้านช่วยแม่ทำงานบ้าน” ในช่วงวันหยุดปิดภาคการศึกษาไปเที่ยวห้างสรรพสินค้ากับเพื่อนมัธยมศึกษา 1 ครั้ง ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6 กล่าวว่า “จะเจอกันช่วงปิดเทอมหนึ่งครั้ง” ช่วงวันหยุดนิตต้องรดน้ำให้กับทุกคนในบ้านแสดงว่ามีหน้าที่ต้องรับผิดชอบนอกเหนือจากเรื่องเรียน ช่วยผู้ปกครองทำงานบ้าน และทำการบ้าน ทบทวนบทเรียน

การรับประทานอาหาร ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6 รับประทานอาหารโดยไปกันเป็นกลุ่มหลายคน จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6 กล่าวว่า “ไปกับเพื่อนก็ไปเป็นกลุ่มใหญ่ไปกินโรงอาหารใกล้ตึกคณะศึกษาศาสตร์ (บารี่ใหม่กว่า) ตอนแรกก็จะไปโรงอาหารบารี่ใหม่แต่มันไกลจากตึกที่เรียนคะรสชาติจะสู้ที่นี่ไม่ได้” และเคยไปรับประทานอาหารที่คณะอื่น แต่รสชาติไม่อร่อยเหมือนที่โรงอาหารกลาง 2 ได้ จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6 กล่าวว่า “เคยไปกินที่คณะวิศวกรรมศาสตร์ ใกล้ตึกเรียนก็เลยไปกินแต่ไม่อร่อยคะ”

ความสัมพันธ์กับเพื่อน ก่อนเปิดภาคการศึกษาผู้ให้ข้อมูลต้องเข้าร่วมโครงการค่ายปลูกจิตสำนึกศึกษาศาสตร์จัดขึ้น ณ ค่ายหัตถวุฒิแคมป์ อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี ใช้เวลาในการจัดกิจกรรมเป็นเวลา 3 วัน 2 คืน โดยมีกิจกรรมต่าง ๆ มากมายเพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลได้รู้จักเพื่อน และทำกิจกรรมร่วมกันเป็นหมู่คณะ จากการสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6 กล่าวว่า “ก่อนเปิดเรียนก็ต้องไปเข้าค่ายของทางคณะศึกษาศาสตร์ ทำให้ได้รู้จักกันมาก่อนบ้างแล้วคะ”

ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6 กับเพื่อนในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ความสัมพันธ์เป็นลักษณะสนิทกว่าเพื่อนคนอื่นอยู่หนึ่งคน จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6 กล่าวว่า “จะเป็นยีส เพราะว่าจะมาเรียนก่อนเวลาเรียนเหมือนกัน เรียน เลยทำให้เจอกันมากที่สุด จะทำกิจกรรมเหมือนกันก็เลยจะสนิทกว่าคนอื่น ๆ ค่ะ” ความสัมพันธ์กับเพื่อนสมัยมัธยมศึกษาก็ยังคงมีอยู่ จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6 กล่าวว่า “ยังติดต่อกันอยู่ค่ะ จะเจอกันช่วงปิดเทอมหนึ่งครั้ง และโทรคุยกันอาทิตย์ละครั้ง จะคุยกันเรื่องทั่วไปไม่ได้ปรึกษาอะไรค่ะ”

การใช้เวลากับเพื่อนคนไหนบ่อยกว่าเพื่อนคนอื่น ความสัมพันธ์พัฒนาเป็นเพื่อนสนิท แต่ความสัมพันธ์กับเพื่อนเก่าก็เหมือนเดิม

การเรียน ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6 ในช่วงแรกมีการเตรียมตัวก่อนเรียน การอ่านหนังสือก่อนทำให้ไม่เข้าใจ จึงเปลี่ยนจากการอ่านก่อนเรียนเป็นมาทบทวนหลังเรียน จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6 กล่าวว่า “ตอนแรกมีการอ่านก่อนค่ะ แล้วอ่านไม่รู้เรื่องก็เลยเปลี่ยนเป็นเรียนเสร็จแล้วกลับไปทบทวนค่ะ” การจัดตารางเรียนบางวันมีคาบว่างมาก บางวันก็น้อย จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6 กล่าวว่า “รู้สึกว่าการจัดตารางไม่สมดุลกันบ้างวันก็ว่างเยอะเกินไป บ้างวันก็ว่างแค่ชั่วโมงเดียวแล้วถ้าวันไหนอาจารย์เลิกสอนช้าก็ใช้เวลากินข้าวหน่อยมากค่ะ” เวลาเรียนในแต่ละรายวิชามีความเหมาะสม ถ้าใช้เวลาเรียนนานมากก็ทำให้รู้สึกไม่อยากเรียน จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6 กล่าวว่า “ก็มี 1 ชั่วโมง 2 ชั่วโมงแล้วแต่วิชาเวลาก็ดีแล้วค่ะ ไม่นานทำให้ไม่น่าเบื่อจนเกินไป” การเรียนในภาคต้นมีการทำงานกลุ่ม ผู้ให้ข้อมูลไม่ชอบการทำงานเป็นกลุ่ม เพราะแต่ละคนจะต้องแบ่งเนื้อหาไปช่วยกันทำ ซึ่งกว่าที่จะรวบรวมให้ครบทุกคนต้องเสียเวลามาก แต่ถ้าทำรายงานเป็นกลุ่มก็มีการกำหนดเวลาในการรวบรวมที่ชัดเจนเพื่อที่จะทำให้มีความรวดเร็วขึ้น จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6 กล่าวว่า “เทอมนี้มีรายงานกลุ่มวิชาเดียว เวลาแบ่งกลุ่มก็แบ่งกันเอง ในเรื่องเนื้อหา ก็จะช่วยกันหาแล้วแบ่งเนื้อหาไปพิมพ์เท่า ๆ กัน แล้วก็นำเสนอหน้าห้องทุกคน แต่หนูไม่ชอบทำงานกลุ่ม มันเสร็จช้ากว่าจะรวบรวมกันได้ หนูชอบทำคนเดียวทำอะไรก็ทันใจตัวเองดีค่ะ” และผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6 ยังกล่าวอีกว่า “ก็ทำได้ค่ะไม่มีปัญหาอะไร แต่แค่จะรู้สึกว่าต้องรวบรวม ก็กำหนดเวลารวบรวมงานที่พิมพ์ค่ะ ก็จะทำให้เร็วขึ้น” ผู้ให้ข้อมูลบอกว่าไม่เข้าเรียนในวิชาที่รู้ว่าวิทยากรภายนอกมาบรรยาย เพราะคิดว่าเนื้อหาไม่ออกสอบ จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6 กล่าวว่า “เคยโดดค่ะ พอดีอาจารย์ประจำวิชาไม่ได้เป็นคนสอนเองให้วิทยากรมาสอนแทน ก็เลยชวน ๆ กัน เพราะคิดว่าไม่ออกสอบโดดเรียนค่ะ โดดไปนั่งเล่น โดดไปกินข้าว”

ในเรื่องคาบว่างนิสิตยังปรับตัวไม่ได้ แต่เรื่องการทำงานเป็นกลุ่มนิสิตสามารถปรับตัวทำงานเป็นกลุ่มได้

การเตรียมตัวสอบกลางภาค ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6 มีการเตรียมตัวก่อนสอบกลางภาคโดยที่นิสิตอ่านหนังสือในทุกวันหยุดสุดสัปดาห์ใช้เวลาประมาณ 1-2 ชั่วโมง และทบทวนในวิชาที่เรียนมา โดยการสรุปเนื้อหาไว้สำหรับทบทวน ใกล้เคียงสอบกลางภาคจึงอ่านทบทวนอีกครั้ง เพราะสมัยมัธยมศึกษาไม่ได้เตรียมตัวอ่านหนังสือล่วงหน้า เนื่องจากเนื้อหาที่เรียนมีจำนวนน้อยกว่าเรียนมหาวิทยาลัย ทำให้คะแนนสอบกลางภาคออกมาแต่นิสิตไม่พอใจกับคะแนนที่ได้ จากการสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6 กล่าวว่า “ก็อ่านมาเรื่อยๆทุกวันหยุดนะค่ะ พอใกล้สอบก็จะมาอ่านอย่างเต็มที่แล้วมีการมาสรุปย่อไว้อ่านอีกค่ะ รู้สึกว่ามีเวลาอ่านน้อย ตอนแรกก็กลัวจะทำไม่ได้” ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6 ยังกล่าวว่า “ผ่าน Mean ทุกวิชาค่ะ แต่ก็ไม่ได้สูงมาก”

หลังจากประกาศผลคะแนนสอบกลางภาค ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6 ย้ายมาอยู่หอพักใกล้กับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การปรับตัวเมื่อมาอยู่หอพักภายนอกมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ การคิดถึงบ้าน ผู้ให้ข้อมูลรู้สึกคิดถึงบ้านในช่วงวันแรกที่ย้ายมาอยู่หอพัก เพราะยังไม่เคยมีประสบการณ์การอยู่หอพัก แต่เมื่อมีเพื่อนจึงทำให้หายคิดถึงบ้าน ผู้ให้ข้อมูลพักอยู่หอพักวันจันทร์จนถึงวันศุกร์เท่านั้น และกลับบ้านในวันหยุดสุดสัปดาห์ โดยผู้ปกครองขับรถส่วนตัวส่วนบุคคลมารับที่หอพัก และมาส่งที่หอพักในวันอาทิตย์ จากการสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6 กล่าวว่า “ตอนมาอยู่วันแรกก็คิดถึงบ้านค่ะ อยากกลับบ้าน แต่ได้เจอเพื่อนก็หายคิดถึงค่ะ แต่ก็กลับบ้านทุกวันหยุดเสาร์ อาทิตย์นะค่ะ พ่อจะมารับและมาส่งในวันอาทิตย์ตอนเย็นค่ะ” นิสิตอยู่หอพักรู้สึกคิดถึงบ้านในช่วงแรกเท่านั้น เมื่อนิสิตมีเพื่อนก็หายจากรู้สึกคิดถึงบ้าน

ค่าใช้จ่าย ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6 ในช่วงที่พักอยู่บ้านได้รับเงินเป็นรายวัน แต่หลังจากที่ย้ายออกมาอยู่หอพัก ได้รับเงินเป็นรายสัปดาห์ทุกสัปดาห์ที่กลับบ้าน และมีการใช้จ่ายพอสำหรับแต่ละสัปดาห์ ไม่มีการขอเพิ่มจากที่บ้าน จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6 กล่าวว่า “ก็จะได้มาเป็นอาทิตย์ค่ะ เวลากลับบ้านก็จะได้มา” และผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6 ยังกล่าวอีกว่า “ก็พอนะค่ะ เหลือด้วยค่ะ เพราะว่าไม่ได้ไปเดินซื้อของอะไรค่ะ วันหยุดก็กลับบ้าน”

การเดินทางมาเรียน ผู้ให้ข้อมูลคน การเดินทางมาเรียนในแต่ละวันมีความแตกต่างจากตอนที่พักอยู่บ้าน ผู้ให้ข้อมูลใช้การเดินทางโดยเดินมาจากหอพักภายนอกมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ แล้วมารอรถสวัสดิการภายในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เพื่อมาที่ตึกเรียน จากการสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6 กล่าวว่า “ก็เดินมาจากหอ แล้วมารอรถตะลี่ยค์มาที่ตึกเรียน” แสดงว่าการเดินทางมาเรียนไม่ว่านิสิตพักอยู่ที่บ้าน หรืออยู่หอพักนิสิตก็มาเรียนทันเวลา

การเตรียมตัวสอบปลายภาค หลังจากสอบกลางภาคประกาศผลไปแล้ว ผู้ให้ข้อมูลจึงย้ายมาอยู่หอพักใกล้กับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ การเตรียมตัวสำหรับการสอบปลายภาคจึงมีเวลาอ่านหนังสือมากกว่าเดิม ทำให้อ่านหนังสือได้ทุกวันหลังจากเลิกเรียน วันละประมาณ 1-2 ชั่วโมงและทบทวนวิชาที่เรียนมาในแต่ละวันอีกด้วย และมีการสรุปเนื้อหาที่อ่านไว้สำหรับอ่านตอนใกล้วันสอบ และพอใกล้สอบปลายภาคผู้ให้ข้อมูลจึงได้อ่านหนังสือจริงจังกี่ครั้ง จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6 กล่าวว่า “ก็มีเวลาอ่านมากขึ้นคะ เวลาคลับมาที่หอพักก็ซักผ้า แล้วก็ทำการบ้าน อ่านหนังสือ มีเวลาอ่านมากกว่าเวลาอยู่บ้านคะ หมดไปกับการเดินทาง”

กรณีนิสิตมีความรู้สึกว่าจะแน่นสอบกลางภาคไม่เป็นที่พอใจ จึงมีการปรับตัว โดยนิสิตมาอยู่หอพักอยู่ใกล้มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ทำให้นิสิตมีเวลาอ่านหนังสือ ทบทวนวิชาเรียนหลังเลิกเรียนทุกวัน วันละ 1-2 ชั่วโมง

สรุปการปรับตัวของผู้ที่พักอยู่บ้านกับผู้ปกครอง และย้ายมาอยู่หอพักภายนอกมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ในช่วงแรกก่อนประกาศคะแนนสอบกลางภาคมีการปรับตัวลักษณะเดียวกับผู้ให้ข้อมูลที่พักอยู่บ้านกับผู้ปกครอง เช่น การปรับตัวด้านค่าใช้จ่าย การปรับตัวด้านกรวันหยุด การปรับตัวด้านการเตรียมตัวก่อนสอบกลางภาค เป็นต้น แต่หลังจากย้ายมาอยู่หอพักภายนอกมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีการปรับตัวลักษณะเดียวกับผู้ที่มาจากต่างจังหวัดพักอยู่หอพักภายนอกมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เช่น การคิดถึงบ้าน การปรับตัวด้านวันหยุด การปรับตัวด้านการเดินทาง เป็นต้น

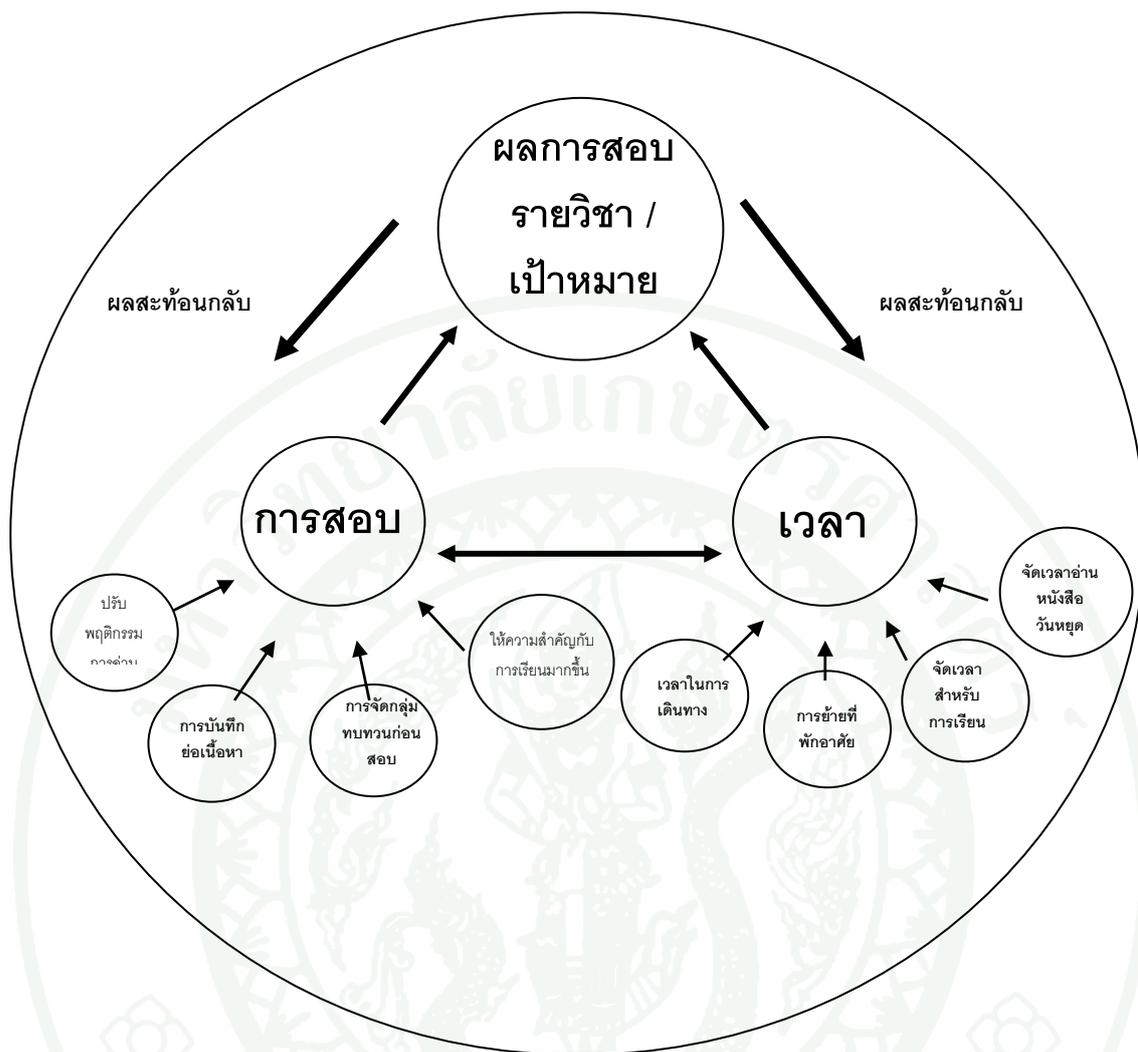
ในส่วนของการพัฒนาแบบจำลองการปรับตัวนั้น ได้สังเคราะห์แบบจำลองขึ้นจากความสัมพันธ์ของตัวแปรในส่วนที่เป็นเรื่อง และวิธีการปรับตัวในการเตรียมตัวสอบ และการจัดการเวลา ทั้งนี้ยึดเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์การปรับตัวที่เกี่ยวกับการเรียนเป็นหลัก และเมื่อได้

แบบจำลองการปรับตัวโดยยึดผลการสอบรายวิชาเป็นเป้าหมายหลักในการปรับตัว ได้นำกลับไปทดสอบกับผู้ให้ข้อมูลเพื่อยืนยันความถูกต้องของข้อมูล

แบบจำลองการปรับตัวโดยยึดผลการสอบรายวิชาเป็นสำคัญ

จากการสังเคราะห์ข้อมูลสามารถนำมาสรุปเป็นแบบจำลองการปรับตัวของนิสิต ซึ่งนิสิตยึดผลการสอบรายวิชาเป็นเป้าหมายสำคัญในการปรับตัว และเป้าหมายการปรับตัวนั้นเป็นเป้าหมายแต่ละบุคคล โดยแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ มิติของการสอบ เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการสอบ การปรับพฤติกรรมกรรมการอ่านหนังสือ การบันทึกย่อเนื้อหา การจับกลุ่มทบทวนก่อนสอบ ให้ความสำคัญกับการเรียนมากขึ้น และมีมิติของเวลา ประกอบด้วยตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับเวลา ได้แก่ การจัดเวลาในการเดินทาง การย้ายที่พักอาศัย จัดเวลาให้สำหรับการเรียน การจัดเวลาในการอ่านหนังสือวันหยุด ซึ่งทั้งสองส่วนมีความสัมพันธ์กัน และมีอิทธิพลต่อการปรับตัว เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย แต่ละบุคคลปรับตัวเพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายการเรียนโดยยึดผลการสอบรายวิชาเป็นสำคัญ เมื่อรู้ตัวตนเองได้คะแนนการสอบไม่เป็นที่พึงพอใจ จึงมีผลสะท้อนกลับมาเพื่อปรับปรุงให้ได้ตามเป้าหมายที่ต้องการ โดยเกณฑ์แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ คะแนนการสอบไม่ต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยรายวิชา หรือผลการเรียนรายวิชาต้องไม่ติด F

การปรับตัวมี 2 เรื่องใหญ่ คือ เรื่องแรกการสอบ ซึ่งประกอบด้วยเรื่องย่อยๆ เป็นการปรับพฤติกรรมกรรมการอ่านหนังสือ ถ้าถ้าต้องการให้คะแนนสอบ หรือผลการสอบรายวิชาเป็นที่พอใจ ก็ปรับการอ่านหนังสือเพิ่มขึ้น มีการบันทึกย่อเนื้อหาไว้สำหรับเพื่อทบทวนอีกครั้งก่อนการสอบ ถ้าผลการสอบกลางภาควิชาใดที่คะแนนการสอบต่ำกว่าค่าเฉลี่ย ก็จับกลุ่มเพื่อทบทวนบทเรียน และให้ความสำคัญกับการเรียนมากขึ้น เพื่อให้ผลการสอบ หรือผลการเรียนเป็นไปตามเป้าหมาย และเรื่องที่สองเป็นเรื่องของเวลา ประกอบด้วยเรื่องย่อยๆ เป็นการจัดการในเรื่องเวลาในการเดินทางมาเรียน ถ้าเวลาการเดินทางที่ต้องใช้เวลานาน ทำให้ไม่มีเวลาในการอ่านหนังสือเพื่อการสอบ จึงใช้วิธีการย้ายที่พักอาศัยมาอยู่ใกล้กับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จัดให้มีเวลาในการอ่านหนังสือ สามารถจัดเวลาในการอ่านหนังสือเพิ่มมากขึ้น จัดเวลาให้สำหรับการเรียนได้มากขึ้น หากผลการเรียนเป็นที่น่าพอใจแล้ว นิสิตก็จะไม่มีการปรับตัวใน 2 มิตินี้

ภาพที่ 2 แบบจำลองการปรับตัวโดยยึดผลการสอบรายวิชาเป็นสำคัญ

กรณีของผู้ให้ข้อมูลที่พักอยู่หอพักภายนอกมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 มีการเตรียมตัวก่อนการสอบกลางภาค โดยอ่านหนังสือล่วงหน้า ตั้งแต่มาเรียนที่ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เกือบทุกวันเป็นการทบทวนหลังจากการเรียนในห้องเรียน ในช่วง 1-2 เดือนแรกที่มีกิจกรรมการแข่งขันกองเชียร์และเชียร์ลีดเดอร์ จึงต้องมีการซ้อมในช่วงเย็น ทำให้ไม่ได้ อ่านหนังสือ แต่ถ้าเป็นวันหยุดสุดสัปดาห์ก็อ่านหนังสือทุกวัน การอ่านหนังสือในช่วงใกล้ถึงวันสอบ กลางภาคมีการอ่านหนังสืออย่างจริงจังขึ้น จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 กล่าวว่า “ก็กังวลนะ ค่ะ แต่ว่าหนูจะมีการอ่านหนังสือมาเรื่อย ๆ ก่อนหน้านี้แล้วค่ะ หรือมีเวลาว่างวันหยุดก็จะอ่านหนังสือ ค่ะ วันไหนที่ไม่ต้องทำกิจกรรมก็จะอ่านหนังสือ ลดเวลานอนลงคะนอนดึกมากขึ้น ไม่เหมือนตอน เรียนมัธยมนอนตั้งแต่หัวค่ำ แล้วใกล้สอบก็เริ่มอ่านหนังสือจริงจังมากขึ้นค่ะ”

หลังจากที่รู้คะแนนการสอบกลางภาคซึ่งได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของรายวิชานั้น เนื่องจาก นิสิตไม่มีความพร้อมในการเตรียมตัวสอบและอ่านหนังสือไม่เต็มที่ จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 กล่าวว่า “ทำข้อสอบไม่ได้ค่ะ เจอข้อสอบแล้วสับสน เพราะว่าคงอ่านไปไม่แม่นค่ะ เจอคำตอบก็ คล้าย ๆ กันหมดเหมือนถูกทุกข้อค่ะ” ซึ่งผู้ให้ข้อมูลไม่พึงพอใจจึงเกิดผลสะท้อนกลับในรูปแบบการ ปรับตัวในการเตรียมตัวในการสอบปลายภาค โดยการมีการจัดสรรในเรื่องของเวลาให้ความสำคัญ กับการเรียน การเตรียมตัวก่อนการสอบเพิ่มมากขึ้น ซึ่งผู้ให้ข้อมูลมีการปรับพฤติกรรมกรรมการอ่าน หนังสือ โดยมีการสรุปเนื้อหาที่อ่านไว้สำหรับอ่านทบทวนอีกครั้ง และมีการจับกลุ่มให้นิสิตที่เรียนใน สาขาวิชาเดียวกันเป็นผู้ทบทวนเนื้อหาที่เรียนผ่านมาก่อนการสอบปลายภาคอีกด้วย ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 กล่าวอีกว่า “อ่านหนังสือก็อ่านมาเรื่อยเกือบทุกวันค่ะ วันละ 1-2 ชั่วโมงโดยประมาณนะคะ แล้วก็มี การสรุปย่อด้วยค่ะ แล้วใกล้ ๆ ก็อ่านเต็มที่อีกค่ะ”

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2 และผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3 มีการเตรียมตัวอ่านหนังสือ โดยอ่านหนังสือล่วงหน้า ในช่วงที่ใกล้ถึงวันสอบประมาณ 1-2 สัปดาห์ก่อนถึงวันสอบกลางภาค จากการสัมภาษณ์ ของผู้ให้ ข้อมูลคนที่ 2 กล่าวว่า “มีการอ่านมาบ้างไม่เยอะค่ะ มาอ่านใกล้ ๆ มากกว่าตอนที่เรียนอยู่ที่วิทยาลัย อาชีวศึกษาไม่มีการสอบกลางภาค แต่จะเป็นการเรียนไปจบบท แล้วก็มีสอบเก็บคะแนน ทำให้ไม่ ต้องอ่านหนังสือเยอะค่ะ ไม่มีการสอบกลางภาคและปลายภาค” และจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคน ที่ 3 กล่าวว่า “ก็ว่างเยอะค่ะ ว่าง 2 -3 ชั่วโมงก็มีค่ะ ถ้าไม่มีอะไรก็นั่งคุยกัน ถ้ามีการบ้านก็ทำการบ้าน ค่ะ” จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2 กล่าวว่า “แต่พอคะแนนกลางภาคออกมาไม่ค่อยดีจึงเกิดผล การสะท้อนกลับในการเรียนปรับตัว ให้ความสำคัญกับการเรียนเพื่อเตรียมตัวสำหรับการสอบปลาย ภาค มีการจัดสรรเวลาสำหรับการอ่านหนังสือเพิ่มมากขึ้นมีการอ่านมากขึ้นกว่าเดิม พอใกล้สอบก็จะ มีการจับกลุ่ม 4-5 คนมาติวกันโดยให้คนที่รู้เรื่องมาติวให้ค่ะ” และผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2 มีการปรับตัวใน การอ่านหนังสือในรายวิชาที่ไม่ผ่านคะแนนการสอบกลางภาค ซึ่งไม่ผ่านคะแนนเฉลี่ยของรายวิชานั้น แค่หวังว่าเกรดรายวิชานั้นไม่ติด F ก็พอใจแล้ว จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2 กล่าวว่า “ก็ได้แค่ ผ่านนะคะ แค่ไม่ติด F ก็ดีแล้วค่ะ”

ผู้ให้ข้อมูลที่พักอยู่บ้านกับผู้ปกครองเป็นผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4 ไม่มีการเตรียมตัวก่อนการสอบ กลางภาคในการอ่านหนังสือล่วงหน้า การเตรียมตัวในการสอบอ่านหนังสือตอนใกล้ถึงวันสอบ ประมาณ 1-2 วันเท่านั้น จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4 กล่าวว่า “เพราะเป็นคนไม่ชอบอ่าน หนังสือล่วงหน้าค่ะ ใกล้สอบแล้วแบบว่าสอบพ่วงนี้อ่านก่อนล่วงหน้า 1 วัน อ่านมาก่อนแล้วจำไม่ได้ ค่ะ” หลังจากู้ผลคะแนนสอบกลางภาค ซึ่งคะแนนไม่เป็นที่พอใจ เนื่องจากนี้ผู้ให้ข้อมูลปรับตัวกับ

ข้อสอบที่ต้องวิเคราะห์และประยุกต์ไม่ได้ จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4 กล่าวว่า “ไม่ชอบที่ต้องวิเคราะห์วิชาที่ต้องมาประยุกต์จะรู้สึกว่ามันยากมาก” ทำให้ผลสะท้อนกลับออกมาในรูปแบบการปรับตัวมีการปรับพฤติกรรมกรรมการอ่านหนังสือ การอ่านหนังสือจากที่เป็นคนไม่ชอบอ่านหนังสือล่วงหน้า ในการสอบก็ต้องอ่านหนังสือล่วงหน้า มีการจัดสรรเวลาในการอ่านเพิ่มมากขึ้นประมาณ 2-3 สัปดาห์ ก่อนการสอบปลายภาค ส่วนวิชาที่คะแนนออกมาไม่ผ่านมาตรฐานวิชานั้นก็อ่านเพิ่มมากขึ้นกว่าวิชาอื่นๆ จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4 กล่าวว่า “อ่านหนังสือตอนใกล้ถึงวันสอบประมาณ 1-2 วัน แต่พอคะแนนกลางภาคออกมาก็เลยต้องต้องอ่านล่วงหน้ามานานกว่าเดิมประมาณ 2-3 อาทิตย์”

ผู้ให้ข้อมูลที่พักอยู่บ้านกับผู้ปกครองเป็นผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5 ซึ่งเป็นผู้ที่เคยผ่านการคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา มีการเตรียมตัวอ่านหนังสือก่อนการสอบกลางภาคล่วงหน้าประมาณ 3 อาทิตย์ โดยมีการสรุปเนื้อหาที่อ่านไว้สำหรับอ่านทบทวนอีกครั้งในช่วงเวลาที่ใกล้สอบอีกครั้ง จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5 กล่าวว่า “เวลาใกล้สอบประมาณ 3 อาทิตย์ก็ต้องมีการอ่านเตรียมตัวล่วงหน้ามาแล้ว มีการปรับตัวมาจากที่มหาวิทยาลัยก่อนแล้วเวลาอ่านก็จะมีการจัดให้ได้อ่านทบทวนด้วยครับ” เมื่อคะแนนกลางภาคประกาศผล มีหนึ่งวิชาคะแนนน้อยทำให้ผู้ให้ข้อมูลไม่พอใจ จึงตัดสินใจที่งดเรียนวิชานั้น เพราะตอนที่เตรียมตัวอ่านหนังสือ ผู้ให้ข้อมูลไม่ได้อ่านหนังสือเล่มเดียวกับที่อาจารย์ประจำวิชานั้นสอนในชั้นเรียน ได้อ่านหนังสือคนละเล่ม จึงเกิดความเข้าใจผิด ทำให้อ่านหนังสือซึ่งมีเนื้อหาที่แตกต่างกัน ทำให้ทำข้อสอบไม่ได้ จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5 กล่าวว่า “คงเหมือนตอนก่อนสอบกลางภาคล่วงหน้าประมาณ 3 อาทิตย์ แล้วทำโน้ตย่อไว้อ่าน” จึงเกิดผลสะท้อนกลับโดยให้ความสำคัญกับการเรียนมากขึ้น และมีการเตรียมตัวอ่านหนังสือก่อนการสอบปลายภาค เหมือนการเตรียมตัวก่อนการสอบกลางภาค โดยการอ่านหนังสือล่วงหน้าก่อนวันสอบประมาณ 3 สัปดาห์ โดยมีการสรุปเนื้อหาที่อ่านไว้สำหรับอ่านทบทวนอีกครั้งไว้สำหรับอ่านตอนใกล้วันสอบ

ผู้ให้ข้อมูลที่พักอยู่บ้านกับผู้ปกครอง และย้ายออกมาอยู่หอพักภายนอก มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์หลังจากรู้ผลคะแนนการสอบกลางภาค เป็นผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6 มีการเตรียมตัวก่อนสอบกลางภาคโดยที่นิสัยอ่านหนังสือในทุกวันหยุดใช้เวลาประมาณ 1-2 ชั่วโมง และทบทวนในวิชาที่เรียนมา โดยการสรุปย่อเนื้อหาที่อ่านไว้สำหรับอ่านใกล้วันสอบ แล้วพอใกล้วันสอบกลางภาคจึงมาอ่านเต็มที่อีกครั้ง ทำให้คะแนนสอบกลางภาคออกมาก็ไม่สูงที่สุด แล้วก็ไม่มีวิชาไหนต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของรายวิชานั้น จากการสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6 กล่าวว่า “ก็อ่านมา

เรื่อย ๆ ทุกวันหยุดนะค่ะ พอใกล้สอบก็จะมาอ่านอย่างเต็มที่แล้วมีการมาสรุปย่อไว้อ่านอีกค่ะ รู้สึกว่ามีเวลาอ่านน้อย ตอนแรกก็กลัวจะทำไม่ได้”

หลังจากที่รู้ผลคะแนนกลางภาคซึ่งนิสิตไม่พอใจกับคะแนนที่ได้ แสดงให้เห็นถึงเป้าหมายเพื่อคาดหวังผลการเรียน จึงมีผลการสะท้อนกลับเพื่อการสอบ โดยที่นิสิตให้ความสำคัญกับการเรียนมีการจัดสรรเวลาสำหรับอ่านหนังสือเพิ่มขึ้น โดยย้ายมาอยู่หอพักใกล้มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เพื่อความสะดวกสำหรับการเดินทาง เพราะบ้านของนิสิตต้องใช้เวลาในการเดินทาง 2-3 ชั่วโมง จึงทำให้นิสิตมีเวลาอ่านหนังสือในวันหยุดสุดสัปดาห์เท่านั้น หลังจากย้ายมาอยู่หอพักทำให้มีเวลาอ่านหนังสือมากกว่าเดิม ทำให้อ่านหนังสือได้ทุกวันหลังจากเลิกเรียน วันละประมาณ 1-2 ชั่วโมง และทบทวนวิชาที่เรียนมาในแต่ละวันอีกด้วย และมีการสรุปเนื้อหาไว้สำหรับทบทวนใกล้วันสอบปลายภาค และพอใกล้สอบปลายภาคผู้ให้ข้อมูลจึงได้อ่านหนังสือจริงจังก่อครั้ง จากการสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6 กล่าวว่า “ก็มีเวลาอ่านมากขึ้นค่ะ เวลากลับมาที่หอพักก็ซักผ้า แล้วก็ทำการบ้าน อ่านหนังสือ มีเวลาอ่านมากกว่าเวลาอยู่บ้านค่ะ หมดไปกับการเดินทาง”

ข้อวิจารณ์

ผู้ที่มาจากต่างจังหวัดพักอยู่หอพักภายนอกมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีการปรับตัวในเรื่องการสอบ เพราะผลคะแนนสอบกลางภาคได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของรายวิชานั้น แต่นิสิตมีความคาดหวังให้ผลการเรียนรายวิชานั้นไม่ติด F หลังการสอบปลายภาคผู้ให้ข้อมูลได้ผลการเรียน 1 วิชาเป็น D แต่ผลการเรียนเฉลี่ยรวมเกิน 2.00 ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ (Korman, A.K., 1977 อ้างอิงในสมศักดิ์ คงเที่ยง และอัญชลี โพธิ์ทอง, 2542: 161-162) ความพึงพอใจ ในงานเกิดจากความต้องการส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์ต่อผลที่ได้รับจากงานกับการประสบความสำเร็จตามเป้าหมายส่วนบุคคล

ผู้ที่อยู่บ้านกับผู้ปกครองมีการปรับตัวเรื่องการสอบ หลังจากที่ได้ผลคะแนนกลางภาคประกาศผู้ให้ข้อมูลได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของรายวิชานั้น จึงมีการปรับตัวในเรื่องการอ่านหนังสือ การสรุปเนื้อหา และมีการจับกลุ่มทบทวนบทเรียน ซึ่งปรับใช้กับกลวิธีในการป้องกันตนเองแบบผู้สถานการณ์ มีการปรับตัวแบบดเรียนรายวิชานั้น ซึ่งปรับใช้กับแบบหนีสถานการณ์ วิธีการปรับตัวโดยให้ตนเองพ้นไปจากสถานการณ์ที่เป็นปัญหา และมีการปรับตัวโดยย้ายมาอยู่หอพักภายนอกมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพราะผลคะแนนกลางภาคทำให้เกิดความไม่พอใจ แสดงให้เห็นถึง

เป้าหมายเพื่อคาดหวังผลการเรียนที่ผ่าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (พิทยา ตุกเตียน, 2543: 92) ที่ได้ศึกษาการปรับตัวของนักศึกษาปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 สถาบันราชภัฏ เขตภาคใต้ พบว่าปัญหาการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ทำให้ต้องมีการปรับตัวมาก มีการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม สังคม และการเรียนที่เปลี่ยนไป เนื่องจากนักเรียนต้องเปลี่ยนที่อยู่จากภูมิลำเนาเดิมมาอยู่หอพักเอกชน ทำให้ต้องมีการปรับตัวหลายด้าน

ผู้ให้ข้อมูลทุกคนมีการปรับตัวเพื่อผลการเรียนรายวิชาเป็นสำคัญ เพราะนิสิตที่เข้ามาเรียนศึกษาต่อมุ่งหวังผลการเรียนเพื่อนำความรู้ที่ได้ไปประกอบอาชีพที่ดีสอดคล้องกับทฤษฎีการพัฒนากายของ Haviaghurst ในวัย Early Adulthood นั้นเป็นช่วงอายุประมาณ 18-30 ปี มีการพัฒนากายเต็มที่ เริ่มดำเนินชีวิตแบบผู้ใหญ่ นำความรู้และประสบการณ์มาใช้ในการประกอบอาชีพ และดำรงชีวิต มีการปรับตัวในหลาย ๆ ด้าน บุคคลในวัยนี้เริ่มจะมีส่วนรับผิดชอบต่อสังคม และมักจะเข้าสังคมกลุ่มที่มีความสนใจคล้ายคลึงกัน (Haviaghurst, 1979: 83-84 อ้างใน วิกร ตัณฑวสุโธ, 2536: 37)

แบบจำลองการปรับตัวโดยยึดผลการสอบรายวิชาเป็นสำคัญสามารถอธิบายได้เฉพาะนิสิตชั้นปีที่ 1 ที่ลงทะเบียนเรียนเทอมต้นแค่เพียงเทอมเดียวเท่านั้น ไม่สามารถอธิบายครอบคลุมถึงอาจารย์ที่ปรึกษา และนิสิตรุ่นพี่ เพราะนิสิตชั้นปีที่ 1 ไม่มีรุ่นพี่ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 แต่มีรุ่นพี่ชั้นปีที่ 5 ซึ่งปีการศึกษา 2552 นิสิตชั้นปีที่ 5 ต้องทำการฝึกสอน เพราะถ้ามีนิสิตรุ่นพี่ชั้นปี 2 นิสิตชั้นปีที่ 1 สามารถปรึกษาได้ เนื่องจากนิสิตรุ่นพี่ชั้นปี 2 มีประสบการณ์การเรียนผ่านมาแล้ว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (เรืองชัย วงษ์อุระ, 2543: 65) ที่ได้ศึกษาการปรับตัวนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง คณะวิชาชีพช่างอุตสาหกรรม วิทยาลัยเทคนิคนครพนมที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 มีความสามารถในการปรับตัวได้ดีกว่า ชั้นปีที่ 1 ในด้านความสัมพันธ์กับอาจารย์ผู้สอน เพื่อนและผู้อื่น อาจเป็นเพราะว่าชั้นปีที่ 2 มีการปรับตัวให้เข้ากับการเรียนในมหาวิทยาลัยมาก่อนแล้ว 1 ปี มีการเรียนรู้ภาคทฤษฎีมาครบจึงเกิดความมั่นใจในการปฏิบัติงาน

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยเรื่องการปรับตัวของนิสิตชั้นปีที่ 1 หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจและคอมพิวเตอร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 6 คน ได้สรุปผลการวิจัย ข้อเสนอแนะ และบทสะท้อนการทำวิจัยรายละเอียดดังนี้

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องการปรับตัวของนิสิต ชั้นปีที่ 1 หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจและคอมพิวเตอร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ในการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยสัมภาษณ์แบบเจาะลึกนิสิตจำนวน 6 คน ผลการวิจัยพบลักษณะการปรับตัว 2 รูปแบบใหญ่ คือ การปรับตัวของผู้ที่พักอยู่บ้านกับผู้ปกครอง และการปรับตัวของผู้ที่มาจากต่างจังหวัดพักอยู่หอพักภายนอกมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ นอกจากนี้ยังมีรูปแบบย่อยอีก 1 รูปแบบเป็นผู้ที่เคยพักอยู่บ้านกับผู้ปกครอง และย้ายมาอยู่หอพักภายนอกมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การปรับตัวของผู้ที่พักอยู่บ้านกับผู้ปกครอง

การปรับตัวในเรื่องเวลาในการเดินทางมาเรียนมีการปรับตัว 2 แบบ คือมีทั้งนิสิตที่ปรับตัวมาเรียนทันตามตารางเรียน และนิสิตที่มาเรียนไม่ทันตามตารางเรียน ซึ่งหมายถึง นิสิตยังปรับตัวไม่ได้หรือปรับตัวได้ยังไม่ดีพอ การปรับตัวด้านค่าใช้จ่ายของนิสิตที่อยู่บ้านกับผู้ปกครองไม่ต้องมีการปรับตัว เพราะได้รับเงินเป็นรายวันเหมือนตอนที่เรียนระดับมัธยมศึกษา การปรับตัวในวันหยุดสุดสัปดาห์ ในกรณีที่บ้านเป็นสถานประกอบการนิสิตช่วยทำงานของสถานประกอบการ เช่น บัญชี นอกจากนั้นแล้วกิจกรรมที่นิสิตทำใกล้เคียงกัน ไม่ว่าจะบ้านเป็นสถานประกอบการ หรือไม่เป็นสถานประกอบการ คือทำการบ้าน อ่านหนังสือ และเดินห้างสรรพสินค้า การปรับตัวด้านการรับประทานอาหาร มีการปรับตัวในเรื่องการรับประทานอาหารโดยเลือกที่รสชาติอร่อย แต่ทั้งสองแบบก็ไปกับเพื่อนเป็นกลุ่มไม่ได้ไปคนเดียว การปรับตัวด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน นิสิตใช้เวลาอยู่กับเพื่อนคนไหนบ่อยกว่าเพื่อนคนอื่น ความสัมพันธ์พัฒนาเป็นเพื่อนที่สนิท แต่ความสัมพันธ์กับเพื่อนเก่าก็ยังเหมือนเดิม การปรับตัวด้านการเรียน มีการปรับตัวให้เข้ากับเวลาว่างระหว่างเรียนได้ เพื่อให้มี

เวลาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม ทำการบ้าน การปรับตัวก่อนการสอบ ในกรณีที่นิสิตมีความรู้ดีกว่า คะแนนสอบกลางภาคต่ำ ต้องการให้คะแนนกลางภาคสูงขึ้น นิสิตเตรียมตัวอ่านหนังสือล่วงหน้า เพิ่มขึ้นกว่าเดิม เพื่อเตรียมตัวสอบปลายภาค แต่ถ้านิสิตคิดว่าผลการสอบกลางภาคเป็นที่พอใจ การเตรียมตัวก่อนสอบปลายภาคจะใช้เวลาและวิธีการเดียวกับการเตรียมตัวสอบกลางภาค

การปรับตัวของผู้ที่พักอยู่หอพักภายนอกมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การปรับตัวการคิดถึงบ้านของผู้ที่พักอยู่หอพักมีอาการคิดถึงบ้านเป็นช่วง ๆ มีการปรับตัวโดยการติดต่อทางโทรศัพท์ ทำให้หายคิดถึง การคิดถึงบ้านไม่ค่อยมีผลต่อการเรียน การปรับตัวในเรื่องเวลาในการเดินทางมาเรียน การเดินทางมาเรียนไม่มีอุปสรรค และมาเรียนทันเวลาตามตารางเรียน เพราะอยู่หอพักใกล้มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ การปรับตัวด้านค่าใช้จ่ายของผู้ไม่เคยอยู่หอพักมาก่อน มีการปรับตัวเรื่องการใช้จ่ายเงินจากได้รับเป็นวันมาเป็นรายเดือนจึงต้องประหยัด และมีการวางแผนการใช้จ่ายเงินให้เพียงพอ ในระยะแรกมีกิจกรรมต้องใช้เงินจำนวนมาก ส่วนผู้ที่มีประสบการณ์อยู่หอพักมาแล้วไม่มีการปรับตัวเรื่องการใช้จ่าย แต่เงินที่ได้รับในการใช้จ่ายแต่ละเดือนมากขึ้นกว่าเดิม การปรับตัวในวันหยุดนิสิตต้องทำงานบ้านด้วยตนเอง นอกจากนั้นแล้ว กิจกรรมที่นิสิตทำคล้ายกัน คือทำการบ้าน อ่านหนังสือ และเดินห้างสรรพสินค้า การรับประทานอาหารในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ของผู้ที่อยู่หอพัก มีการปรับตัวในเรื่องการรับประทานอาหาร 2 รูปแบบ แบบแรกเลือกที่ระยะทางที่ใกล้กับตึกเรียน แบบที่สองสองเลือกที่รสชาติความอร่อย แต่ทั้งสองแบบก็ไปกับเพื่อนเป็นกลุ่มไม่ได้ไปคนเดียว ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนการคบเพื่อนผู้ที่อยู่หอพักมีเพื่อนสนิทที่มาจากจังหวัดเดียวกัน หรือพักอยู่หอพักเดียวกัน มีการพัฒนาความสัมพันธ์กันเป็นเพื่อนใหม่ การติดต่อสัมพันธ์กับเพื่อนที่เคยเรียนมัธยมด้วยกันลดลง การปรับตัวด้านการเรียนนิสิตมีการปรับตัวให้เข้ากับเวลาว่างระหว่างเรียนได้ โดยทำการบ้าน อ่านหนังสือ หรือคุยกับเพื่อน การปรับตัวก่อนการสอบกลางภาค สำหรับนิสิตที่เข้าพักอยู่หอพักมีการเตรียมตัว 2 รูปแบบคือ อ่านหนังสือล่วงหน้าก่อนการเรียน และอ่านทบทวนหลังเรียนมาตลอด และอ่านหนังสือในวันหยุดอีกวันละ 1 ชั่วโมง รูปแบบที่ 2 เป็นการอ่านหนังสือ 1-2 สัปดาห์ก่อนการสอบกลางภาค การปรับตัวก่อนการสอบปลายภาคมีผล การสอบกลางภาควิชาใดต่ำมีการปรับวิธีการเตรียมตัว เพื่อการสอบปลายภาคโดยเพิ่มเวลาในการอ่านหนังสือ ทำสรุปเนื้อหาสำหรับอ่านทบทวนก่อนสอบ และรวมเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ทบทวนเนื้อหาที่เรียนมา

การปรับตัวของผู้ที่พักอยู่บ้านกับผู้ปกครอง และย้ายมาอยู่หอพักภายนอกมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การปรับตัวในช่วงอยู่บ้านกับผู้ปกครอง การปรับตัวในเรื่องเวลาในการเดินทางมาเรียน นิสิตมีการปรับตัวมาเรียนทันตามตารางเรียน เพราะผู้ปกครองขับรถยนต์ส่วนบุคคลมาส่งที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เหมือนกับสมัยมัธยมศึกษา การปรับตัวด้านค่าใช้จ่าย นิสิตไม่ต้องมีการปรับตัวมาก เพราะนิสิตได้รับเงินเป็นรายวัน เหมือนตอนที่เรียนสมัยมัธยมศึกษา การปรับตัวในวันหยุด กิจกรรมที่นิสิตทำ คือทำการบ้าน อ่านหนังสือ และเดินห้างสรรพสินค้า การปรับตัวด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน การเจอเพื่อนบ่อยกว่าเพื่อนคนอื่น ความสัมพันธ์จึงพัฒนาเป็นเพื่อนใหม่ที่สนิท แต่ความสัมพันธ์กับเพื่อนเก่าก็ยังคงเหมือนเดิม การปรับตัวด้านการรับประทานอาหาร นิสิตปรับตัวเรื่องการรับประทานอาหารโดยคำนึงถึงรสชาติต้องอร่อย การปรับตัวด้านการเรียนในเรื่องคาบว่าง นิสิตยังปรับตัวไม่ได้ แต่เรื่องการทำงานเป็นกลุ่ม นิสิตสามารถปรับตัวทำงานเป็นกลุ่มได้

การปรับตัวเมื่อมาอยู่หอพักภายนอกมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ การคิดถึงบ้าน นิสิตอยู่หอพักรู้สึกคิดถึงบ้านในช่วงแรกเท่านั้น นิสิตปรับตัวได้เมื่อได้อยู่กับเพื่อน การปรับตัวเรื่องค่าใช้จ่ายไม่ว่า นิสิตได้รับเงินเป็นรายวัน หรือรายสัปดาห์ นิสิตก็สามารถใช้จ่ายได้เพียงพอ ซึ่งถือว่า นิสิตสามารถปรับตัวได้ การปรับตัวเรื่องการเดินทางไม่ว่า นิสิตพักอยู่ที่บ้าน หรืออยู่หอพัก นิสิตก็มาเรียนทันเวลา การปรับตัวก่อนการสอบปลายภาค นิสิตมีเวลาอ่านหนังสือเพิ่มมากขึ้นกว่าตอนที่พักอยู่บ้านกับผู้ปกครอง เพราะต้องเสียเวลากับการเดินทาง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัย

1. อาจารย์ที่ปรึกษาควรมีการกำหนดเวลาให้นิสิตเข้าพบเพื่อคอยชี้แนะแนวทางที่เหมาะสม ให้คำปรึกษาและให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆ ได้แก่ เรื่องการเข้าเรียน อาจารย์ที่ปรึกษาควรอธิบายให้นิสิตเข้าใจการที่อาจารย์ประจำวิชาเชิญวิทยากรภายนอกมาบรรยายมีความสำคัญ นิสิตควรทำความเข้าใจ ปัญหาเรื่องคะแนนการสอบว่า นิสิตควรจะมีการปรับตัวอย่างไร เป็นต้น

2. อาจารย์แนะแนวคอยให้คำปรึกษาด้านทักษะต่างๆ อย่างครอบคลุมที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในรั้วมหาวิทยาลัย เช่น การปรับตัวให้เข้ากับชีวิตในมหาวิทยาลัย การคบเพื่อน การ

แก้ปัญหาต่างๆ อย่างถูกต้องเหมาะสม การตัดสินใจที่ถูกต้อง และการเรียนที่สามารถประสบความสำเร็จ เป็นต้น และต้องทำให้นิสิตเข้าใจต่อการเปลี่ยนแปลง ไม่ว่าจะเรื่องความต้องการการยอมรับจากสังคม การเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ และหาทางแก้ไขได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ต่างๆ

3. ฝ่ายกิจกรรมนิสิตควรจัดกิจกรรมที่มีการพบกันระหว่างนิสิตกับอาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ผู้สอนเพื่อให้ทราบปัญหาของนิสิตได้อย่างทั่วถึง เพราะนิสิตชั้นปีที่ 1 ยังไม่กล้าที่จะเข้าพบกับอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อปรึกษาปัญหาต่างๆ และไม่กล้าพูดคุยกับอาจารย์ประจำวิชาที่เรียน และฝ่ายกิจกรรมนิสิตควรจัดกิจกรรมเพื่อช่วยให้นิสิตมีความพร้อมในการศึกษาเล่าเรียน และเพื่อพัฒนานิสิตให้เป็นบุคคลที่สมบูรณ์ ทั้งทางด้านสังคม อารมณ์ ร่างกายและจิตใจ เพื่อที่จะได้เป็นพื้นฐานที่ดีในการนำความรู้ไปใช้เป็นประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ ภายหลังจากสำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัย

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

1. แบบจำลองการปรับตัวโดยยึดผลการสอบรายวิชาเป็นสำคัญที่พบ ไม่สามารถอธิบายได้ครอบคลุมถึงนิสิตรุ่นพี่ เพราะนิสิตชั้นปีที่ 1 ไม่มีรุ่นพี่ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 แต่มีรุ่นพี่ชั้นปีที่ 5 ซึ่งปีการศึกษา 2552 นิสิตชั้นปีที่ 5 ต้องทำการฝึกสอน และยังไม่ได้ทดสอบกับนิสิตที่มีผลการเรียนสูง และนิสิตที่มีผลการเรียนต่ำ คือ ผลการเรียนเฉลี่ยน้อยกว่า 2.00 เพราะระยะเวลาในการเก็บข้อมูลของผู้วิจัยมีจำกัดจึงควรนำแบบจำลองนี้ไปทดสอบ และพัฒนาให้สมบูรณ์ในสถานการณ์ดังกล่าว

2. ควรทำการศึกษาในช่วงที่นิสิตทำการฝึกสอน เนื่องจากการฝึกสอนมีกับสถานการณ์ที่แตกต่างจากสถานการณ์การเรียน น่าจะมีการปรับตัวที่แตกต่างกัน และควรทำการศึกษามากกว่า 1 ภาคการศึกษาเพื่อมองว่าเกิดวงจรของการปรับตัวในการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทสะท้อนการทำวิจัย

การทำวิจัยครั้งนี้ทำให้ผู้วิจัยไปสู่อะไรหลายอย่าง ทั้งที่เคยเจอมาตลอด และสิ่งแปลกใหม่ที่ได้เจอในครั้งแรกที่ได้เรียนรู้จากงานวิจัยเชิงคุณภาพซึ่งเป็นเรื่องใหม่สำหรับผู้วิจัยเอง เป็นประสบการณ์การทำงานวิจัยเชิงคุณภาพครั้งแรก

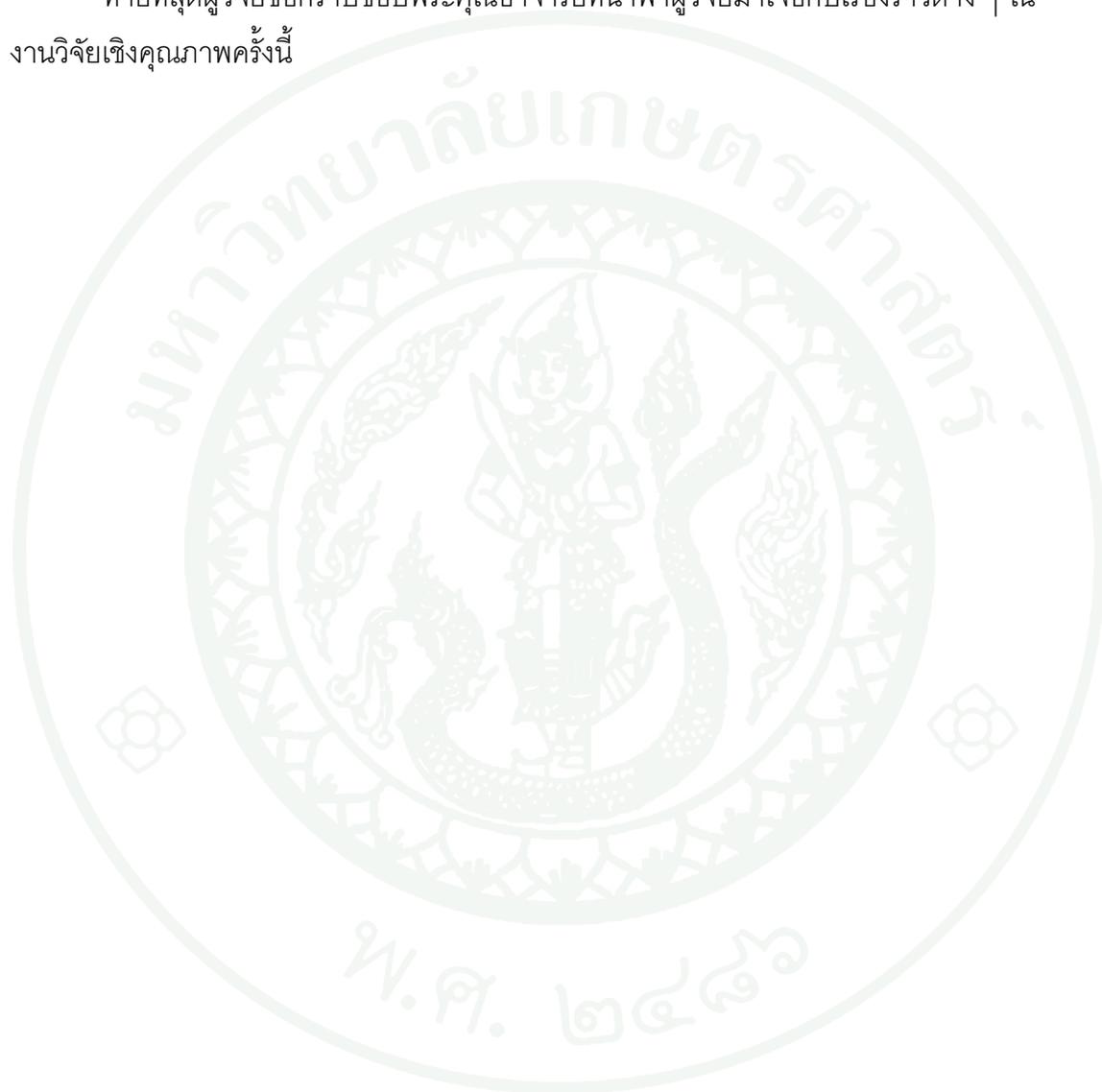
การทำงานวิจัยเชิงคุณภาพไม่ได้มีการกำหนดรูปแบบตายตัว แต่ถ้าเราไม่กำหนดก็ทำให้เราเสียเวลาไปกับอะไรที่ไม่มีประโยชน์ การเก็บข้อมูลของงานวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นสิ่งที่ผู้วิจัยไม่มีประสบการณ์ในการเก็บข้อมูลแบบสัมภาษณ์ ไม่รู้ว่าควรเริ่มต้นถามคำถามอย่างไร ครั้งแรกที่ผู้วิจัยลงมือเก็บข้อมูล ข้อมูลที่ได้ไม่เกี่ยวข้องกับงานของผู้วิจัยเลยกว่าจะทำความเข้าใจตรงจุดนี้ ทำให้ผู้วิจัยเสียเวลาไปนาน และการเก็บข้อมูลครั้งแรกเป็นสิ่งที่ผู้วิจัยไม่กล้าลงมือทำ ถึงแม้ผู้วิจัยจะเป็นคนช่างพูดช่างเจรจา แต่พอได้ลงมือเก็บข้อมูลรู้สึกชื่นชอบกับการเก็บข้อมูลแบบนี้เป็นการได้มาซึ่งข้อมูลที่บริสุทธิ์ ตรงไปตรงมา ผู้ให้ข้อมูลคิดอย่างไรก็ให้มาอย่างนั้น ไม่ต้องมีการไปแปรค่าเป็นอย่างอื่น

ในการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นตอนนี้ยากพอสมควรสำหรับผู้วิจัยการพบแบบจำลองได้สังเคราะห์แบบจำลองขึ้นจากความสัมพันธ์ของตัวแปรในส่วนที่เป็นเรื่อง และวิธีการปรับตัวในการเตรียมตัวสอบ และการจัดการเวลา ทั้งนี้ยึดเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์การปรับตัวที่เกี่ยวกับการเรียนเป็นหลัก และเมื่อได้แบบจำลองการปรับตัวโดยยึดผลการสอบรายวิชาเป็นเป้าหมายหลักในการปรับตัว ถ้าผู้วิจัยพบแบบจำลองนี้ในระหว่างเก็บข้อมูลก็สามารถนำมาอธิบายความแตกต่างจากผู้ให้ข้อมูลกลุ่มอื่นได้แต่แบบจำลองนี้มีความสอดคล้องกับผู้ให้ข้อมูลทั้ง 6 คน

กว่าผู้วิจัยจะเข้าใจการวิเคราะห์ข้อมูลจนสำเร็จก็ใช้เวลาไปไม่น้อยเลยทีเดียว เพราะข้อมูลที่ได้อาจผู้วิจัยมองว่าไม่มีประโยชน์สำหรับผู้วิจัย แต่หลังจากการตรวจสอบของอาจารย์มองว่าเป็นสิ่งสำคัญทำให้ต้องมีการวิเคราะห์ข้อมูลรอบที่สอง ในการนำเสนอข้อมูลผิวดินอาจมองว่าง่าย แต่เอาเข้าจริงมันไม่ใช่เรื่องง่ายเลย การที่จะเขียนบรรยายเล่าเรื่องราวที่ต้องทำให้คนอ่านที่ไมู้เรื่องนี้สามารถอ่านแล้วเข้าใจ และการเชื่อมต่อประเด็นต่างๆ ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้วิจัยไม่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการเขียนงานวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งจะต้องนำเสนออย่างไรให้ผู้อ่านเข้าใจ งานวิจัยเชิงคุณภาพครั้งนี้เป็นงานแรกสำหรับงานเขียนที่เป็นทางการ และมากขนาดนี้ ขณะที่เขียนต้องมีสติ ไม่เช่นนั้นข้อมูลที่มืออยู่เข้ามาทำให้เกิดความสับสนได้ทีกล่าวมาทั้งหมดเป็นสิ่งที่ผู้วิจัยได้จากงานวิจัยครั้งนี้ในเรื่องความรู้เพิ่มเติมในการทำวิจัยเชิงคุณภาพ

เนื่องจากนิสิตรุ่นนี้ไม่มีนิสิตรุ่นพี่ที่อยู่ชั้นปีที่ 2 มีรุ่นพี่ปี 5 ซึ่งต้องทำการฝึกสอนจึงไม่ปรากฏการปรับตัวกับรุ่นพี่ แบบจำลองที่พบได้ทดสอบกับผู้ให้ข้อมูลจำนวน 6 คน ซึ่งทั้ง 6 คนมีคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 2.00 แต่แบบจำลองที่พบยังไม่ได้ทดสอบกับนิสิตที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00

ท้ายที่สุดผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ที่นำพาผู้วิจัยมาเจอกับเรื่องราวต่าง ๆ ในงานวิจัยเชิงคุณภาพครั้งนี้

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กำพล จาววัฒนาสกุล. 2547. การปรับตัวของนักเรียนนักศึกษาชาวเขาในเขตชุมชนเมือง. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

งานบริหารการศึกษาและงานนโยบายและแผน. 2551. **คู่มือนิสิต ปีการศึกษา 2551.** กรุงเทพมหานคร คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

งานบริหารการศึกษาและงานนโยบายและแผน. 2552. **คู่มือการศึกษาหลักสูตรผลิตครู การศึกษาขั้นพื้นฐานระดับปริญญาตรี (หลักสูตร 5 ปี).** กรุงเทพมหานคร คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

จรรยา รัตนีโนบล. 2545. **ปัญหาและการปรับตัวของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา การศึกษาและการแนะแนว, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

จันทร์เพ็ญ เจริญศิลป์. 2544. **ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้คุณค่าของบุคคล ความก้าวหน้าของวิชาชีพ นโยบายการพัฒนาบุคลากร กับพฤติกรรมการพัฒนาบุคลากร ของหัวหน้าหอผู้ป่วย ตามทฤษฎีการปรับตัวของรอย.** วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล, มหาวิทยาลัยบูรพา.

จิตตินันท์ บุญสถิตกุล. 2548. **จิตวิทยาวัยรุ่นในโรงเรียน.** กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ชาย โพธิ์สีดา. 2552. **ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ.** กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยมหิดล.

- ชุติมา ไชยเสน. 2547. **ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะชีวิตและการปรับตัวของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา ให้คำปรึกษา, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ณัฐณี มณีท่าโพธิ์. 2548. **การปรับตัวของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายศูนย์ การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร 3 ที่มีต่อการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาผู้ใหญ่, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นิภา นิธิยานน. 2520. **การปรับตัวและบุคลิกภาพ จิตวิทยาเพื่อการศึกษาและชีวิต**. กรุงเทพมหานคร: สารศึกษากาการพิมพ์.
- นุชนางค์ ชูกร. 2542. **ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพ ความวิตกกังวล และประสิทธิภาพ การปรับตัวของของพนักงานระดับปฏิบัติการในโรงงานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์**. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาอุตสาหกรรม, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พิทยา ตุกเตียน. 2543. **ศึกษาสภาพการปรับตัวของนักศึกษาปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 สถาบัน ราชภัฏ เขตภาคใต้**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร อาชีวศึกษา, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- พิภพ วังเงิน. 2547. **พฤติกรรมองค์การ**. กรุงเทพมหานคร: อักษรพิทยา.
- มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 2552ก. **ข้อมูลสถิติ** (Online). www.ku.ac.th, 3 กรกฎาคม 2552
- _____. 2552ข. **คำสั่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่ ศส.0513.10907/004 เรื่องขออนุมัติ โครงการรับตรงนิสิตเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี สาขาวิชาธุรกิจ และคอมพิวเตอร์ ศึกษา**. 20 มกราคม 2552
- _____. 2552ค. **ภาพกิจกรรมชาวศึกษาศาสตร์** (Online). www.ku.ac.th, 3 กรกฎาคม 2552

เรืองชัย วงษ์อุระ. 2543. **สำรวจความสามารถในการปรับตัวของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง คณะวิชาชีพช่างอุตสาหกรรม วิทยาลัยเทคนิคนครพนมที่สำเร็จการศึกษา.** วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ลักขณา สรวิวัฒน์. 2549. **จิตวิทยาในชีวิตประจำวัน.** กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.

วราภรณ์ ตระกูลสฤษดิ์. 2543. **จิตวิทยาการปรับตัว.** กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิกร ตันทวุฑฒโฒ. 2536. **หลักการเรียนรู้ของผู้ใหญ่.** กรุงเทพมหานคร: สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

วิกร ตันทวุฑฒโฒ. 2544. **เอกสารประกอบการอบรม เทคนิคการประเมินผลโครงการ.** สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

วิษณุ อิมสำราญ. 2549. **การปรับตัวในการทำงานของพยาบาลจิตเวช โรงพยาบาลสวนสราญรมย์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี.** วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์ เพื่อการพัฒนา, มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.

วิไลวรรณ ศรีสงคราม, สุชัยญา รัตนสัญญา, โรจน์วี พจน์พัฒนาผล, และ พีรพล เทพประสิทธิ์. 2549. **จิตวิทยาทั่วไป.** กรุงเทพมหานคร: ทริปเพิ้ล กรุ๊ป.

วันชัย มีชาติ. 2548. **พฤติกรรมกรรมการบริหารองค์การสาธารณะ.** กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. 2541. **พฤติกรรมองค์การ.** กรุงเทพมหานคร: วีระฟิล์มและไซเท็กซ์.

สมศักดิ์ คงเที่ยง และอัญชลี โพธิ์ทอง. 2542. **การบริหารบุคลากรและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สุชา จันทร์เอม. 2536. **จิตวิทยากับการดำเนินชีวิตประจำวัน**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แพร่พิทยา.

สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา. 2552. **ความหมายระบบอินเทอร์เน็ต** (Online).
www.mua.go.th, 30 มิถุนายน 2552

Purch, K.F.. 1998. **Introduction to Social Research**. London: SAGE. 204-210.

ภาคผนวก ก
บันทึกสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล

สัมภาษณ์คนที่ 1
ครั้งที่ 1

หัวข้อสัมภาษณ์	รหัส
<p>ผู้สัมภาษณ์ : จบจากสายวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์มาวีเปล่าคะ</p> <p>นิสิต : ใช่ค่ะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : ตอนอยู่ที่บ้านเคยออกไปอยู่หอพักวีเปล่าคะ</p> <p>นิสิต : ไม่เคยคะ ครั้งนี้เป็นครั้งแรกคะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : ออกจากบ้านมาอยู่หอครั้งแรกรู้สึกอย่างไรคะ</p> <p>นิสิต : มาเอาที่ตึกแรกๆก็คิดถึงบ้านคะ แต่พอมีกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้นก็ทำให้ลืมคะ รู้สึกสนุกกับกิจกรรมคะ บางครั้งถ้าคิดถึงก็โทรศัพท์ไปคุย</p>	<p>A1</p> <p>A2</p> <p>A=คิดถึงบ้าน</p> <p>1=ใช้วิธีโทรศัพท์</p> <p>2=ใช้วิธีทำกิจกรรม</p>
<p>ผู้สัมภาษณ์ : ออกมาอยู่หอนอกแล้วรู้สึกอย่างไรคะ</p> <p>นิสิต : รู้สึกมีความเป็นอิสระมากขึ้น เวลาจะทำอะไรก็สะดวกไม่มีพ่อแม่มาคอยควบคุม แต่มันก็ได้อย่างเสียอย่างนะคะถ้าอยู่บ้านเวลาซื้อของใช้ก็มีพ่อ แม่คอยซื้อให้คะ แต่ตอนนี้เวลาจะใช้จ่ายก็ต้องประหยัดขึ้นคะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วเรื่องค่าใช้จ่ายที่บ้านให้อย่างไรคะ</p> <p>นิสิต : ได้เป็นเดือนคะ ไม่เหมือนตอนอยู่ที่บ้านได้รับเป็นรายวัน ได้เงินเป็นรายเดือนต้องมีการใช้จ่ายอย่างประหยัดคะ เพราะไม่อยากขอเงินเพิ่มจากที่บ้าน</p>	<p>B11</p> <p>B=การใช้จ่าย</p> <p>1=รายเดือน</p> <p>1=การประหยัด</p>
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วพักอยู่หอพักกี่คนคะ</p> <p>นิสิต : อยู่กับเพื่อนที่มาจากจังหวัดเดียวกัน แต่เรียนคนละคณะคะก็ไม่มีปัญหาอะไรคะ เพราะเวลาเจอกันก็ตนนอนเป็นส่วนใหญ่ เพราะเวลาเรียนไม่ตรงกันคะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วเรื่องงานบ้าน อาหารการกินนี่เป็นอย่างไรคะ</p> <p>นิสิต : เรื่องงานบ้านก็เหนื่อยแค่เรื่องซักผ้า เพราะที่หอไม่มีเครื่องซักผ้าต้องซักเอง เรื่องอาหารการกินก็อยากทำนะคะแต่ที่หอพักห้ามคะ ก็เลยต้องกินอาหารร้านค้าใกล้หอพักคะ</p>	<p>C1</p> <p>C=การใช้ชีวิต</p> <p>1=การซักผ้า</p>

หัวข้อสัมภาษณ์	รหัส
<p>ผู้สัมภาษณ์ : จังหวัดใกล้บ้านก็มีมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียง แล้วทำไมถึงเลือกมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์คะ</p> <p>นิสิต : เป็นมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียง เลยเลือกมหาวิทยาลัยนี้ และคณะนี้คะ แต่อันดับแรกเลือกคณะพยาบาลของมหาวิทยาลัยอื่นคะ แต่ได้คณะศึกษาศาสตร์คะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วการลงทะเบียนเรียนมีปัญหาอะไรไหม เพราะทางมหาวิทยาลัยจะมีการลงทะเบียนออนไลน์ แต่ตอนมัธยมไม่ได้เป็นแบบนี้</p> <p>นิสิต : ลงทะเบียนเทอมนี้ทางมหาวิทยาลัยลงให้คะ แต่ให้เอาเงินไปจ่ายที่ธนาคาร แล้วนำไปเสร็จมาให้ทางมหาวิทยาลัยคะ</p>	D=การลงทะเบียน
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วรู้สึกว่าการลงทะเบียนแบบนี้เป็นอุปสรรคหรือเปล่า</p> <p>นิสิต : ก็ไม่คะ หนูว่าดีสะดวก และรวดเร็วคะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : ตอนเปิดเทอมวันแรกเข้าห้องมาเรียนรู้สักอย่างไรบ้างคะ</p> <p>นิสิต : ก็รู้จักเพื่อนมาบ้างแล้วตั้งแต่ตอนไปเข้าค่ายปลูกจิตสำนึกศึกษาศาสตร์ที่จังหวัดสระบุรี เป็นเวลา 3 วัน 2 คืน ก่อนเปิดภาคเรียนจะมีการจัดให้ทำกิจกรรมร่วมกันทำให้รู้จักกันคะ จะมีรุ่นพี่แฝงตัวเข้าไปอยู่กับนิสิตปี 1 เรียกว่าพี่เนียร์ซึ่งนิสิตไม่ทราบ เพื่อที่จะดึงรุ่นน้องให้มาคุยและทำกิจกรรมร่วมกันคะ เพราะตอนแรกทีไปก็นั่งอยู่คนเดียวเพราะยังไม่รู้จักใครคะ แต่ทุกคนพยายามหันหน้าไปคุยกันคะทำให้สนิทกับเพื่อนเร็วคะ</p>	E1 E=การรู้จักเพื่อน 1=ค่ายปลูกจิตสำนึก ศึกษาศาสตร์
<p>ผู้สัมภาษณ์ : เวลามีปัญหาในเรื่องการเรียน และกิจกรรมมักจะไปปรึกษาใครคะ</p> <p>นิสิต : ก็ไม่มีคะ เวลามีปัญหาอะไรก็ต้องช่วยกันแก้ไขกันเอง เพราะไม่มีรุ่นพี่คอยให้คำปรึกษาคะ เพราะรุ่นพี่ปี 5 ต้องไปฝึกสอนคะ แต่พวกหนูก็เก่งนะได้รับรางวัลตอนวันไหว้ครู ทำป้ายนิเทศ จัดพานไหว้ครู</p>	

หัวข้อสัมภาษณ์	รหัส
<p>ผู้สัมภาษณ์ : การเรียนมักจะมีรายงานให้ทำเป็นกลุ่ม มีปัญหากับการทำงานกลุ่มบ้างไหม</p> <p>นิสิต : ก็มีทำงานกลุ่มบ้างค่ะ จะมีคนที่ไม่ช่วยทำรายงานเหมือนกันค่ะ แต่ก็ไม่ได้ว่าอะไรค่ะ แต่พยายามที่จะคุยกับอาจารย์ค่ะว่าขอเป็นรายงานเดี่ยวได้ไหมรู้สึกว่ายบายใจกว่าค่ะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : รู้สึกว่ากิจกรรมที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้นเยอะเกินไปรีเปล่าสำหรับนิสิตที่เพิ่งเข้ามาเรียนเป็นปีแรก</p> <p>นิสิต : ก็ไม่นะค่ะ หนูรู้สึกว่ามันสนุกดีค่ะ ขนาดมีกิจกรรมตอนเช้าสุดประมาณ 7 โมงเช้าหนูยังมาร่วมกิจกรรมเลยค่ะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : ทำกิจกรรมเยอะแบบนี้มีผลต่อการเรียนรีเปล่าค่ะ</p> <p>นิสิต : ตอนแรกกับเวลาการเรียนที่นี้ยังไม่ชินค่ะ เพราะตอนมัธยมมีเรียนทุกวัน แต่พอมายูที่นี้เรียนไม่เป็นเวลาที่แน่นอน บางวันก็ไม่มีเรียนค่ะ แต่ก็พยายามปรับตัวให้ได้ค่ะ</p>	<p>F1</p> <p>F=คาบว่าง</p> <p>1=ไม่ชินกับคาบว่าง</p>
<p>ผู้สัมภาษณ์ : ไกล่สอบแล้ว แต่กิจกรรมยังมีอยู่ นิสิตมีความวิตกกังวลกับเรื่องนี้ไหม</p> <p>นิสิต : ก็มีกังวลบ้างค่ะเป็นบางครั้ง ถ้าวันไหนเหนื่อยกับการทำกิจกรรมก็อยากพักผ่อนค่ะ ไม่อยากอ่านหนังสือเลย</p>	<p>G1</p> <p>G=สอบกลางภาค</p> <p>1=อ่านหนังสือล่วงหน้า</p>
<p>ผู้สัมภาษณ์ : เรื่องการสอบกลางภาคกังวลกับการสอบใหม่ค่ะ</p> <p>นิสิต : ก็กังวลนะค่ะ แต่ว่าหนูจะมีการอ่านหนังสือมาเรื่อยๆก่อนหน้านี้แล้วค่ะ หรือมีเวลาว่างวันหยุดก็จะอ่านหนังสือค่ะ วันไหนที่ไม่ต้องทำกิจกรรมก็จะอ่านหนังสือ อดเวลานอนลงคะนอนดีก็มากขึ้น ไม่เหมือนตอนเรียนมัธยมนอนตั้งแต่หัวค่ำ แล้วใกล้สอบก็เริ่มอ่านหนังสือจริงจังมากขึ้นค่ะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วช่วงใกล้สอบ แล้วยังต้องทำกิจกรรมเชียร์ กลับมาถึงห้องได้อ่านหนังสือรีเปล่า</p> <p>นิสิต : ได้อ่านค่ะ กิจกรรมเชียร์ไม่ได้เลิกดีก็ค่ะ กลับห้องมาก็อ่านค่ะ เพราะจะทำคะแนนสอบกลางภาคให้ดีค่ะ กลัวว่าถ้าเป็นสอบปลายภาคข้อสอบจะยาก</p>	

หัวข้อสัมภาษณ์	รหัส
<p>ผู้สัมภาษณ์ : เรื่องกฎระเบียบต่าง ๆ ของที่นี่คิดว่าเป็นไยคะ</p> <p>นิสิต : ก็ไม่ได้คิดไรมากคะ ทางมหาวิทยาลัยบอกมาก็ทำตาม เรื่องการแต่งกาย รองเท้าขาว ถุงเท้าขาวคะ</p>	

ครั้งที่ 2

หัวข้อสัมภาษณ์	รหัส
<p>ผู้สัมภาษณ์ : การสอบกลางภาคผ่านไปแล้ว เป็นอย่างไรบ้างคะ</p> <p>นิสิต : คะแนนออกมาผ่าน Mean มานิดเดียวคะ แต่มีได้ Top ด้วยนะคะ เต็ม 30 ได้ 27 คะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : สอบทั้งหมดกี่วิชาคะ</p> <p>นิสิต : สอบทั้งหมด 5 วิชาคะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วคะแนนออกมาเป็นอย่างไรบ้างคะ</p> <p>นิสิต : ผ่าน Mean แค่ 4 วิชา ไม่ผ่านวิชา Management คะ ตก Mean มาแค่ 1 คะแนนคะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วคิดว่าทำไมถึงไม่ผ่าน Mean คะ</p> <p>นิสิต : ทำข้อสอบไม่ได้คะ เจอข้อสอบแล้วสับสน เพราะว่าคงอ่านไปไม่แม่นคะ เจอคำตอบก็คล้ายๆกันหมดเหมือนถูกทุกข้อคะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วจะทำอย่างไรต่อไปคะ</p> <p>นิสิต : ก็ต้องอ่านหนังสือมากขึ้นคะ ตอนนี้ก็เริ่มอ่านแล้วมีสรุปไว้อ่านด้วยคะ เครียดคะเพราะว่ามีอยู่ 1 ครั้งคะเข้าเรียนซ้ำอาจารย์สอบย่อยในห้องคะ แต่หนูไม่ได้สอบ</p> <p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วเพื่อนๆคนอื่นวิชา Management เป็นไยบ้างคะ</p> <p>นิสิต : ก็มีคน Drop นะคะเพราะว่าได้คะแนนน้อยคะ ไม่ค่อยเข้าเรียนกันคะเลยกลัวติด F เพราะไม่มีคะแนนเก็บคะ</p>	<p>G12</p> <p>G=สอบกลางภาค</p> <p>1=อ่านล่วงหน้า</p> <p>2=สรุปเนื้อหา</p>
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วได้มีการปรึกษาใครบ้างคะ</p> <p>นิสิต : ไม่มีคะ ยังไม่ได้คุยกับอาจารย์ที่ปรึกษาเลยคะ</p>	

หัวข้อสัมภาษณ์	รหัส
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วตอนนี้ยังมีกิจกรรมอะไรไปบ้างคะ</p> <p>นิสิต : ไม่มีค่ะ มีแต่งงานเลี้ยงเดือนตุลาคมคะก็ที่ผ่านมาเข้ากิจกรรมที่มหาวิทยาลัยบังคับ และกิจกรรมที่สมัครใจไปคะแต่ก็คิดหัวโหม่งหมดเลยคะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : อยู่มหาวิทยาลัยมาจนผ่านการสอบกลางภาคไปแล้ว รู้สึกอย่างไรบ้างคะ</p> <p>นิสิต : รู้สึกว่าถ้าอ่านหนังสือใกล้สอบก็ไม่ทันคะ หลังจากนั้นต้องอ่านทุกวันคะ แล้วก็ตั้งใจเรียนมากขึ้น บางคนที่ไม่เคยเข้าเรียนก็เข้าเรียน</p>	

ครั้งที่ 3

หัวข้อสัมภาษณ์	รหัส
<p>ผู้สัมภาษณ์ : การใช้ชีวิตประจำวันตอนที่มาเรียนที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เป็นอย่างไรคะ</p> <p>นิสิต : ตื่นหกโมงเช้าทุกวันคะ ตั้งแต่ตอนอยู่ที่บ้านมันชินแล้ว เพราะตอนอยู่ที่บ้านโรงเรียนมันไกลจากบ้านมากมีรถรับส่งมารับทุกวัน อยู่ที่นี้ต้องมาเรียนเอง ตื่นนอนมาแล้วก็จะมากินข้าวเข้าที่ร้านอาหารตามสั่งได้หอยพัก ราคาจานละ 25 บาท คิดว่ามันแพงคะข้าวชนิดเดียวเอง แล้วก็อาบน้ำเตรียมตัวออกมาเรียนจะออกมาก่อนเวลาเรียนมาแต่เช้าเพราะอากาศไม่ร้อนเดินทางมาจากหอพักใช้ประตูด้านถนนงามวงศ์วาน ประมาณอาทิตย์แรกจะนั่งรถวินมอเตอร์ไซค์เพราะยังไม่รู้จัก แล้วหลังจากนั้นก็รู้ว่ารถตะลี่ยสายไหนที่วิ่งผ่านก็จะมารอमारรถตะลี่ยสาย 4 มาที่ตึกเรียนไม่ต้องเสียค่ารถตะลี่ยประหยัดดีคะ แต่มาเข้าห้องสมุดที่คณะก่อน พอถึงเวลาเรียนก็ไปเรียน พอเรียนเสร็จก็จะมากินข้าวที่ร้านอาหารใกล้กับตึกคณะศึกษาศาสตร์ (บาใหม่กว่า) ตอนแรกก็จะไปโรงอาหารบาใหม่แต่มันไกลจากตึกที่เรียนคะ แล้วก็คนเยอะด้วยคะ รสชาติจะสู้ที่นี่ไม่ได้</p>	<p>H1</p> <p>H=การเดินทาง</p> <p>1=รถสวัสดิการ</p> <p>มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์</p>

หัวข้อสัมภาษณ์	รหัส
<p>ผู้สัมภาษณ์ : เวลาไปกินข้าวไปกับใคร</p> <p>นิสิต : ไปกับเพื่อนในกลุ่ม 7-8 คน และก็นคนอื่นๆส่วนใหญ่ก็ไปเป็นกลุ่มใหญ่ไปกินที่คณะศึกษาศาสตร์ (บาใหม่กว่า)</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : เวลาวันหยุดจะทำอะไรคะ</p> <p>นิสิต : อยู่หออ่านหนังสือคะ แล้วก็ซักผ้า ทำความสะอาดห้องคะ ไม่ค่อยได้ไปเที่ยวที่ไหนคะไปแล้วอยากได้อะไรก็ไม่ซื้อเพราะต้องประหยัดเงิน</p>	<p>I1</p> <p>I=วันหยุด</p> <p>1=อยู่หอพัก</p>
<p>ผู้สัมภาษณ์ : นอกจากเรื่องเรียนมีเรื่องอะไรต้องรับผิดชอบอีกมั๊ยคะ</p> <p>นิสิต : มีคะ ช่วยพิมพ์งานให้อาจารย์เป็นเนื้อหาที่เราต้องเรียน แต่เราจะได้อ่านก่อนคนอื่น แต่ไม่ได้บังคับนะคะสมควรใจทำเอง ไม่เยอะคะ ชั่วโมงเดียวก็ทำเสร็จ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : มีเพื่อนสนิทมั๊ยคะ</p> <p>นิสิต : มีเพื่อนที่เจอกันบ่อยกว่าคนอื่นดีกว่าคะชื่อฝ้าย เรียนอยู่สาขาเดียวกันนี่ละคะเพราะว่าจะมาเรียนก่อนเวลาเรียนเหมือนกัน คนอื่นจะมาตอนใกล้ถึงเวลาเรียน เลยทำให้เจอกันมากที่สุด จะมีเวลาอยู่ด้วยกันมากกว่าคนอื่นๆ คะ</p>	<p>K1</p> <p>K=การคบเพื่อน</p> <p>1=พบบันบ่อย</p>
<p>ผู้สัมภาษณ์ : ยังติดต่อกับเพื่อนสมัยมัธยมอยู่รึเปล่า</p> <p>นิสิต : ช่วงที่มาตอนแรกก็ยังติดต่อกันอยู่คะ แต่ตอนนี้ยุ่งกับเรื่องเรียน เรื่องสอบ เรื่องกิจกรรมก็เลยไม่ได้ติดต่อ แล้วเพื่อนก็อยู่ต่างจังหวัดด้วยคะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : คิดถึงบ้านบ้างรึเปล่าคะ</p> <p>นิสิต : คิดถึงคะ ตอนใกล้จะปิดเทอมก็อยากกลับบ้านคะ ถ้าคิดถึงก็จะโทรศัพท์คุยกัน แต่นานๆนะคะจะโทรไป เพราะพ่อ แม่ก็ยุ่งกับการทำงาน แล้วไม่เคยขอเงินเดือนเพิ่มเลยใช้เท่าที่ให้มา ถ้าไม่มีรายงานก็ไม่ใช้จ่ายอะไรมากนอกจากค่ากิน</p>	<p>A2</p>
<p>ผู้สัมภาษณ์ : เวลาเรียนมีการคุยตอนอาจารย์สอนบ้างไหมคะ</p> <p>นิสิต : ก็มีนะคะ ชวนคุยกันบ้าง แต่พอเริ่มนานก็บอกเพื่อนว่าเงียบก่อนฟังอาจารย์สอนก่อน</p>	

หัวข้อสัมภาษณ์	รหัส
<p>ผู้สัมภาษณ์ : คาบว่างจากเรียนทำอะไรกันคะ</p> <p>นิสิต : ก็เข้าห้องสมุดจะอยู่ที่ห้องสมุด หรือไม่ก็นำห้องสมุดกันส่วนใหญ่ ถ้ามีการบ้านก็ทำการบ้าน ถ้าไม่มีก็นั่งคุยกัน หรือบางครั้งก็เข้าไปนั่งอ่านหนังสือ หรือเล่นอินเทอร์เน็ตคะ</p>	<p>J1</p> <p>J=คาบว่าง</p> <p>1=ห้องสมุด</p>
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วเรื่องทำรายงานมีการแบ่งกันอย่างไรคะ</p> <p>นิสิต : เทอมนี้มีรายงานกลุ่มวิชาเดียว เวลาแบ่งกลุ่มก็แบ่งกันเอง ในเรื่องเนื้อหา ก็จะช่วยกันหาแล้วแบ่งเนื้อหาไปพิมพ์เท่าๆกัน ส่วนเรื่องเข้าเล่มหนูจะเป็นคนเอาไปเข้าเล่มเองคะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : วิชาเรียนในเทอมนี้มีความเหมาะสมไหม</p> <p>นิสิต : ก็เหมาะสมนะคะ แต่ละวิชาที่เรียนไม่นานเกินไป แต่บางวิชาที่ไม่ชอบเรียนก็รู้สึกว่ามันนาน แต่ชอบเรียนวิชา General Sciences เพราะชอบเรียนวิชานี้อาจารย์สอนสนุกดี มีเกมให้เล่นสอดแทรกอยู่ในเนื้อหา</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : คาบว่างมีการจัดการอย่างไร</p> <p>นิสิต : ตอนแรกรู้สึกว่ามันว่างเกินไปคะ แต่ตอนนี้รู้แล้วว่าว่างให้เข้าห้องสมุดทำรายงาน ทำการบ้าน อ่านหนังสือ แต่ก็ชอบนะคะมีคาบว่างก็ดีเพราะว่าเรียนมาก็หนักมีให้คลายเครียด แต่ตอนมัธยมเรียนเต็มเลย 8 คาบไม่มีคาบว่างมันก็นึกเหมือนกัน</p>	<p>J1</p>
<p>ผู้สัมภาษณ์ : มีการเตรียมตัวก่อนเรียนบ้างรึเปล่าคะ</p> <p>นิสิต : ไม่มีแบบอ่านล่วงหน้าคะ มีแต่ทำการบ้านวิชาภาษาอังกฤษกับเพื่อนก่อนมาเรียน เป็นวิชาที่เตรียมตัวเยอะสุด</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : กิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละวิชาเป็นอย่างไรคะ</p> <p>นิสิต : English 2 วิชานี้มีหนังสือเรียน อาจารย์จะสอนในหนังสือเรียน แล้วก็มีแบบฝึกหัดให้ทำในหนังสือคะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : เวลาเรียนแต่ละวิชาเป็นอย่างไรคะ</p> <p>นิสิต : ก็มี 1 ชั่วโมง 2 ชั่วโมงแล้วแต่วิชา ถ้าวิชาไหนมีเกมถึงแม้จะ 2 ชั่วโมงก็ไม่ใช่ไรคะ รู้สึกว่ามันผ่านไปเร็วดี ทำให้เข้าใจเนื้อหาง่ายขึ้น</p>	

หัวข้อสัมภาษณ์	รหัส
<p>ผู้สัมภาษณ์ : วิธีการสอบของที่นี่เป็นอย่างไรคะ</p> <p>นิสิต : ก็คล้ายตอนเรียนมัธยมมีการสอบเก็บคะแนน มีการสอบปลายภาคแต่เป็นอัตนัย แต่เนื้อหาไม่ยากคะ ที่นี่ก็เหมือนกันคะ แต่ที่นี่มีทั้งข้อสอบอัตนัย และปรนัย ตอนแรกก็กลัวข้อสอบปรนัยแต่อาจารย์ออกข้อสอบให้ได้คิดเลยรู้สึกที่ไม่ยากคะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : คะแนนแต่ละวิชาเป็นอย่างไรคะ</p> <p>นิสิต : ก็แบ่งเป็นสัดส่วนคะเหมาะสมดีคะ แล้วก็มีการเก็บคะแนน มีคะแนนเข้าชั้นเรียน ซึ่งจะได้เป็นคะแนนช่วย บางวิชาเน้นที่คะแนนเก็บคะสอบแค่นิดหน่อยชอบมากคะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : การเตรียมตัวก่อนสอบเป็นอย่างไรคะ</p> <p>นิสิต : ก็อ่านมาก่อนบ้างเรื่อยๆคะ เรียนมหาลัยต้องอ่านเยอะมากพอใกล้สอบก็จะมีคนที่เก่งแต่ละวิชาสรุปเนื้อหามาให้อ่าน ถ้ามัธยมอ่านใกล้สอบ 2-3 วันก็พอคะ</p>	G1
<p>ผู้สัมภาษณ์ : การเข้าห้องสอบ</p> <p>นิสิต : วิชาที่เรียนเยอะมากก็จะสอบห้องใหญ่มากคะ ถ้ามองเห็นคนข้างๆก็กลัวคะว่าเค้าต้องเก่งมากแน่เลยเป็นคนละสาขากับเรา ก็เลยต้องทำเป็นไม่ค่อยอยากมองใครคะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : เวลาหมดคาบว่างไปเรียนกันอย่างไร</p> <p>นิสิต : ก็จะเดินกันไปเป็นกลุ่มใหญ่ เพราะตึกเรียนไม่ได้ไกลกับห้องสมุดมากคะ ไม่ได้ขึ้นรถตะลี่ยเพราะเป็นเส้นทางที่รถวิ่งสวนทาง</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : มีไม่เข้าเรียนบ้างรึเปล่าคะ</p> <p>นิสิต : มีคะ พอดีอาจารย์ประจำวิชาไม่ได้เป็นคนสอนเองให้วิทยากรมาสอนแทน ก็เลยชวนๆกันไม่เข้าเรียนคะ ไปเล่นฟิตเนสบ้าง นั่งคุยกันบ้าง เพราะคิดว่าวิทยากรมาสอนไม่น่าออกสอบคะ แต่วันอื่นก็ไม่ขาดเรียนนะคะ เพราะว่ากลัวเรียนไม่ทัน กลัวมีงานส่งก็เลยไม่ขาดดีกว่า</p>	<p>H1</p> <p>H=ไม่เข้าเรียน</p> <p>1=วิทยากรมาบรรยาย</p>
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วไม่ได้เข้าเรียนแล้วจะรู้เรื่องได้อย่างไรคะ</p> <p>นิสิต : ก็ถามเพื่อนเอาคะว่าอาจารย์สอนอะไรบ้าง แต่มีหนังสือให้อ่านก็เลยกลับไปอ่านเองคะ</p>	

หัวข้อสัมภาษณ์	รหัส
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วเด็กเรียนทำอะไรต่อคะ</p> <p>นิสิต : กลับหอค่ะ ขึ้นรถตะลี่ยไปกินหลายคนใครลงประตูไหนก็ลง หนูไปที่ประตูงามวงศ์วาน แล้วก็เดินกลับหอไปทำการบ้าน อ่าน หนังสือที่เรียนมา ชักเสื้อผ้าบ้างบางครั้ง ถ้าอยู่บ้านต้องช่วยพ่อ แม่ ทำงานบ้านแค่นั้น แล้วก็ลงไปกินข้าวที่ได้หอ แล้วก็กลับห้องก็เด็ก หน่อยก็อ่านหนังสือ แล้วก็นอนค่ะ</p>	

ครั้งที่ 4

หัวข้อสัมภาษณ์	รหัส
<p>ผู้สัมภาษณ์ : ตอนนี้อยู่เรื่องค่าใช้จ่ายเป็นอย่างไรบ้างคะ</p> <p>นิสิต : ก็ใช้เท่าที่แม่ส่งมาให้พอค่ะ นอกจากตอนเดือนแรกที่ขอเพิ่ม เพราะต้องซื้อพวกของใช้ในบ้าน เช่น ผงซักฟอก สบู่ เป็นต้น เลยต้อง ขอเพิ่มค่ะ แต่เวลาซื้อก็จะซื้อแบบที่ใช้ได้นาน แล้วก็ถ้าหมดก็จะขอ เพิ่มในการซื้อค่ะ ในส่วนของเรื่องรายงานถ้ามีต้องจ่ายแต่ก็ไม่เยอะ มากนักก็ไม่ได้ขอเพิ่มค่ะ พยายามคำนวณวันที่เหลือกับจำนวนเงินที่ เหลือค่ะ แล้วก็ทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายด้วยค่ะ แต่ตอนสมัยมัธยมได้เงินเป็นวันค่ะ ก็ไม่ได้ขอเพิ่มเติมนะค่ะใช้พอกับ ที่ให้มาค่ะ แต่ถ้าซื้อของอย่างอื่นก็แม่ซื้อให้เองค่ะ</p>	B11
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วเรื่องงานบ้านตอนอยู่ที่บ้านต้องทำอะไรเปล่าคะ</p> <p>นิสิต : ถ้าเรื่องซักผ้าก็วกเองนะค่ะ แต่ที่บ้านมีเครื่องซักผ้า แต่ที่นี้ซัก เองค่ะ งานบ้านอย่างอื่นก็ช่วยแม่ด้วยค่ะ</p>	C1
<p>ผู้สัมภาษณ์ : เกรดตอนเทอมที่แล้วเป็นอย่างไรบ้างคะ</p> <p>นิสิต : ก็ผ่านทุกวิชาค่ะ ไม่ตกเลย</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วเทอมนี้เป็นอย่างไรคะ</p> <p>นิสิต : ก็มีบางวิชาที่ยากค่ะ แต่ก็อ่านหนังสือมากขึ้น</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : ตอนนี้อยู่เรื่องการอ่านหนังสือเป็นอย่างไรบ้างคะ</p> <p>นิสิต : อ่านหนังสือก็อ่านมาเรื่อยๆเกือบทุกวัน วันละ 1-2 ชั่วโมง โดยประมาณ แล้วก็มีการสรุปย่อด้วยค่ะ แล้วใกล้ๆก็จะอ่านเต็มทีอีก</p>	G12

หัวข้อสัมภาษณ์	รหัส
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วตอนมัธยมอ่านอย่างไรคะ</p> <p>นิสิต : อ่านแบบใกล้สอบประมาณว่า 2 วันก่อนสอบก็อ่านคะเพราะเนื้อหาไม่ยากและเยอะเหมือนกับที่นี่</p> <p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วเรื่องที่บอกว่าช่วยอาจารย์พิมพ์งานยังมีอยู่หรือเปล่าคะ</p> <p>นิสิต : ไม่มีแล้วคะ อาจารย์ให้ทำแค่ครั้งเดียว</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : เวลาพิมพ์งานให้อาจารย์ใช้เวลาเยอะแค่ไหนคะ แล้วไปทำที่ไหนคะ</p> <p>นิสิต : เนื้อหาไม่เยอะประมาณ 1 ชั่วโมงก็เสร็จคะ เป็นเนื้อหาที่อาจารย์นำมาสอนเราก็เลยอยากพิมพ์จะได้อ่านก่อนด้วยคะแล้วก็อยากช่วยอาจารย์คะ เวลาพิมพ์ก็ทำที่ห้องคอมพิวเตอร์ของคุณะคะ</p>	

การสัมภาษณ์คนที่ 2
ครั้งที่ 1

หัวข้อสัมภาษณ์	รหัส
<p>ผู้สัมภาษณ์ : มาจากสายอาชีพศึกษาใช่ไหมคะ</p> <p>นิติต : คะ มาจากวิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : ตอนอยู่ที่บ้านเคยออกไปอยู่หอพักมาก่อนรึเปล่าคะ</p> <p>นิติต : ใช่ค่ะ ต้องออกไปอยู่หอพัก เพราะระยะทางจากบ้านไปโรงเรียนมันห่างกันประมาณ 34 กิโลเมตร</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : ถ้าอย่างนั้นการมาอยู่หอพักที่นี่ก็น่าจะมีปัญหาอะไรใช่ไหมคะ</p> <p>นิติต : ใช่ค่ะ แต่มันก็ไกลกว่าอยู่หอพักที่บ้านคะ มาอยู่ตอนแรกก็มีเรื่องให้คิดถึงบ้านคะ ถึงขั้นกินไม่ได้เลย อยู่ไปสักพักก็ปรับตัวคะ พยายามทำกิจกรรมก็เลยลืมไปคะ</p>	A1
<p>ผู้สัมภาษณ์ : จบสาขาอะไรมาคะ</p> <p>นิติต : จบมาจากธุรกิจและคอมพิวเตอร์ศึกษาคะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : มาเรียนที่มหาวิทยาลัยรัฐอีกมันต่างจากเรียนอาชีวศึกษารึเปล่าคะ</p> <p>นิติต : ตอนเรียนอาชีวศึกษาต้องตื่นเช้าคะ เพราะต้องเข้าแถวประมาณ 7.30 นาฬิกาคะ แต่มาอยู่ที่นี่ไม่ต้องมีการเข้าแถว เวลาเรียนก็ไม่เข้าขนาดนั้นคะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วเรื่องคาบว่างมีการจัดการอย่างไรคะ</p> <p>นิติต : ที่นี่มีคาบว่างเยอะไม่เหมือนเรียนอาชีวคาบว่างไม่เยอะ ตอนแรกก็เบื่อมันว่างนานเกิน แต่ก็รู้ว่าเค้าอยากให้เราเข้าห้องสมุด</p>	F2 F=คาบว่าง 2=รู้สึกเบื่อ
<p>ผู้สัมภาษณ์ : มาเรียนที่นี่ต้องปรับตัวเยอะมั๊ยคะ</p> <p>นิติต : ก็ไม่เยอะนะคะ เพราะแต่ละวิชาที่เคยเรียนพื้นฐานมาแล้วบ้างคะ</p>	

หัวข้อสัมภาษณ์	รหัส
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วการอ่านหนังสือสอบ จากที่เคยเรียนมาแล้วทำให้เราไม่ต้องอ่านเยอะรีเปล่าคะ</p> <p>นิสิต : ก็ไม่ต้องอ่านเยอะมากคะ เพราะว่าเคยเรียนมาบ้างแล้วรู้เรื่องมาบ้างแล้ว แต่ก็อ่านนะคะ</p>	<p>G2</p> <p>G=สอบกลางภาค</p> <p>2=ไม่อ่านหนังสือล่วงหน้า</p>
<p>ผู้สัมภาษณ์ : รู้สึกว่าทางมหาวิทยาลัยมีกิจกรรมเยอะเกินไปรีเปล่า</p> <p>นิสิต : เยอะคะ ตอนแรกก็ไม่ชอบ คิดว่าน่าเบื่อ สถานที่ก็ไม่คุ้นเคย แต่ตอนนี้กลายเป็นว่าสนุกคะมีเพื่อนเยอะดี ทำให้ไม่เหงา</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วเรื่องการเรียนการทำงานกลุ่มมีปัญหาใหม่คะ</p> <p>นิสิต : ไม่มีคะ เพราะได้ตกลงกันก่อนกับเพื่อนในเรื่องเวลาว่างที่ตรงกันในการนัดกันมาทำงาน แต่ทุกคนจะมีการทำกิจกรรมที่แตกต่างกัน</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : เรื่องสอบ กังวลกับการสอบกลางภาคใหม่คะ</p> <p>นิสิต : ก็กังวลนะคะ เพราะตอนที่เรียนอยู่ที่วิทยาลัยอาชีวศึกษาไม่มีการสอบกลางภาค แต่จะเป็นการเรียนไปจบบท แล้วก็มีการสอบเก็บคะแนนไปเป็นแบบนี้ไปเรื่อยๆ ทำให้ไม่ต้องอ่านหนังสือเยอะคะ ไม่มีการสอบกลางภาคและปลายภาค มาเรียนที่มหาวิทยาลัยมีการสอบกลางภาคและปลายภาคทำให้ต้องมีการอ่านมาบ้างไม่เยอะคะ มาอ่านใกล้ๆมากกว่า</p>	G2

ครั้งที่ 2

หัวข้อสัมภาษณ์	รหัส
<p>ผู้สัมภาษณ์ : การสอบกลางภาคผ่านไปแล้ว เป็นอย่างไรบ้างคะ</p> <p>นิสิต : ไม่ค่อยดีคะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : สอบทั้งหมดกี่วิชาคะ</p> <p>นิสิต : สอบทั้งหมด 4 วิชาคะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วคะแนนออกมาเป็นอย่างไรบ้างคะ</p> <p>นิสิต : ไม่ผ่าน Meanวิชา Management ตกไป 3 คะแนน แล้ววิทยาศาสตร์ด้วยคะ</p>	

หัวข้อสัมภาษณ์	รหัส
<p>ผู้สัมภาษณ์ : ก็เคยเรียนมาแล้วไม่ใช่หรือคะ</p> <p>นิสิต : ค่ะแต่ไม่ลึกเท่านี้ค่ะ ที่นี้ยากด้วยค่ะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วคิดว่าทำไมถึงไม่ผ่าน Mean ค่ะ</p> <p>นิสิต : อาจจะทำหนังสือใกล้สอบไป แล้วไม่เต็มที่เท่าไรค่ะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วจะทำอย่างไรต่อไปคะ</p> <p>นิสิต : ตอนแรกว่าจะ Drop ค่ะ แต่คงไม่ Drop แล้วค่ะเพราะผ่านครึ่ง อยู่ค่ะ คงต้องอ่านมากกว่าเดิมค่ะ</p>	G1
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วได้มีการปรึกษาใครบ้างคะ</p> <p>นิสิต : ไม่มีค่ะ ยังไม่ได้เข้าหาอาจารย์ที่ปรึกษาเลยคะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : เรื่องค่าใช้จ่ายที่นี้ใช้เยอะไหมคะ</p> <p>นิสิต : จะได้เงินเป็นเดือนค่ะ ช่วงมาอยู่แรก ๆ จะใช้จ่ายของตัวเอง เยอะค่ะซื้อเสื้อผ้า ตอนนี้งดเดือนใช้ไปเยอะค่ะ ไม่รู้ว่าจะพอปลาย เดือนรึเปล่านั้น ถ้าไม่พอก็ขอใหม่ค่ะ เหมือนตอนอยู่ต่างจังหวัดก็ได้ เป็นรายเดือนเพราะอยู่หอเหมือนกัน แต่มันก็ไม่ได้ไกลจากบ้านขนาด นี้ ถ้าเงินหมดก็กลับบ้านได้ค่ะ</p>	<p>B12</p> <p>B=การใช้จ่าย</p> <p>1=รายเดือน</p> <p>2=ไม่ประหยัด</p>
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วตอนนี้ยังมีกิจกรรมอะไรไปล่าคะ</p> <p>นิสิต : ไม่มีแล้วค่ะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : อยู่มหาวิทยาลัยมาจนผ่านการสอบกลางภาคไปแล้ว รู้สึกอย่างไรบ้างคะ</p> <p>นิสิต : ก็ดีค่ะ เรื่อยๆแล้วค่ะ</p>	

ครั้งที่ 3

หัวข้อสัมภาษณ์	รหัส
<p>ผู้สัมภาษณ์ : การใช้ชีวิตประจำวันตอนที่มาเรียนที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เป็นอย่างไรคะ</p> <p>นิสิต : ตื่นนอนประมาณเก้าโมง หรือสายกว่านั้นถ้ามีเรียนบ่าย จะไม่ได้กินข้าวเช้า เวลาไปเรียน ตอนไปเรียนก็จะไปกับเพื่อนที่เรียนสาขาเดียวกันเพราะพักอยู่หอพักเดียวกันโดยนั่งรถตะลี่ยมาเรียน ตอนเรียนอยู่ที่อาชีวะก็เคยอยู่หอพักเหมือนกัน ตื่นแต่เช้าเพราะมีเรียนเช้า ก็ไม่ได้กินเช้าเหมือนกัน แต่ถ้ามีเรียนบ่ายก็กินก่อนเรียน</p>	H1
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วเคยไปกินที่คณะอื่นมั๊ยคะ</p> <p>นิสิต : ไม่เคยไปคะ มันอยู่ไกลกว่าตึกที่เรียนส่วนใหญ่จะเรียนใกล้กับตึกคณะศึกษาศาสตร์ กินแต่ที่โรงอาหารบาใหม่กว่า</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : เวลาไปกินข้าวไปกับใคร</p> <p>นิสิต : ไปกับเพื่อนที่อยู่หอพักเดียวกันคะ และเพื่อนในสาขาเดียวกันคะ ไปกันหลายคน</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : เวลาวันหยุดจะทำอะไรคะ</p> <p>นิสิต : ถ้ามีการบ้านก็ทำการบ้าน ถ้าว่างมากก็จะไปเดินเที่ยวห้าง ไกลๆมหาวิทยาลัยคะบ้าง เดือนละสองครั้ง ถ้าไม่ได้ไปไหนก็อยู่ห้องซักผ้า เล่นอินเทอร์เน็ต</p>	I2
<p>ผู้สัมภาษณ์ : นอกจากเรื่องเรียนมีเรื่องอะไรต้องรับผิดชอบอีกมั๊ยคะ</p> <p>นิสิต : ไม่มีคะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : มีเพื่อนสนิทมั๊ยคะ</p> <p>นิสิต : มีเพื่อนที่เรียนสาขาเดียวกันเพราะอยู่หอพักเดียวกัน และได้ไปไหนด้วยกันบ่อยกว่าคนอื่น ๆ</p>	K3 K=การคบเพื่อน 3=พักอยู่หอเดียวกัน
<p>ผู้สัมภาษณ์ : ยังติดต่อกับเพื่อนสมัยมัธยมอยู่รึเปล่า</p> <p>นิสิต : ก็ยังติดต่อกันทางโทรศัพท์นานๆครั้งประมาณเดือนละสองครั้ง จะคุยกันเรื่องเรียนคะ ถามว่าเรียนเป็นไงบ้าง</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : คิดถึงบ้านบ้างรึเปล่าคะ</p> <p>นิสิต : ก็คิดถึงบ้านบ้างคะ แต่ก็ไม่มีผลอะไรกับตอนเรียนนะคะ</p>	A2

คิดถึงก็คุยกันทางโทรศัพท์ ที่บ้านจะโทรมามากกว่า อาทิติยละครั้ง	
หัวข้อสัมภาษณ์	รหัส
ผู้สัมภาษณ์ : เวลาเรียนมีการคุยตอนอาจารย์สอนบ้างไหมคะ นิสิต : ก็คุยกันบ้างคะ ชวนๆกันคุย	
ผู้สัมภาษณ์ : คาบว่างจากเรียนทำอะไรกันคะ นิสิต : ก็เข้าห้องสมุดเล่นอินเทอร์เน็ตบ้างคะ ถ้ามีการบ้านก็จะทำการบ้านคะ	F1
ผู้สัมภาษณ์ : แล้วเรื่องทำรายงานมีการแบ่งกันอย่างไรคะ นิสิต : ก็แบ่งกลุ่มก็แบ่งกันเอง เนื้อหาที่ช่วยกันหา ช่วยกันพิมพ์คะ	
ผู้สัมภาษณ์ : วิชาเรียนในเทอมนี้มีความเหมาะสมไหม นิสิต : ก็ เหมาะสมดีคะ แต่บางวิชาก็ไม่ชอบคะ วิชาวิทยาศาสตร์ รู้สึกว่ามันยากคะ	
ผู้สัมภาษณ์ : คาบว่างมีการจัดการอย่างไร นิสิต : ก็ถ้ามีการบ้านก็มานั่งทำการบ้านคะ เพราะว่าตอนเรียนที่อาชีวศึกษาก็มีคาบว่างแบบนี้คะ	F1
ผู้สัมภาษณ์ : มีการเตรียมตัวก่อนเรียนบ้างรึเปล่าคะ นิสิต : ไม่ได้อ่านก่อนคะ อ่านใกล้สอบเลยคะ	
ผู้สัมภาษณ์ : กิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละวิชาเป็นอย่างไรคะ นิสิต : English 1 อาจารย์จะสอนในหนังสือเรียน General Sciences อาจารย์ สอนโดยการบรรยายตาม Power point แล้วก็มีการให้แสดงตอบคำถามในห้องคะ Thai Language อาจารย์สอนตามPower point เรียนห้องที่คนเรียนเยอะมากคะ แล้วจะมีการบ้านให้ทำส่ง Principle of Management มีหนังสือเรียน อาจารย์บรรยายตามหนังสือ วิชานี้เรียนกันเยอะเหมือนกันคะ Basic Concept of Education วิชานี้อาจารย์สอนสนุกมีเกมให้เล่นด้วยคะ Principle of Vocational Education อาจารย์สอนโดยการบรรยายคะUse of Library อาจารย์สอนตาม Power point ของอาจารย์ และมีเป็นชีสแจกคะ	

หัวข้อสัมภาษณ์	รหัส
<p>ผู้สัมภาษณ์ : เวลาเรียนแต่ละวิชาเป็นอย่างไรคะ</p> <p>นิสิต : ก็ถ้าเป็นวิชาที่ไม่ชอบก็จะรู้สึกว่ามันนานคะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : วิธีการสอบของที่นี่เป็นอย่างไรคะ</p> <p>นิสิต : มีการสอบกลางภาคและปลายภาคทำให้ต้องมีการอ่านมาบ้างไม่เยอะคะ มาอ่านใกล้ๆมากกว่า ตอนที่เรียนอยู่ที่วิทยาลัยอาชีวศึกษาไม่มีการสอบกลางภาค แต่จะเป็นการเรียนไปจบบท แล้วก็มีการสอบเก็บคะแนน ทำให้ไม่ต้องอ่านหนังสือเยอะคะ ไม่มีการสอบกลางภาคและปลายภาค</p>	G2
<p>ผู้สัมภาษณ์ : คะแนนแต่ละวิชาเป็นอย่างไรคะ</p> <p>นิสิต : ไม่ผ่าน Meanวิชา Management และวิชาวิทยาศาสตร์ด้วยคะตอนแรกว่าจะ Dropคะ แต่ไม่ Drop แล้วคะเพราะผ่านครึ่งอยู่คะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : การเตรียมตัวก่อนสอบเป็นอย่างไรคะ</p> <p>นิสิต : อ่านตอนใกล้สอบอย่างเดียวคะ แต่พอคะแนนกลางภาคออกมาไม่ค่อยดี พอสอบปลายภาคก็จะมี การอ่านมากขึ้นกว่าเดิม พอใกล้สอบก็มีการจับกลุ่ม 4-5 คนมาติวกันโดยให้คนที่รู้เรื่องมาติวให้คะ</p>	G2 G1
<p>ผู้สัมภาษณ์ : เวลาหมดคาบว่างไปเรียนกันอย่างไร</p> <p>นิสิต : ก็เดินกันไปคะ เพราะตึกอยู่ไม่ไกล</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : เคยไม่เข้าเรียนบ้างรึเปล่าคะ</p> <p>นิสิต : เคยคะ ไม่อยากเข้าเรียน เพราะรู้เป็นวิทยากรมาสอนคิดว่าไม่น่าออกสอบก็เลยชวนๆกันไม่เข้าเรียนคะ</p>	H1
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วเลิกเรียนทำอะไรต่อคะ</p> <p>นิสิต : ถ้าเลิกเรียนเร็วก็ไปออกกำลังกายวิ่งรอบๆในมหาวิทยาลัยบ้างคะ แต่ถ้าเลิกเรียนก็ขึ้นรถตะลี่ยในมหาวิทยาลัยไปลงที่ประตูที่ใกล้หอพักด้านพลโยธิน</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วกลับหอพักไปทำอะไรต่อคะ</p> <p>นิสิต : บางวันก็มีซักผ้าบ้าง เล่นอินเทอร์เน็ต ทำการบ้านถ้ามีคะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : เกรดเทอมที่แล้วเป็นไงบ้างคะ</p> <p>นิสิต : ก็ผ่านทุกวิชาคะ</p>	

หัวข้อสัมภาษณ์	รหัส
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้ววิชาที่บอกว่าคะแนนไม่ดีเป็นไงคะ</p> <p>นิสิต : ก็ได้แค่ผ่านนะค่ะ แค่มัติด F ก็ดีแล้วค่ะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วเรียนทอมนี้เป็นไงคะ</p> <p>นิสิต : ก็ต้องอ่านหนังสือให้เยอะขึ้นค่ะ เพราะว่ากลัวจะทำข้อสอบไม่ได้</p>	

การสัมภาษณ์คนที่ 3
ครั้งที่ 1

หัวข้อสัมภาษณ์	รหัส
<p>ผู้สัมภาษณ์ : เรียนสาขาอะไรมาคะ</p> <p>นิสิต : ธุรกิจและคอมพิวเตอร์ศึกษาค่ะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วมาเรียนที่นี่เป็นไงคะ</p> <p>นิสิต : ก็คล้ายกับที่เรียนมาในแต่ละวิชาก็มีบางบท บางเรื่องค่ะ แต่ตอนเรียนมาก็เรียนแค่นิดหน่อย แต่ที่นี้มันก็ยากขึ้นคะมีการใช้ภาษาอังกฤษเยอะขึ้น</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วเรื่องคาบว่างจัดการอย่างไรคะ</p> <p>นิสิต : ก็ว่างเยอะคะ ว่าง 2 -3 ชั่วโมงก็มีคะ ถ้าไม่มีอะไรก็นั่งคุยกัน ถ้ามีการบ้านก็ทำการบ้านคะ</p>	F2
<p>ผู้สัมภาษณ์ : มีการทำงานกลุ่มบ้างมั๊ยคะ</p> <p>นิสิต : ตอนนี่ไม่มีคะ แต่ก่อนหน้าก็มีคะก็ช่วยกันทำงานคะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วเทอมนี้เรียนภาษาอังกฤษรีเปล่าคะ</p> <p>นิสิต : เรียนคะ แต่เป็นภาษาอังกฤษ 1 ค่ะ ไม่ยากเท่าไรหรอกน่าจะผ่านคะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : พักอยู่แถวไหนคะ</p> <p>นิสิต : อยู่หอนอกตรงพลโยธินคะ หอพักเงียบมาเพราะอยู่ติดโรงพยาบาลคะ แต่กำลังจะย้ายหอคะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : ทำไมถึงจะย้ายหอคะ</p> <p>นิสิต : ห้องมันแคบไปหน่อยคะสำหรับการอยู่สองคนแล้วตอนที่มาจองก็ไม่วู้อะไรเอาใกล้มหาวิทยาลัยไว้ก่อนเรามาจากต่างจังหวัดด้วย</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วเรื่องค่าใช้จ่ายละคะ</p> <p>นิสิต : ได้เงินจากที่บ้านเป็นรายเดือนคะ แต่ตอนอยู่ที่บ้านได้เป็นรายวัน ช่วงแรกใช้เงินเยอะมากแทบจะไม่พอเพราะต้องมีค่าชุดที่เป็นลีดเดอร์หมดไปกับค่ากิจกรรม แล้วอยู่ที่นี้ตื่นมาก็เป็นค่าใช้จ่ายถ้าอยู่บ้านมีแม่ แต่ก็ไม่มีปัญหาคะเพราะถ้าหมดก็ขอพี่สาวได้คะ แต่ก็ประหยัดนะคะเพราะพอทำงานไม่ค่อยเป็นหลักแหล่ง</p>	B12

หัวข้อสัมภาษณ์	รหัส
<p>ผู้สัมภาษณ์ : การลงทะเบียนที่นี่เป็นอย่างไรค่ะ</p> <p>นิสิต : เทอมนี้มีคนลงทะเบียนให้ค่ะ แต่เทอมหน้าต้องลงเอง ก็น่าจะสะดวกค่ะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : การสอบกลางภาคผ่านไปแล้ว เป็นอย่างไรบ้างค่ะ</p> <p>นิสิต : ไม่ดีเลยค่ะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : สอบทั้งหมดกี่วิชาค่ะ</p> <p>นิสิต : สอบทั้งหมด 4 วิชาค่ะ ไม่สอบภาษาอังกฤษแต่มีสอบเก็บคะแนนค่ะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วคะแนนออกมาเป็นอย่างไรบ้างค่ะ</p> <p>นิสิต : ตกไป 2 วิชาค่ะ วิชาวิทยาศาสตร์ไม่ผ่าน Mean วิชา Management คะแนนตกไป 3 คะแนน</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วจะทำอย่างไรต่อไปค่ะ</p> <p>นิสิต : ยังไม่รู้เลยค่ะ กำลังคิดอยู่ว่าจะ Drop ติ่มยี่ค่ะ แต่คงไม่ Drop มั้งค่ะ กะว่าจะสู้ๆไปค่ะอ่านหนังสือมากขึ้น</p>	G1
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วคิดว่าทำไมถึงไม่ผ่าน Mean ค่ะ</p> <p>นิสิต : คิดว่าตอบถูกนะค่ะ เห็นคำตอบคิดว่าใช่แต่คงสับสนค่ะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วได้มีการปรึกษาใครบ้างค่ะ</p> <p>นิสิต : ไม่มีค่ะ ยังไม่ได้คุยกับอาจารย์ที่ปรึกษาเลยค่ะ เคยเจอแถมครั้งเดียวแต่ไม่ได้คุยอะไรค่ะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วตอนนี้ยังมีกิจกรรมอะไรไปล่าค่ะ</p> <p>นิสิต : ไม่มีแล้วค่ะ ไม่เหมือนช่วงแรกที่มาอยู่ต้องทำกิจกรรมเชียร์กีฬาค่ะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : อยู่มหาวิทยาลัยมาจนผ่านการสอบกลางภาคไปแล้ว รู้สึกอย่างไรบ้างค่ะ</p> <p>นิสิต : เริ่มสนุกดีค่ะ เพื่อนก็เยอะแต่ก็อยากกลับบ้านนะค่ะคิดถึงบ้านบ้างค่ะ</p>	A1

ครั้งที่ 2

หัวข้อสัมภาษณ์	รหัส
<p>ผู้สัมภาษณ์ : การใช้ชีวิตประจำวันตอนที่มาเรียนที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เป็นอย่างไรคะ</p> <p>นิสิต : ตื่นนอนถ้ามีเรียนเช้าก็ตื่นเช้าคะ ประมาณ 7 โมง ถ้ามีเรียนตอนบ่ายก็ตื่นสายหน่อย แล้วก็ออกมาเรียนโดยเดินมาจากหอพักแล้วมาขึ้นรถตะลัดที่ประตูพลโยธิน แล้วก็มาที่ตึกเรียน ไม่ได้กินข้าวเช้า ถ้าวันไหนที่ไม่มีเรียนเช้าก็จะมีกินข้าวตอนก่อนเข้าเรียนที่มหาวิทยาลัย แล้วก็เข้าเรียน แต่ตอนอยู่ที่ต่างจังหวัดถ้ามีเรียนตอนเช้าก็ไม่ได้กินข้าวเหมือนกัน แต่ถ้ามีเรียนตอนบ่ายก็จะกินข้าวก่อนเข้าเรียน</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วเคยไปกินที่คณะอื่นมั๊ยคะ</p> <p>นิสิต : ไม่เคยคะ เพราะว่ามันอยู่ไกลกว่าตึกเรียน</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : เวลาไปกินข้าวไปกับใคร</p> <p>นิสิต : ไปเป็นกลุ่มใหญ่ไปกินที่ใกล้คณะศึกษาศาสตร์</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : เวลาวันหยุดจะทำอะไรคะ</p> <p>นิสิต : ซักผ้า รีดผ้า พกงานบ้านคะถ้ามีการบ้านก็ทำการบ้าน แล้วก็ มีช่วงที่มาอยู่เดือนแรกๆ จะออกไปเที่ยวห้างบ้างคะ เดือนละ 2 ครั้งได้</p>	12
<p>ผู้สัมภาษณ์ : นอกจากเรื่องเรียนมีเรื่องอะไรต้องรับผิดชอบอีกมั๊ยคะ</p> <p>นิสิต : ไม่มีคะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : มีเพื่อนสนิทมั๊ยคะ</p> <p>นิสิต : มีสาวคะ จะอยู่หอพักเดียวกัน ไปไหนก็จะชวนไปด้วยกันก็เลยเจอกันบ่อยที่สุด</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วรู้จักกันมาก่อนรีเปลา่คะ</p> <p>นิสิต : ก็รู้จักตอนที่ไปค่ายปลูกจิตสำนึกศึกษาศาสตร์คะ เป็นการทำกิจกรรมก่อนเปิดเรียน มีรุ่นพี่คอยให้เล่นกิจกรรมและทำความรู้จักกัน</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : ยังติดต่อกับเพื่อนสมัยมัธยมอยู่มั๊ยคะ</p> <p>นิสิต : ก็มีโทรคุยกันบ้างคะ แต่นานๆครั้งคะ</p>	

หัวข้อสัมภาษณ์	รหัส
<p>ผู้สัมภาษณ์ : นานแค่ไหนจะคุยกันคะ</p> <p>นิสิต : ก็เดือนละครั้ง สองครั้งคะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : คิดถึงบ้านบ้างรีเปล่าคะ</p> <p>นิสิต : ตอนมาแรก ๆ คิดถึง แต่ทำกิจกรรมก็ลืมไป แล้วก็เวลาที่อยู่กับคนเดียวไม่มีเพื่อนอยู่ด้วย เป็นไม่บ่อยนะคะแต่ตอนนี้ก็ยังมียู่</p>	A1
<p>ผู้สัมภาษณ์ : เวลาเรียนมีการคุยตอนอาจารย์สอนบ้างไหมคะ</p> <p>นิสิต : ก็มีคะ แต่ไม่ได้คุยตลอดเวลาเรียนนะคะ ก็มีบ้างเล็กน้อยแล้วก็ตั้งใจเรียนต่อ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วเรื่องทำรายงานมีการแบ่งกันอย่างไรคะ</p> <p>นิสิต : ก็ช่วยกันทำไม่ได้มีปัญหาในเรื่องนี้เท่าไรคะ แบ่งกันพิมพ์เท่าๆกันประมาณนี้คะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : วิชาเรียนในเทอมนี้มีความเหมาะสมไหม</p> <p>นิสิต : ก็เหมาะสมคะ เวลาเรียนไม่นานด้วย</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : คาบว่างมีการจัดการอย่างไร</p> <p>นิสิต : มันจะว่างเป็นช่วงยาวบางครั้งเรียนเข้าไปเรียนอีกครั้บ่ายมาก ถ้าไม่มีการบ้านทำก็เบื่อคะ แต่ตอนหลังก็เข้าห้องสมุด นั่งคุยกันก็เพลินๆดีคะ</p>	F2
<p>ผู้สัมภาษณ์ : มีการเตรียมตัวก่อนเรียนบ้างรีเปล่าคะ</p> <p>นิสิต : ไม่มีคะ เพราะไม่ชอบอ่านหนังสือล่วงหน้าคะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : กิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละวิชาเป็นอย่างไรคะ</p> <p>นิสิต : ก็ดีนะคะ แต่ละวิชาก็มีซีดี มีหนังสือ แต่ก็บางครั้งอาจารย์พูดตามหนังสือ คิดว่าถ้าอย่างนี้อ่านเองก็ได้คะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : เวลาเรียนแต่ละวิชาเป็นอย่างไรคะ</p> <p>นิสิต : ก็ไม่นานคะ 1-2 ชั่วโมงดีแล้วคะ นานไปเบื่อคะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : วิธีการสอบของที่นี่เป็นอย่างไรคะ</p> <p>นิสิต : มีการสอบกลางภาคและปลายภาคอ่านที่นี้เนื้อหาเยอะคะ มาอ่านใกล้ ๆ ประมาณอาทิตย์ สองอาทิตย์ มากกว่า ตอนที่อยู่ที่วิทยาลัยอาชีวศึกษาไม่มีการสอบกลางภาค แต่จะเป็นการเรียนแล้วก็สอบไปเรื่อยๆมากกว่า</p>	

หัวข้อสัมภาษณ์	รหัส
<p>ผู้สัมภาษณ์ : คะแนนแต่ละวิชาเป็นอย่างไรคะ</p> <p>นิสิต : ตกไป 2 วิชาคะ วิชาวิทยาศาสตร์ไม่ผ่าน Meanวิชา Management ตกไป 3 คะแนน แต่ก็สู้คะ อ่านหนังสือมากกว่าเดิม</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : การเตรียมตัวก่อนสอบเป็นอย่างไรคะ</p> <p>นิสิต : อ่านใกล้วันสอบคะ ประมาณ 1 อาทิตย์ อ่านแค่วิชาละรอบคะ</p>	G2
<p>ผู้สัมภาษณ์ : เวลาหมดคาบว่างไปเรียนกันอย่างไร</p> <p>นิสิต : ก็จะเดินกันไปเป็นกลุ่มใหญ่คะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : มีไม่เข้าเรียนบ้างรีเปล่าคะ</p> <p>นิสิต : มีคะ อาจารย์ประจำวิชาไม่ได้สอนเองให้วิทยากรมาก็ไม่เข้าเรียนคะ มานั่งคุยกันเฉยๆคะ ไม่ได้ทำอะไร เพราะคิดว่าวิทยากรมาสอนไม่น่าออกสอบคะ</p>	H1
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วไม่ได้เข้าเรียนแล้วจะรู้เรื่องได้อย่างไรคะ</p> <p>นิสิต : ก็ถามเพื่อนเอาคะ แต่วิชามีหนังสือให้อ่านก็เลยไปอ่านเองคะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วเลิกเรียนทำอะไรต่อคะ</p> <p>นิสิต : กลับหอคะ ในช่วงแรกต้องเข้ากิจกรรมกว่าจะกลับก็ดึกคะ กลับถึงห้องก็นอน แต่ตอนนี้ไม่มี</p>	

ครั้งที่ 3

หัวข้อสัมภาษณ์	รหัส
<p>ผู้สัมภาษณ์ : เกรดเทอมที่แล้วเป็นไงคะ</p> <p>นิสิต : ก็ดีคะ ผ่านทุกวิชา ถึงแม้บางวิชาไม่ผ่านตอนสอบกลางภาค</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : เกรดเทอมที่แล้วเป็นไงคะ</p> <p>นิสิต : ก็ดีคะ ผ่านทุกวิชา ถึงแม้บางวิชาไม่ผ่านตอนสอบกลางภาค</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วเรียนเทอมนี้เป็นไงคะ</p> <p>นิสิต : ก็มีวิชายากนะคะ ก็คงต้องอ่านหนังสือเยอะขึ้นคะ</p>	

การสัมภาษณ์คนที่ 4
ครั้งที่ 1

หัวข้อสัมภาษณ์	รหัส
<p>ผู้สัมภาษณ์ : บ้านอยู่แถวไหนคะ ไกลจากมหาวิทยาลัยรีเปล่าคะ</p> <p>นิสิต : อยู่แถวดอนเมือง ซึ่งใกล้มหาวิทยาลัยมากคะ นั่งรถเมล์ประมาณ 15 นาทีคะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : ตอนเปิดเทอมวันแรกเข้าห้องมาเรียนรู้สึกอย่างไรบ้างคะ</p> <p>นิสิต : ก็ดีคะรู้จักเพื่อนมาบ้างแล้วตั้งแต่ตอนไปเข้าค่ายปลูกจิตสำนึกศึกษาศาสตร์ที่จังหวัดสระบุรี แต่ปกติถ้าไม่สนิท ไม่รู้จักก็จะไม่เข้าไปคุยก่อนคะ แต่ตอนไปค่ายได้ทำกิจกรรมก็เลยได้คุยกันคะ</p>	E1
<p>ผู้สัมภาษณ์ : เรียนวันแรกรู้สึกอย่างไรบ้างคะ</p> <p>นิสิต : ก็ไม่รู้สิคะอะไรคะ เหมือนเรียนมัธยมคะ อาจเป็นเพราะได้เข้าค่ายมาก่อนเปิดเทอมแล้วมีเพื่อนบ้างแล้วคะทำให้ไม่ค่อยกลัวอะไรคะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : เวลาทำรายงานเป็นกลุ่มมีปัญหาไหมคะ</p> <p>นิสิต : ไม่มีคะ ตอนแรกเวลาจัดกลุ่มก็เลือกแบบนั่งติดกัน ช่วย ๆ กันทำเลยคะแบ่งเนื้อหาไปพิมพ์เท่า ๆ กันคะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : เรียนมัธยมกับมหาวิทยาลัยเป็นไงคะ</p> <p>นิสิต : เรื่องเวลาเรียนมัธยมเวลาเรียนก็ติดกันไม่มีว่างห่างกันมากคะ แต่ที่นี้เรียนเช้าแล้วเรียนอีกครั้งก็บ่ายมากคะ ทำให้รู้สึกไม่อยากเรียนคะเพราะไม่รู้จะทำอะไรเลยอยากกลับบ้าน แล้วเรียนที่นี้ต้องเดินเรียนไปในแต่ละตึกไม่มีห้องเรียนที่เรียนประจำด้วยคะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วช่วงเวลาว่างมักจะทำอะไรกันคะ</p> <p>นิสิต : ก็มานั่งห้องสมุดทำการบ้าน ทำรายงานถ้ามี เล่นอินเทอร์เน็ต ถ้าไม่มีก็นั่งคุยกันคะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : ที่นี้จะมีกิจกรรมที่ต้องเข้าร่วมรู้สึกว่ามันเยอะไปรีเปล่า</p> <p>นิสิต : ตอนแรกก็รู้สึกว่ามันเยอะนะคะเรียนมัธยมไม่ค่อยทำกิจกรรมเท่าไร แต่ตอนนี้พอมีเพื่อนทำกิจกรรมก็เริ่มสนุกคะก็ทำกิจกรรม</p>	

หัวข้อสัมภาษณ์	รหัส
<p>ผู้สัมภาษณ์ : เรื่องกฎระเบียบต่าง ๆ ของที่นี่คิดว่าเป็นไฉนคะ</p> <p>นิสิต : ก็ไม่ได้บังคับไรมากคะ เรื่องการแต่งกายทางมหาวิทยาลัยก็บอกมาคะว่าต้องแต่งตัวแบบนี้รอกะทำขาว กุญทำขาว อะไรแบบนี้ก็ไม่ได้เครียดอะไรคะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : ช่วงใกล้สอบ แต่กิจกรรมยังมีอยู่สินีสิตมีความวิตกกังวลกับเรื่องนี้ไหม</p> <p>นิสิต : รู้สึกว่ามันเร็วคะ ยังเรียนไม่ทันไรเลยก็มีการสอบกลางภาคอีกไม่นานก็สอบปลายภาคแล้ว ยังเรียนไม่รู้เรื่องเลยแล้วรู้สึกว่ามีกิจกรรมมาเยอะกว่าการเรียนคะกิจกรรมมันเยอะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : ช่วงใกล้สอบกิจกรรมมากกระทบกับการอ่านหนังสือรีเปล่าคะ</p> <p>นิสิต : ก็ไม่คะ เพราะเป็นคนไม่ชอบอ่านหนังสือล่วงหน้าคะ ใกล้สอบแล้วแบบว่าสอบปุ้มนี้อ่านก่อนล่วงหน้า 1 วัน อ่านมาก่อนแล้วจำไม่ได้คะ</p>	G2
<p>ผู้สัมภาษณ์ : สอบไปแล้วกังวลกับการสอบรีเปล่าคะ</p> <p>นิสิต : ก็กังวลบ้างคะทำไม่ค่อยได้ ไม่ชอบที่ต้องวิเคราะห์วิชาที่ต้องมาประยุกต์คะรู้สึกว่ามันยากมาก แต่ก็พยายามทำความเข้าใจ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วการลงทะเบียนเรียนมีปัญหาอะไรไหม เพราะทางมหาวิทยาลัยจะมีการลงทะเบียนออนไลน์ แต่ตอนมัธยมไม่ได้เป็นแบบนี้</p> <p>นิสิต : ก็รู้สึกแปลก ๆ คะพวกชี้อวิชามีรหัสวิชาด้วย แต่การลงทะเบียนออนไลน์ก็ดีคะสะดวกดี แต่กลัวเทอมหน้าต้องทำเองกลัวลงทะเบียนไม่ทันคะ</p>	D1

ครั้งที่ 2

หัวข้อสัมภาษณ์	รหัส
<p>ผู้สัมภาษณ์ : การสอบกลางภาคผ่านไปแล้ว เป็นอย่างไรบ้างคะ</p> <p>นิสิต : ไม่ค่อยดีเท่าไรหะคะมีไม่ผ่าน Mean ด้วยหะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : สอบทั้งหมดกี่วิชาหะ</p> <p>นิสิต : สอบทั้งหมด 4 วิชาหะ ไม่สอบภาษาอังกฤษแต่มีสอบเก็บคะแนนหะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วคะแนนออกมาเป็นอย่างไรบ้างหะ</p> <p>นิสิต : ไม่ผ่าน Mean วิชา Management หะตกไป 2 คะแนนหะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วคิดว่าทำไมถึงไม่ผ่าน Mean หะ</p> <p>นิสิต : เจอข้อสอบแล้วสับสน จำไม่ได้หะหนังสือมันเล่มใหญ่</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วจะทำอย่างไรต่อไปหะ</p> <p>นิสิต : ก็อ่านหนังสือ แล้วสู้หะ ไม่อยาก Drop หะ อ่านมากกว่าวิชาอื่นหะ ตอนแรกก็คิดว่าผ่านเพราะคะแนนมันผ่านครึ่งไปแล้ว แต่คิดตาม Mean หะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วได้มีการปรึกษาใครบ้างหะ</p> <p>นิสิต : ไม่มีหะ ยังไม่ได้คุยกับอาจารย์ที่ปรึกษาเลยหะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วตอนนี้ยังมีกิจกรรมอะไรไปล่าหะ</p> <p>นิสิต : ไม่มีแล้วหะ กิจกรรมที่ทางมหาวิทยาลัยกำหนด ก็มีแต่รับน้องนิดหน่อยหะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : อยู่มหาวิทยาลัยมาจนผ่านการสอบกลางภาคไปแล้ว รู้สึกอย่างไรบ้างหะ</p> <p>นิสิต : รู้สึกว่าดีหะ เริ่มสนุกกับการอยู่มหาวิทยาลัยแล้วหะ</p>	

ครั้งที่ 3

หัวข้อสัมภาษณ์	รหัส
<p>สัมภาษณ์ : การใช้ชีวิตประจำวันตอนที่มาเรียนที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เป็นอย่างไรหะ</p>	<p>H2</p> <p>H=การเดินทาง</p>

<p>นิสิต : ก็ตื่นนอนประมาณ 7 โมงค่ะ ถ้ามีเรียนเช้าแต่ถ้ามีเรียนบ่ายก็ตื่นสายได้เพราะว่าการเดินทางมาจากบ้านใช้เวลาไม่นาน ประมาณ 15 นาที ค่อยกับเรียนมัธยมค่ะ เพราะว่าโรงเรียนก็อยู่ใกล้บ้านการเดินทางก็เลยสะดวกค่ะ จะกินข้าวก่อนออกมาจากบ้าน แล้วก็มาลงรถตรงประตูวิภาวดีรังสิต แล้วก็เดินเข้ามาเรียนถ้าเรียนตึกคณะศึกษาศาสตร์ แต่ถ้าไกลก็นั่งมอเตอร์ไซค์รับจ้าง</p>	<p>2=รถโดยสารประจำทาง ต่อเดียว</p>
<p>ผู้สัมภาษณ์ : เวลาวันหยุดจะทำอะไรคะ นิสิต : ถ้ามีการบ้านก็ทำการบ้าน ก็ไม่ได้ทำอะไรคะ มีไปเดินห้างกับที่บ้านบ้าง ประมาณเดือนละครั้งสองครั้งค่ะ</p>	<p>I2</p>
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วเรื่องค่าใช้จ่ายเป็นอย่างไร นิสิต : ก็ได้เงินจากที่บ้านเป็นวัน แม่ให้วันละ 100 กว่าบาทเฉพาะค่ากินกับค่ารถนะค่ะ ถ้าทำรายงานก็ขอต่างหาก แล้วก็ใช้พอค่ะ เหมือนตอนสมัยมัธยมก็ได้เป็นรายวันค่ะ</p>	<p>B2 B=ค่าใช้จ่าย 2=รายวัน</p>
<p>ผู้สัมภาษณ์ : นอกจากเรื่องเรียนมีเรื่องอะไรต้องรับผิดชอบอีกมั๊ยคะ นิสิต : ไม่มีค่ะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : มีเพื่อนสนิทมั๊ยคะ นิสิต : ก็ยังไม่มีสนิทกับใครเป็นพิเศษก็ไปเป็นกลุ่มส่วนใหญ่ค่ะ เป็นกันหลายคน</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : ยังติดต่อกับเพื่อนสมัยมัธยมอยู่รึเปล่า นิสิต : ก็ยังติดต่อกันอยู่ เพราะเพื่อนจะอยู่แถวบ้านเป็นส่วนใหญ่ก็มีไปเที่ยวห้างกันบ้าง เดือนละครั้ง</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วเรื่องทำรายงานมีการแบ่งกันอย่างไรคะ นิสิต : ก็แบ่งกันพิมพ์ค่ะ ช่วยกันหาเนื้อหา</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : เวลาเรียนมีการคุยตอนอาจารย์สอนบ้างไหมคะ นิสิต : ก็มีบ้างค่ะ หันมาคุยกับเพื่อน แต่ซักพักก็ฟังต่อค่ะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : เคยไม่เข้าเรียนบ้างรึเปล่าคะ นิสิต : มีตอนนั้นมีวิทยากรมาสอนก็เลยไม่เข้าเพราะคิดว่าไม่ออกสอบ</p>	<p>H1</p>
<p>ผู้สัมภาษณ์ : ไม่เข้าเรียนแล้วทำอย่างไรคะ นิสิต : ก็ถามเพื่อนว่าอาจารย์สอนอะไรก็อ่านเอง เพราะมีหนังสือ</p>	

<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วตอนพักกลางวันไปกินข้าวที่ไหน แล้วจะไปกับใคร</p> <p>นิสิต : เดินกันไปเป็นกลุ่มใหญ่ที่คณะศึกษาศาสตร์ (บาใหม่กว่า)</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วเคยไปกินที่คณะอื่นมั้ยคะ</p> <p>นิสิต : ก็เคยไปกินที่คณะวิศวกรรมศาสตร์แต่ไม่อร่อยค่ะ เลยไม่ไป</p>	J1
<p>ผู้สัมภาษณ์ : คาบว่างจากเรียนทำอะไรกันคะ</p> <p>นิสิต : ก็มานั่งห้องสมุด ทำการบ้านกับเพื่อน นั่งคุย</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : วิชาเรียนในเทอมนี้มีความเหมาะสมไหม</p> <p>นิสิต : เหมาะสมดีค่ะแต่เนื้อหาแต่ละวิชาเยอะค่ะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : กิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละวิชาเป็นอย่างไรคะ</p> <p>นิสิต : อาจารย์ก็บรรยายตามหนังสือ ประมาณนี้ค่ะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : เวลาเรียนแต่ละวิชาเป็นอย่างไรคะ</p> <p>นิสิต : ก็ไม่นานค่ะ แต่ถ้าวิชาไหนไม่ชอบเท่าไรก็นานค่ะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : การเตรียมตัวก่อนสอบเป็นอย่างไรคะ</p> <p>นิสิต : อ่านหนังสือตอนใกล้ถึงวันสอบประมาณ 1-2 วัน แต่พอ คะแนนกลางภาคออกมา ก็เลยต้องต้องอ่านล่วงหน้ามากกว่าเดิม ประมาณ 2-3 อาทิตย์</p>	G2 G1
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วเกรดเทอมที่ผ่านมาเป็นไงคะ</p> <p>นิสิต : ก็ดีนะคะ ผ่านหมดทุกวิชาค่ะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วเรียนเทอมนี้เป็นไงคะ</p> <p>นิสิต : ก็คงต้องอ่านเหมือนตอนปลายภาคเทอมที่แล้วค่ะ เดี่ยว คะแนนไม่ดีอีก</p>	G1

การสัมภาษณ์คนที่ 5
ครั้งที่ 1

หัวข้อสัมภาษณ์	รหัส
<p>ผู้สัมภาษณ์ : เคยเรียนอยู่ที่ไหนมาก่อนคะ</p> <p>นิสิต : คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ครับ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วทำไมถึงเปลี่ยนมาเรียนที่</p>	

<p>มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ค่ะ</p> <p>นิสิต : เพราะว่าตอนที่เรียนไม่รู้ว่าจะต้องทำอะไรเน้นแต่กิจกรรมครับ วิชาเรียนมันก็ยากขึ้น แต่ว่าก็เรียนนะครับ แต่ผมคิดว่ามันเหมือนกับที่เรียนตอนเรียนมัธยมครับ เวลาใกล้สอบก็อ่านหนังสือ ตอนสอบก็ทำไม่ได้ คะแนนออกมาไม่ดีกลัวติด F ก็เลยต้องดรอปวิชานั้น พอดรอปไปเยอะ ๆ คิดมี W ในทรานสคริปเยอะจะไม่มีใครรับเรา เข้าทำงานเลยตัดสินใจออกมาเอนซ์ทรานใหม่ครับ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : ทำไมเอนซ์ทรานใหม่เข้ามาจากคณะบัญชี กลายเป็นคณะศึกษาศาสตร์มันเปลี่ยนไปจากเดิมเลยคะ</p> <p>นิสิต : คิดว่าตอนนี้ครูประเทศไทยยังคลาดแคลน ทรัพยากรครูยังไม่ค่อยขาดมาคงมีงานทำแน่นอนครับ แต่ตอนแรกอยากเรียนบริหารธุรกิจ แต่คิดว่าคนเรียนบริหารธุรกิจต้องเก่งภาษาอังกฤษมาก ผมไม่เก่งภาษาอังกฤษเลยก็เลยไม่เลือกเรียนเพราะคิดว่ามันเป็นอุปสรรคมากครับสำหรับการเรียนที่ต้องปรับตัวเยอะกว่าคนอื่น</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แต่ที่นี้ก็เรียนภาษาอังกฤษ แล้วรู้สึกที่เราต้องพยายามเยอะกว่าคนอื่นไหมคะ</p> <p>นิสิต : ก็ไม่นะครับที่นี้ภาษาอังกฤษง่ายกว่าที่เคยเรียนมาจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ครับ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วมาเรียนที่นี้เป็นอย่างไรบ้างคะ</p> <p>นิสิต : ก็ผมเคยมีประสบการณ์ผ่านมาแล้ว เวลาใกล้สอบประมาณ 3 อาทิตย์ก็ต้องมีการอ่านเตรียมตัวล่วงหน้ามาแล้ว มีการปรับตัวมาจากที่มหาวิทยาลัยก่อนแล้วเวลาอ่านก็จะมีจุดไหนที่ไว้อ่าน ทบทวนด้วยครับ</p>	G12
<p>ผู้สัมภาษณ์ : กังวลกับการสอบไหมคะ</p> <p>นิสิต : ไม่นะครับเพราะมีประสบการณ์มาแล้ว อ่านหนังสือเต็มที่ วิชาภาคก็ไม่ยากครับ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้ววิชาการจัดการเห็นบอกว่ากังวลกัน ไม่รู้เรื่องบ้างแล้วเป็นไงคะ</p> <p>นิสิต : ก็ไม่ยากนะครับ ที่บอกว่าไม่รู้เรื่องกันเพราะว่าไม่เข้าเรียนกัน มีคนเรียนเป็นจำนวนมากแล้วก็เรียนวิชาที่ไม่มีการเช็คชื่อ</p>	

<p>ผู้สัมภาษณ์ : วิชาวิทยาศาสตร์ละคะ กังวลรีเปล่า</p> <p>นิสิต : ไม่กังวลนะครับ เพราะว่าถ้าใครเรียนสายวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์มากก็จะรู้สึกว่ามันยากแต่ส่วนใหญ่จะเป็นเด็กที่เรียนสายอื่น มากก็เลยบอกว่ายาก</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วเรื่องการลงทะเบียนเรียนออนไลน์ที่นี้เป็นอย่างไรคะ</p> <p>นิสิต : ก็คิดว่าดีครับ สะดวกรวดเร็ว แล้วก็ยังมีเป็นแผนการเรียนว่าเทอมนี้เราต้องลงทะเบียนเรียนอะไรบ้าง ไม่ต้องมาต้องเลือกลงทะเบียนเอง เลือกวิชาเองว่าเทอมนี้เราต้องเรียนอะไรบ้าง ก็ตัวรู้สึกว่ามันเหมาะสำหรับคนที่จบมาจากมัธยมเปลี่ยนมาเป็นมหาวิทยาลัยไม่มีประสบการณ์เรื่องแบบนี้</p>	D
<p>ผู้สัมภาษณ์ : การเรียนมักจะมีรายงานให้ทำเป็นกลุ่ม มีปัญหากับการทำงานกลุ่มบ้างไหม</p> <p>นิสิต : เพื่อน ๆ ทุกคนก็ช่วยกันดี ไม่มีนะครับก็ช่วย ๆ กันทำ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วเพื่อนใหม่ที่เรียนด้วยกันเป็นอย่างไรคะ</p> <p>นิสิต : ก็ดีนะครับค่อนข้างสนิทกันเร็วมาก อาจเป็นเพราะก่อนไปเข้าค่ายปลูกจิตสำนึกศึกษาศาสตร์ที่จังหวัดสระบุรี เป็นเวลา 3 วัน 2 คืน ก่อนเปิดภาคเรียนมีการจัดให้ทำกิจกรรมร่วมกัน แล้วก็ผมว่าอาจด้วยนิสัยพื้นฐานแต่ละคนคล้าย ๆ กัน คอยกันไม่ยากเท่าไรห่อเข้ากันได้ครับ</p>	E1
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วเรื่องกฎระเบียบรู้สึกว่ามันเข้มงวดเกินไปรีเปล่า</p> <p>นิสิต : ดูมีกรอบเยอะกว่าที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่โน้นอะไรก็ได้ค่อนข้างอิสระมาก แต่ที่นี้จะดูเป็นกฎระเบียบมากกว่า แต่ผมรู้สึกว่ามันก็ดีทั้งสองแบบแล้วแต่ว่ามันเหมาะสมกับใคร สำหรับตัวผมคิดว่าผมเหมาะกับที่นี้มากกว่า</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : เคยได้เข้าไปคุยกับอาจารย์ท่านไหนบ้างไหมคะ</p> <p>นิสิต : ไม่เคยครับ เพิ่งได้อาจารย์ที่ปรึกษาวันนี้เองครับ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : ที่นี้มีกิจกรรมที่ต้องเข้าร่วม รู้สึกว่ามันดีไหมคะ</p> <p>นิสิต : ก็ดีนะครับผมก็เข้าร่วมกิจกรรม อาจจะเป็นคนชอบทำกิจกรรมด้วยมั้งครับ</p>	

ครั้งที่ 2

หัวข้อสัมภาษณ์	รหัส
<p>ผู้สัมภาษณ์ : การใช้ชีวิตประจำวันตอนที่มาเรียนที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เป็นอย่างไรคะ</p> <p>นิสิต : ตื่นนอนก็ประมาณ 6 โมงกว่าครับถ้าเรียนตอน 9 โมง เพราะบ้านอยู่แถวพระราม 2 ไกลจากมหาวิทยาลัย เวลาออกจากบ้านก็ต้องเข้ามาเพราะว่ารถติด ต้องนั่งรถออกจากหมู่บ้าน แล้วนั่งรถเมล์มาต่อรถไฟฟ้า แล้วก็นั่งรถเมล์มาที่มหาวิทยาลัยต้องเผื่อเวลาไว้ 2 ชั่วโมง แต่บางครั้งก็มาสายครับ บางวันก็ไม่ได้กินข้าวเช้า บางวันก็ได้กินถ้าแม่เตรียมไว้ให้</p>	H2
<p>ผู้สัมภาษณ์ : เวลาวันหยุดจะทำอะไรคะ</p> <p>นิสิต : วันเสาร์ วันอาทิตย์ก็จะมีรุ่นน้องโรงเรียนเก่ามาให้ช่วยติวหนังสือให้ 2-3 ชั่วโมง หรือก็ไม่ก็ไปเที่ยวกับเพื่อนสมัยมัธยมที่แถวสยาม แต่ก็เดือนหนึ่งจะไปแค่ 2 ครั้ง แล้วก็อ่านหนังสือบ้าง</p>	I21 1=วันหยุด 2=เดินห้างสรรพสินค้า 1=ทบทวนให้น้องระดับมัธยมศึกษา
<p>ผู้สัมภาษณ์ : นอกจากเรื่องเรียนมีเรื่องอะไรต้องรับผิดชอบอีกมั๊ยคะ</p> <p>นิสิต : ช่วยที่บ้านทำบัญชีเงินเดือนให้พนักงาน เพราะที่บ้านมีกิจการเป็นโรงงาน</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : มีเพื่อนสนิทมั๊ยคะ</p> <p>นิสิต : มีครับจะสนิทกับเบญ ซึ่งเป็นเพื่อนที่บ้านอยู่ใกล้กัน เวลากลับมาเรียน กลับบ้านจะกลับพร้อมกันก็เลยสนิทกันที่สุด แต่เค้าเป็นผู้หญิงเวลาเดินไปไหนมาไหนเขาก็จะไปกับเพื่อนกลุ่มผู้หญิง ถ้าเดินไปกันสองคนอาจดูไม่ดี</p>	K5 K=การคบเพื่อน 5=บ้านอยู่ใกล้กัน
<p>ผู้สัมภาษณ์ : ยังติดต่อกับเพื่อนสมัยมัธยมอยู่รึเปล่า</p> <p>นิสิต : ก็ยังติดต่อกันอยู่ เพราะเพื่อนจะอยู่แถวบ้านเป็นส่วนใหญ่ แล้วก็ติดต่อกันทางอินเทอร์เน็ต</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วเรื่องทำรายงานมีการแบ่งกันอย่างไรคะ</p> <p>นิสิต : ก็จะแบ่งเป็นคนหาเนื้อหา คนนี้เข้าเล่ม คนนี้ทำที่จะนำเสนอ ผมจะเป็นคนที่นำเสนอ</p>	

<p>ผู้สัมภาษณ์ : เวลาเรียนมีการคุยตอนอาจารย์สอนบ้างไหมคะ</p> <p>นิสิต : ก็มีเพื่อนๆคุยกัน แต่ผมพยายามนั่งแถวหน้าซึ่งจะไม่ค่อยมีคนนั่ง เลยไม่ได้คุยกับเพื่อนเท่าไร</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : เคยไม่เข้าเรียนบ้างรึเปล่าคะ</p> <p>นิสิต : เคยครับแต่ก็ไม่บ่อย วิชาที่มีวิทยากรมาสอนก็เลยไม่เข้า คิดว่าไม่ออกสอบ ไม่เข้าไปเล่นอินเทอร์เน็ต</p>	H1
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วตอนพักกลางวันไปกินข้าวที่ไหน แล้วจะไปกับใคร</p> <p>นิสิต : เดินกันไปเป็นกลุ่มใหญ่ถ้าไปกินที่คณะศึกษาศาสตร์ (บาใหม่กว่า) บางครั้งก็ไปกินที่บาใหม่ แต่รสชาติที่คณะศึกษาศาสตร์ (บาใหม่กว่า) อร่อยกว่าที่บาใหม่ บางครั้งก็ออกไปกินนอกมหาวิทยาลัย บ้างเพราะอยากกินที่ร้านอาหารฟาสต์ฟู้ดบ้าง ถ้าไปข้างนอกก็ไปกิน 2-3 คน</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วเคยไปกินที่คณะอื่นมั๊ยคะ</p> <p>นิสิต : ก็เคยไปกินที่คณะวิทยาศาสตร์ เพื่อนบอกว่าลองไปกินที่คณะอื่นดูอาจจะอร่อยกว่า แต่ก็ไม่นะครับที่คณะเราอร่อยอยู่แล้ว</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : คาบว่างจากเรียนทำอะไรกันคะ</p> <p>นิสิต : ก็มานั่งห้องสมุดบ้างทำการบ้านกับเพื่อน</p>	J1
<p>ผู้สัมภาษณ์ : วิชาเรียนในเทอมนี้มีความเหมาะสมไหม</p> <p>นิสิต : คิดว่าเหมาะสมครับ เพราะทางมหาวิทยาลัยจัดแผนการเรียนไว้ให้ว่าเทอมนี้เราเรียนอะไรบ้าง แต่ละวิชาก็เป็นวิชาพื้นฐาน สัปดาห์หนึ่งเรียนแค่นี้ก็โอเค</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : กิจกรรมการเรียนการสอนของแต่ละวิชาเป็นอย่างไรคะ</p> <p>นิสิต : English 2 วิชานี้มีหนังสือเรียน อาจารย์จะสอนในหนังสือเรียน แล้วก็มีแบบฝึกหัดให้ทำในหนังสือ วิชาอื่น ผมไม่ค่อยเก่งก็จะหาหนังสืออ่านเพิ่มเติมเป็นพิเศษ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : วิธีการสอบของที่นี่เป็นอย่างไรคะ</p> <p>นิสิต : มีการสอบกลางภาค และปลายภาคแต่มีทั้งอัตนัย และปรนัย ก็คล้ายตอนเรียนมัธยมแต่มัธยมไม่มีข้อสอบแบบปรนัย แต่ผมว่าอะไรก็ได้</p>	

<p>ผู้สัมภาษณ์ : กิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละวิชาเป็นอย่างไรคะ</p> <p>นิสิต : ก็เป็นการบรรยายส่วนใหญ่ อาจจะเรียนมหาวิทยาลัยแล้วก็เลยต้องเป็นการบรรยาย แล้วเราต้องอ่านเพิ่มเติมเอง</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : เวลาเรียนแต่ละวิชาเป็นอย่างไรคะ</p> <p>นิสิต : ก็ดีนะครับไม่มากเกินไป เพราะว่าถ้ามันเราก็อ่านได้ช่วงชั่วโมงแรกๆ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : มีการเตรียมตัวก่อนเรียนบ้างรึเปล่าคะ</p> <p>นิสิต : ไม่ได้อ่านอะไรล่วงหน้า แต่ถ้ามีการบ้านก็ทำ แค่อ่านเตรียมตัวมารับฟังอาจารย์สอนในห้องถ้าไม่เข้าใจก็ไปอ่านเพิ่มเติมที่บ้าน</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : การเตรียมตัวก่อนสอบเป็นอย่างไรคะ</p> <p>นิสิต : ก็อ่านหนังสือเวลาใกล้สอบประมาณ 3 อาทิตย์อ่านเต็มที่ มีการจดโน้ตย่อตอนที่อ่านไปด้วย แล้วก็ได้อ่านมาบ้างแล้วในช่วงวันหยุด ตอนแรกคิดว่าจะมีจัดกลุ่มติวแต่เพื่อนไม่สะดวกกันก็เลยไม่ได้ติว</p>	G12
<p>ผู้สัมภาษณ์ : บรรยากาศในการสอบเป็นอย่างไรบ้างคะ</p> <p>นิสิต : ก็เจ็บบี๊ครับ ส่วนวิชาที่คนสอบเยอะก็มีการคุมเข้มมาก คนคุมก็เยอะมากมีการเดินไปเดินมาตลอด</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : ช่วงสอบกลางภาคที่ผ่านมาเป็นอย่างไรบ้างคะ</p> <p>นิสิต : ก็ไม่ผ่าน Mean วิชาเดียว วิชาการจัดการเพราะว่าผมไม่ได้อ่านหนังสือของมหาลัย ผมอ่านจากหนังสือข้างนอก แล้วก็ลืมอ่านบทตามหนังสือของมหาลัย กลายเป็นว่ามันไม่ตรงเรื่องเดียวกันก็เลย Drop ดีกว่า เพราะคิดว่าถ้าอ่านได้ตรงจะทำได้ดีกว่านี้ ไม่อยากได้เกรดไม่ดี</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วหลังจากนี้จะเตรียมตัวกับการสอบอย่างไรคะ</p> <p>นิสิต : ก็คงเหมือนตอนก่อนสอบกลางภาคอ่านล่วงหน้าประมาณ 3 อาทิตย์ แล้วทำโน้ตย่อไว้อ่าน</p>	

การสัมภาษณ์คนที่ 6
ครั้งที่ 1

หัวข้อสัมภาษณ์	รหัส
<p>ผู้สัมภาษณ์ : การใช้ชีวิตประจำวันตอนที่มาเรียนที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เป็นอย่างไรคะ</p> <p>นิสิต : ตื่นนอนตอนตีห้าครึ่ง แต่งตัวแล้วก็กินข้าวเช้าที่บ้าน หกโมงครึ่งก็ออกจากบ้านที่แถวพุทธมณฑลสาย 2 โดยพ่อจะขับรถมาส่งทุกวันในตอนเช้าโดยใช้เวลาในการเดินทางครึ่งชั่วโมงก็ถึงมหาวิทยาลัย แต่การเดินทางกลับจะกลับบ้านโดยใช้รถเมล์ โดยใช้เวลาประมาณสามชั่วโมงในการเดินทาง ตอนแรกๆจะมีกิจกรรมซ้อมเชียร์เล็กหกโมงเย็นกว่าจะถึงบ้านก็ตีหกคะ จะซื้อขนมปังกับน้ำกินระหว่างทาง กลับถึงบ้านก็อาบน้ำแล้วก็นอนคะ</p>	<p>H3</p> <p>H2</p> <p>H=การเดินทาง</p> <p>3=ผู้ปกครองมาส่ง</p>
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วเรื่องค่าใช้จ่ายเป็นอย่างไรคะ</p> <p>นิสิต : ได้เป็นรายวันคะ เหมือนสมัยมัธยมคะ แต่ถ้ามีค่ารายงานก็ขอได้คะ ก็ใช้พอนะคะ</p>	B2
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วการบ้านจะทำเวลาไหนคะ</p> <p>นิสิต : ก็จะเป็นวันเสาร์ อาทิตย์คะ เพราะการบ้านแต่ละวิชาจะส่งอีกครึ่งก็คาบต่อไป</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วตอนเรียนมัธยมเป็นอย่างไรคะ</p> <p>นิสิต : ตอนมัธยมก็ตื่นนอนประมาณหกโมงคะ แล้วก็แต่งตัว กินข้าว เข้าไปโรงเรียนใช้เวลาครึ่งชั่วโมงก็ถึงคะพอก็ขับรถไปส่ง ตอนเย็นก็กลับเองถึงบ้านก็ใช้เวลาครึ่งชั่วโมง กลับมาก็จะมีเวลาช่วยแม่ทำงานบ้าน หนูจะรดน้ำให้ทุกคนในบ้านโดยจะรดวันอาทิตย์ คะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วตอนนี้ยังต้องรดน้ำอยู่รึเปล่านั้นคะ</p> <p>นิสิต : ยังรดอยู่เหมือนเดิมคะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : นอกจากเรื่องเรียนมีเรื่องอะไรต้องรับผิดชอบอีกมั๊ยคะ</p> <p>นิสิต : ก็ไม่มีนะคะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : เรื่องอาหารที่นี้เป็นอย่างไรคะ</p> <p>นิสิต : รสชาติก็กินได้คะ แต่กินบ่อยก็เบื่อบ้าง ราคาก็ไม่แพงมากคะ</p>	

หัวข้อสัมภาษณ์	รหัส
<p>ผู้สัมภาษณ์ : เวลาไปกินข้าวไปกับใคร</p> <p>นิสิต : ไปกับเพื่อนก็ไปเป็นกลุ่มใหญ่ไปกินโรงอาหารใกล้ตึกคณะศึกษาศาสตร์ (บาใหม่กว่า) ตอนแรกก็จะไปโรงอาหารบาใหม่แต่มันไกลจากตึกที่เรียนคะรสชาติจะสู้ที่นี่ไม่ได้</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วเคยไปกินที่คณะอื่นมั๊ยคะ</p> <p>นิสิต : เคยไปกินที่คณะวิศวกรรมศาสตร์ ใกล้ตึกเรียนก็เลยไปกินแต่ไม่อร่อยคะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : เวลาวันหยุดจะทำอะไรคะ</p> <p>นิสิต : จะอยู่บ้านคะ ประมาณเดือนละครั้งจะไปเดินห้างคะ ไม่ค่อยได้ไปเที่ยวที่ไหนคะจะอยู่บ้านช่วยแม่ทำงานบ้าน</p>	I2
<p>ผู้สัมภาษณ์ : มีเพื่อนสนิทมั๊ยคะ</p> <p>นิสิต : จะเป็นยีส เพราะว่าจะมาเรียนก่อนเวลาเรียนเหมือนกัน เรียนเลยทำให้เจอกันมากที่สุด จะทำกิจกรรมเหมือนกันก็เลยจะสนิทกว่าคนอื่น ๆ คะ</p>	K2
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วรู้จักเพื่อนได้อย่างไรคะ</p> <p>นิสิต : ก่อนเปิดเรียนก็ต้องไปเข้าค่ายของทางคณะศึกษาศาสตร์ ทำให้ได้รู้จักกันมาก่อนบ้างแล้วคะ</p>	E1
<p>ผู้สัมภาษณ์ : ยังติดต่อกับเพื่อนสมัยมัธยมอยู่มั๊ยคะ</p> <p>นิสิต : ยังติดต่อกันอยู่คะ จะเจอกันช่วงปิดเทอมหนึ่งครั้ง และโทรคุยกันอาทิตย์ละครั้ง จะคุยกันเรื่องทั่วไปไม่ได้ปรึกษาอะไรคะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : เด็กเรียนทำอะไรกันคะ</p> <p>นิสิต : ก็กลับบ้านคะ ช่วงแรกก็ต้องเข้ากิจกรรมเชียร์ ก็ถึงบ้านช้าคะ แล้วก็นอนคะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วเรื่องทำรายงานมีการแบ่งกันอย่างไรคะ</p> <p>นิสิต : เเทมนี้มีรายงานกลุ่มวิชาเดียว เวลาแบ่งกลุ่มก็แบ่งกันเอง ในเรื่องเนื้อหา ก็จะช่วยกันหาแล้วแบ่งเนื้อหาไปพิมพ์เท่าๆกัน แล้วก็นำเสนอหน้าห้องทุกคน แต่หนูไม่ชอบทำงานกลุ่มมันเสร็จช้ากว่าจะรวบรวมกันได้ หนูชอบทำคนเดียวทำอะไรก็ตั้งใจตัวเองดีคะ</p>	

หัวข้อสัมภาษณ์	รหัส
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วทำอย่างไรคะ ในเมื่อยังไงก็ต้องทำ</p> <p>นิสิต : ก็ทำได้คะไม่มีปัญหาอะไร แต่แค่จะรู้สึกว่าต้องรวบรวม ก็กำหนดเวลารวบรวมงานที่พิมพ์คะ ก็จะทำให้เร็วขึ้น</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : วิชาเรียนในเทอมนี้มีความเหมาะสมไหม</p> <p>นิสิต : ก็เหมาะสมนะคะ แต่บางวิชาหนูไม่ชอบเท่าไรวิชา General Sciences มีสูตรอะไรก็ไม่รู้ไม่ชอบคะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : คาบว่างมีการจัดการอย่างไร</p> <p>นิสิต : รู้สึกว่าเค้าจัดตารางไม่สมดุลกันบ้างวันที่ว่างเยอะเกินไป บ้างวันที่ว่างแค่ชั่วโมงเดียวแล้วถ้าวันไหนอาจารย์เลิกสอนช้าก็มีเวลากินข้าวน้อยมากคะ</p>	F1
<p>ผู้สัมภาษณ์ : คาบว่างจากเรียนทำอะไรกันคะ</p> <p>นิสิต : ถ้ามีการบ้านก็นั่งทำการบ้านคะ ถ้าไม่มีก็นั่งคุยเล่นกันที่หน้าห้องสมุดคะ</p>	J1
<p>ผู้สัมภาษณ์ : กิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละวิชาเป็นอย่างไรคะ</p> <p>นิสิต : ก็ไม่มีปัญหาอะไรคะ ส่วนใหญ่เป็นบรรยายแล้วมีหนังสือหรือไม่ก็มีเอกสารเป็นชีสให้คะ แต่วิชา General Sciences อาจารย์ของภาควิชาวิทยาศาสตร์มาสอนคะ แต่หนูไม่ชอบวิชานี้เท่าไร เรียนไม่ค่อยรู้เรื่อง แต่ก็พยายามอ่านหนังสือเยอะนะคะ เพราะกลัวว่าจะไม่ผ่านคะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : เวลาเรียนแต่ละวิชาเป็นอย่างไรคะ</p> <p>นิสิต : ก็มี 1 ชั่วโมง 2 ชั่วโมงแล้วแต่วิชาเวลาก็ดีแล้วคะ ไม่นานทำให้ไม่น่าเบื่อจนเกินไป</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : เวลาหมดคาบว่างไปเรียนกันอย่างไร</p> <p>นิสิต : ก็จะเดินกันไปเป็นกลุ่มใหญ่ เพราะตึกเรียนไม่ได้ไกลกับห้องสมุดมากคะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : การทำรายงานแต่ละวิชาให้เวลาส่งอย่างไรคะ</p> <p>นิสิต : ก็มีบางวิชาคะส่งรายงานต้นเทอมส่งตอนสิ้นเทอม มันนานไปจนหนูก็จะลืมแล้วคะ</p>	

หัวข้อสัมภาษณ์	รหัส
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วทำไมถึงไม่รีบทำคะ</p> <p>นิสิต : ทำเสร็จแล้วคะแต่ต้องรอส่งพร้อมกันจนทำให้ลืมหืมคะ แต่เพื่อนเตือนให้ส่งคะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : มีการอ่านหนังสือก่อนเรียนบ้างรีเปล่าคะ</p> <p>นิสิต : ตอนแรกมีการอ่านก่อนคะ แล้วอ่านไม่รู้เรื่องก็เลยเปลี่ยนเป็นเรียนเสร็จแล้วกลับไปทบทวนคะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : วิธีการสอบของที่นี่เป็นอย่างไรคะ</p> <p>นิสิต : ก็คล้ายตอนเรียนมัธยมมีการสอบเก็บคะแนน มีการสอบปลายภาค มีทั้งข้อสอบอัตนัย และปรนัย แต่เนื้อหาที่เรียนมันเยอะมาก</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : การเตรียมตัวก่อนสอบเป็นอย่างไรคะ</p> <p>นิสิต : ก็อ่านมาเรื่อยๆทุกวันหยุดนะคะ พอใกล้สอบก็จะมาอ่านอย่างเต็มที่แล้วมีการมาสรุปย่อไว้อ่านอีกคะ รู้สึกว่ามีเวลาอ่านน้อย ตอนแรกก็กลัวจะทำไม่ได้</p>	G12
<p>ผู้สัมภาษณ์ : คะแนนแต่ละวิชาเป็นอย่างไรคะ</p> <p>นิสิต : ก็แบ่งเป็นสัดส่วนคะเหมาะสมดีคะ แล้วก็มีการเก็บคะแนนเข้าชั้นเรียน ซึ่งจะได้เป็นคะแนนช่วยคะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : การเข้าห้องสอบ</p> <p>นิสิต : วิชาที่เรียนเยอะมากก็จะสอบห้องใหญ่มากคะ ถ้ามองเห็นคนข้างๆก็กลัวคะว่าเค้าต้องเก่งมากแน่เลยเป็นคนละสาขากับเรา ก็เลยต้องทำเป็นไม่ค่อยอยากมองใครคะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : คะแนนสอบกลางภาคเป็นอย่างไรบ้างคะ</p> <p>นิสิต : ก็อยู่ในระดับกลางคะ ไม่สูงที่สุด แล้วก็ไม่ได้ตกคะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : บรรยากาศการสอบเป็นอย่างไรบ้างคะ</p> <p>นิสิต : เครียดคะ อาจารย์คอยมองตลอดรู้สึกกดดันมากคะ ไม่เหมือนตอนมัธยมอาจารย์คุมแต่ไม่ได้จ้องมาก</p>	

หัวข้อสัมภาษณ์	รหัส
<p>ผู้สัมภาษณ์ : เคยโดดเรียนบ้างรีเปล่าคะ</p> <p>นิสิต : เคยโดดค่ะ พอดีอาจารย์ประจำวิชาไม่ได้เป็นคนสอนเองให้วิทยากรมาสอนแทน ก็เลยชวนๆกันโดดเรียนค่ะเพราะคิดว่าไม่ออกสอบ โดดไปนั่งเล่น โดดไปกินข้าว</p>	H1
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วคิดว่ากิจกรรมที่นี้มีผลกระทบกับการเรียนบ้างรีเปล่าคะ</p> <p>นิสิต : ก็มีนิดหน่อยค่ะ บางวันจะกลับบ้านดึก แต่ถ้าใกล้สอบก็จะโดดเชียร์ค่ะรีบกลับบ้านไปอ่านหนังสือ</p>	

ครั้งที่ 2

หัวข้อสัมภาษณ์	รหัส
<p>ผู้สัมภาษณ์ : การสอบกลางภาคผ่านไปแล้ว เป็นอย่างไรบ้างคะ</p> <p>นิสิต : ผ่าน Mean ทุกวิชาค่ะ แต่ก็ไม่ได้สูงมาก</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วตอนนี้การเรียนเป็นไงบ้างคะ</p> <p>นิสิต : มาอยู่หอที่ใกล้มหาวิทยาลัยแล้วค่ะ เพิ่งมาอยู่ได้ไม่นานค่ะ หลังสอบกลางภาคไปค่ะ เพราะว่าจะได้มีเวลาอ่านหนังสือ แล้วก็ไม่ได้เหนื่อยด้วยค่ะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วตอนนี้ยังมีกิจกรรมอะไรรีเปล่าคะ</p> <p>นิสิต : ไม่มีค่ะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : มาอยู่หอแล้วเป็นอย่างไรบ้างคะ</p> <p>นิสิต : ตอนมาอยู่วันแรกก็คิดถึงบ้านค่ะ อยากกลับบ้าน แต่ได้เจอเพื่อนก็หายคิดถึงค่ะ แต่ก็กลับบ้านทุกวันหยุดเสาร์ อาทิตย์นะคะ พ่อจะมารับ และมาส่งในวันอาทิตย์ตอนเย็นค่ะ</p>	A3
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วมาอยู่เรื่องงานบ้านเป็นอย่างไรคะ</p> <p>นิสิต : ก็ต้องซักเสื้อผ้าเองค่ะ กลับมาจากเรียนตอนเย็นก็จะซักผ้าประมาณวันเว้นวัน แต่วันอาทิตย์ก็ต้องรีดผ้าให้ที่บ้านเหมือนเดิมนะคะ ถ้าวันไหนเลิกเร็วก็ไปออกกำลังกายที่ในมหาวิทยาลัยค่ะ</p>	

หัวข้อสัมภาษณ์	รหัส
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วเรื่องการกินเป็นไงคะ</p> <p>นิสิต : อยู่หอตอนเช้าก็จะเป็นโจ๊กที่เป็นซองคะ ตอนเช้ากินบ่อยมากคะ ถ้าวันไหนมีเรียนบ่ายก็จะไปกินที่มหาวิทยาลัยคะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วเรื่องการตื่นนอนเป็นอย่างไรคะ</p> <p>นิสิต : ก็วันไหนที่มีเรียนเช้าก็ตื่นสายกว่าตอนที่อยู่บ้านตื่นประมาณ 7 โมงเช้า แต่ถ้ามีเรียนบ่ายก็ตื่นประมาณนี้คะ เพราะมันชินแล้วคะ แต่ต้องตื่นนอนเอง โดยตั้งนาฬิกาปลุกคะ เพราะกลัวตื่นสายก็เดินมาจากหอ แล้วมารอรถตะลี่ยคะมาที่ตึกเรียน</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วเรื่องค่าใช้จ่าย เป็นอย่างไรคะ</p> <p>นิสิต : ก็จะได้มาเป็นอาทิตย์คะ เวลากลับบ้านก็จะได้มา</p>	B3
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วใช้พอร์รีเปล่าคะ</p> <p>นิสิต : ก็พอคะ เหลือด้วยคะ เพราะว่าไม่ได้ไปเดินซื้อของอะไรคะ วันหยุดก็กลับบ้าน</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วเรื่องอ่านหนังสือเป็นไงบ้างคะ</p> <p>นิสิต : ก็มีเวลาอ่านมากขึ้นคะ เวลากลับมาที่หอพักก็ซักผ้า แล้วก็ทำการบ้าน อ่านหนังสือ มีเวลาอ่านมากกว่าเวลาอยู่บ้านคะ หมดไปกับการเดินทาง</p>	

ครั้งที่ 3

หัวข้อสัมภาษณ์	รหัส
<p>ผู้สัมภาษณ์ : อยู่หอเป็นอย่างไรบ้างคะ</p> <p>นิสิต : ก็เริ่มชินแล้วคะ ก็ตื่นคะไม่เหนื่อย มีเวลาอ่านหนังสือดีคะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วเกรดเทอมที่แล้วเป็นอย่างไรคะ</p> <p>นิสิต : ก็ผ่านทุกวิชา ถือว่าโอเคคะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วจะกลับไปอยู่บ้านรีเปล่าคะ</p> <p>นิสิต : ไม่คิดคะตอนนี้คะ คงอยู่จนเรียนจบคะ</p>	

ภาคผนวก ข
บันทึกสัมภาษณ์อาจารย์

การสัมภาษณ์อาจารย์

หัวข้อสัมภาษณ์	รหัส
<p>ผู้สัมภาษณ์ : สวัสดิ์ดีคะอาจารย์</p> <p>อาจารย์ : สวัสดิ์ดีคะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : นิสิตชั้นปีที่ 1 ลงทะเบียนเข้ามาในภาคการศึกษานี้มีกี่คนคะ</p> <p>อาจารย์ : ทั้งหมด 31 คน</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : ทั้งหมดเป็นนิสิตที่มาจาก การสอบคัดเลือกของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาใหม่คะ</p> <p>อาจารย์ : มีจากโครงการอาชีวศึกษา</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : โครงการอาชีวศึกษาเป็นอย่างไรคะอาจารย์</p> <p>อาจารย์ : เป็น โครงการร่วมมือทางวิชาการเพื่อให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางด้านวิชาการในการรับนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ3 เป็นโครงการร่วมมือทางวิชาการของภาควิชาอาชีวศึกษา กับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มี 4 คน</p>	

ภาคผนวก ค
บันทึกการสังเกต

การสังเกต

จากการสังเกตการเรียนการสอนวิชาหลักอาชีวศึกษา ของนิสิตชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาธุรกิจและคอมพิวเตอร์ศึกษา เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม โดยอาจารย์สุติเทพ ศิริพิพัฒน์กุล ซึ่งเป็นอาจารย์ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ณ อาคารศูนย์ปฏิบัติการเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ห้อง 3-407/1 ห้องเรียนเป็นสี่เหลี่ยมมีความกว้าง 10x15 เมตร เป็นห้องที่มีเครื่องปรับอากาศ ภายในห้องประกอบไปด้วยกระดานไวท์บอร์ด (Whiteboard) ติดฝาผนัง ด้านหน้าห้อง โต๊ะอาจารย์วางอยู่ด้านหน้าห้อง มีโต๊ะสำหรับนิสิต 5 แถว แถวละ 3 ตัว โต๊ะแต่ละตัวเป็นสี่เหลี่ยมมีพื้นที่ใช้สอยสำหรับนิสิต 2 คน ขณะเข้าสังเกตมีนิสิตทั้งหมดจำนวน 24 คนเป็นนิสิตหญิง 21 คน เป็นนิสิตชายจำนวน 2 คน นิสิตนั่งกระจายอยู่หลังห้องเป็นส่วนใหญ่

การเรียนการสอนมีเอกสารประกอบการสอนสำหรับนิสิต และ Power Point สำหรับอาจารย์ใช้บรรยาย โดยใช้โปรเจคเตอร์ (Projector) ซึ่งเป็นอุปกรณ์ฉายภาพใช้ในการนำเสนอข้อมูลต่าง ๆ โดยสามารถรองรับสัญญาณภาพจากคอมพิวเตอร์ พฤติกรรมของนิสิตที่นั่งอยู่ประมาณกลางห้องมีความตั้งใจเรียนในขณะที่อาจารย์บรรยาย และกระตือรือร้นในการตอบคำถาม ส่วนนิสิตที่นั่งอยู่หลังห้องมีการบันทึกเนื้อหาเพิ่มเติมขณะที่อาจารย์บรรยาย และมีนิสิตบางคนหันไปสนทนากับเพื่อนที่นั่งอยู่ด้านข้างแต่เป็นระยะเวลาไม่นาน

หลังจากการสังเกตผ่านไป 2 ชั่วโมง ผู้วิจัยได้คัดเลือกนิสิตที่จะมาเป็นผู้ให้ข้อมูลจำนวน 4 คน เป็นผู้ให้ข้อมูลที่ผ่านการคัดเลือกโดยสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาจำนวน 3 คน และผู้ที่ผ่านการคัดเลือกโครงการร่วมมือทางวิชาการเพื่อให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางด้านวิชาการในการรับนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ 3 จำนวน 1 คน ซึ่งผู้ให้ข้อมูลทั้ง 2 กลุ่มนี้ครอบคลุมทั้งผู้ที่มาจากต่างจังหวัดพักอยู่หอพักภายนอกมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และผู้ที่พักอยู่บ้านกับผู้ปกครอง การคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลผู้วิจัยได้ทำการเลือกโดยจากการสังเกตว่านิสิตเป็นคนที่มีความกระตือรือร้นในการตอบคำถามอาจารย์ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนๆ เป็นผู้ที่ทำกิจกรรม และเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางมหาวิทยาลัยจัดขึ้น

ประวัติการศึกษาและการทำงาน

ชื่อ-นามสกุล	นางสาวจามจุรี จุลพูล
วัน เดือน ปีที่เกิด	11 พฤษภาคม พ.ศ. 2528
สถานที่เกิด	จังหวัดนราธิวาส
ประวัติการศึกษา	บริหารธุรกิจบัณฑิต (การจัดการ) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

